

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στο σχέδιο νόμου «Συσκευασίες και εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών και άλλων προϊόντων - Ίδρυση Εθνικού Οργανισμού Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών και Άλλων Προϊόντων (Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π.)»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Ι. ΓΕΝΙΚΑ

Οι σύγχρονες προεκτάσεις της άσκησης περιβαλλοντικής πολιτικής στον τομέα της διαχείρισης των αποβλήτων σε κοινοτικό και διεθνές επίπεδο, καθώς και η ανάγκη αποτελεσματικής προστασίας του περιβάλλοντος και ελέγχου της ρύπανσης από απόβλητα, δημιουργούν νέους προσανατολισμούς και επιβάλλουν μία περισσότερο εμπεριστατωμένη αντιμετώπιση και τεκμηριωμένη ανάλυση των περιβαλλοντικών προβλημάτων ρύπανσης από τα απόβλητα.

Είναι διαπιστωμένο ότι τα απόβλητα αποτελούν σημαντική πηγή ρύπανσης με συνεχώς αυξανόμενες αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον, δημιουργώντας παράλληλα και μία αδικαιολόγητη σπατάλη πόρων.

Ωστόσο κατάλληλα σχεδιασμένες πολιτικές διαχείρισης των αποβλήτων μπορούν να συνεισφέρουν τόσο στη διατήρηση των σπάνιων φυσικών πόρων όσο και στη προστασία της ποιότητας του περιβάλλοντος, με πρωταρχικό στόχο την επίτευξη της αειφόρου ανάπτυξης.

Ήδη οι βασικοί άξονες της πολιτικής διαχείρισης των αποβλήτων έχουν διαμορφωθεί από το κοινοτικό κεκτημένο, σύμφωνα με το οποίο οριοθετούνται οι κατευθυντήριες γραμμές και προσδιορίζονται ιεραρχικά οι γενικές αρχές διαχείρισης των αποβλήτων που συνίστανται στην κατά προτεραιότητα πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων. Σε συνέχεια στην προώθηση της επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσης των αποβλήτων και περαιτέρω σε άλλες μορφές αξιοποίησης (ανάκτηση υλικών και ενέργειας). Κατά συνέπεια στη μείωση και εν πάσει περιπτώσει στην περιβαλλοντικά ασφαλή τελική διάθεση, στον έλεγχο και στην ελαχιστοποίηση των μεταφορών των αποβλήτων.

Το πλαίσιο αυτό γενικών αρχών και κατευθύνσεων αποκτά σήμερα περισσότερο δεσμευτικό και ουσιαστικό περιεχόμενο με το Ε' Πρόγραμμα Δράσης της Ε.Ε. για το περιβάλλον (1995-2000), το οποίο, εναρμονιζόμενο με θεμελιώδεις αρχές της Συνθήκης Μάαστριχτ για την επίτευξη της αειφορίας, θέτει ως κεντρικό άξονα του πεδίου δράσης της Κοινότητας την πρόληψη παραγωγής των αποβλήτων.

Παράλληλα αυτές οι γενικές αρχές προσδιορίζουν καθοριστικά την εθνική στρατηγική διαχείρισης των αποβλήτων με την υιοθέτηση συνεπούς και αποδοτικής πολιτικής, οικολογικά ορθολογικής και οικονομικά βιώσιμης με στόχο την προώθηση της αειφόρου ανάπτυξης.

Ήδη οι ως άνω γενικές αρχές και κατευθύνσεις της πολιτικής διαχείρισης των αποβλήτων αποκρυσταλλώνονται με την υιοθέτηση σχετικών κανονιστικών διατάξεων, όπου για πρώτη φορά η εθνική και κατ' επέκταση η κοινοτική έννομη τάξη (οδηγία-πλαίσιο 91/156/ΕΟΚ) υιοθετούν ρυθμίσεις για μία ενιαία και συνολική πολιτική διαχείρισης των αποβλήτων ανεξάρτητα από το είδος τους (στερεά ή επικίνδυνα), καθορίζοντας και τους βασικούς άξο-

νες για την εφαρμογή της: δηλαδή μείωση της παραγωγής αποβλήτων με τη προώθηση καθαρών τεχνολογιών και ανακυκλώσιμων και επαναχρησιμοποιήσιμων προϊόντων και καθορισμός των όρων και προϋποθέσεων για την οικολογικά ορθολογική διαχείριση των αποβλήτων.

Πάνω σε αυτό το πλαίσιο ρυθμίσεων το Κοινοτικό Δίκαιο επεκτάθηκε μεταγενέστερα σε ειδικότερες νομοθετικές προβλέψεις, όπως στη διαχείριση συσκευασιών και απορριμμάτων συσκευασίας (94/62/ΕΟΚ), όπου διαφαίνεται ότι η πολιτική της στον τομέα της διαχείρισης των αποβλήτων εστιάζεται με ιδιαίτερη έμφαση στην πρόληψη, στην επαναχρησιμοποίηση και αξιοποίηση των αποβλήτων.

Το κοινοτικό αυτό «κεκτημένο» στο εθνικό σύστημα εκφράζεται με τη διεύρυνση του ερευνητικού πεδίου σε θέματα πρόληψης-επαναχρησιμοποίησης-αξιοποίησης αποβλήτων και τη δημιουργία συμπληρωματικών και εξειδικευμένων διαδικασιών εγκρίσεων και ελέγχων, καθώς και οργανωτικών δομών.

Η πολιτεία εκτιμώντας και αξιολογώντας τα νέα αυτά δεδομένα και προκειμένου να ανταποκριθεί πληρέστερα και πιο ολοκληρωμένα στις νέες κατευθύνσεις της πολιτικής διαχείρισης των αποβλήτων προβαίνει στην υιοθέτηση ενός νομοθετικού πλαισίου, που με άξονα την αρχή της πρόληψης θα αναφέρεται αποκλειστικά στις εργασίες εκείνες διαχείρισης που είναι απαραίτητες, ώστε οι χρησιμοποιημένες συσκευασίες ή τα άλλα χρησιμοποιημένα προϊόντα μετά την επαναχρησιμοποίηση ή αξιοποίησή τους να επανέρχονται στο ρεύμα της αγοράς. Για την απόδοση αυτού του συστήματος εργασιών διαχείρισης εισάγεται ο όρος εναλλακτική διαχείριση συσκευασιών/άλλων χρησιμοποιημένων προϊόντων.

Ειδικότερα η αιτιολογία και οι βασικοί άξονες που διαπερνούν το νόμο αυτόν είναι οι ακόλουθοι:

Το σχέδιο του νόμου διέπεται από μία βασική διαπίστωση: ότι μία ορθολογική πολιτική για τα απόβλητα στοχεύει πρωταρχικά στην πρόληψη, στην ένταξη δηλαδή, οποιουδήποτε προβλήματος σχετικά με τα απόβλητα ήδη στη φάση της παραγωγής ώστε να υποβοηθείται η προώθηση της αειφόρου ανάπτυξης.

Συνεπώς η επιβάρυνση του περιβάλλοντος σύμφωνα με την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» πρέπει να προσδιορίζεται από το στάδιο εξαγωγής πρωτογενών πρώτων υλών, την επεξεργασία, μεταποίηση, μεταφορά, χρήση και διαχείριση ως αποβλήτων.

Σκοπός μίας τέτοιας προσέγγισης από την κατασκευή στην απόρριψη είναι αφ' ενός η διατήρηση των πρώτων υλών και της ενέργειας και αφ' ετέρου η μείωση της παραγωγής αποβλήτων και του κινδύνου που δημιουργούν για το περιβάλλον. Έτσι η αρχή της πρόληψης θωρακίζεται με την προώθηση καθαρών τεχνολογιών, ανακυκλώσιμων και επαναχρησιμοποιήσιμων προϊόντων και τη μείωση του όγκου, του βάρους και της χρήσης υλικών και της αναλογίας επικίνδυνων υλικών στα απόβλητά τους. Η προληπτική διαχείριση καταλαμβάνει ως εκ τούτου κάθε πράξη διαχείρισης των υλικών σε όλον τον κύκλο της ζωής τους, σε όλα τα στάδια της αγοράς και σε κάθε είδος δραστηριότητας (βιομηχανικής ή βιοτεχνικής). Ως κίνητήριο μοχλό για την ενεργοποίηση της πρόληψης θέτει ο νόμος την εισαγωγή προτύπων (εθνικών-κοινοτικών) για τη σύνθεση και κατασκευή των συσκευασιών και την εκπόνηση εθνικών προγραμμάτων για την εναλλακτική διαχείρισή τους.

Δεύτερο βασικό στοιχείο του νόμου είναι ότι στο πλαίσιο ιεράρχησης των αρχών που διέπουν την πολιτική διαχείρισης των αποβλήτων, η αρχή της προώθησης της επαναχρησιμοποίησης και αξιοποίησης αποτελεί τον πυρήνα κάθε πολιτικής για την αειφόρο διαχείριση των αποβλήτων. Στις περιπτώσεις δηλαδή που η δημιουργία αποβλήτων δεν μπορεί να αποφεύγεται θα πρέπει αυτά να επαναχρησιμοποιούνται ή να υποβάλλονται σε διαδικασίες ανακύκλωσης, ανάκτησης υλικών ή ενέργειας.

Η επαναχρησιμοποίηση ενός προϊόντος, εφόσον αυτή είναι περιβαλλοντικά ασφαλής, πρέπει κατά προτεραιότητα να ενθαρρύνεται δεδομένου ότι συνεισφέρει στην αποφυγή δημιουργίας αποβλήτων. Σε περίπτωση που αυτό δεν είναι εφικτό, τα απόβλητα μπορούν να ανακτώνται κυρίως μέσω της ανάκτησης υλικών, που σημαίνει ότι τα υλικά που περιλαμβάνονται στα απόβλητα υφίστανται επανεπεξεργασία για να γίνουν νέα προϊόντα ή μέρος της ανάκτησης ενέργειας χρησιμοποιώντας τα απόβλητα ως καύσιμα.

Τρίτο βασικό στοιχείο του νόμου είναι ότι η συμμετοχή των τελικών χρηστών και καταναλωτών στην αλυσίδα διαχείρισης των αποβλήτων αποβαίνει ιδιαίτερα σημαντική, εφόσον η ανακύκλωση και ανάκτηση υλικών συνεπάγεται το διαχωρισμό των αποβλήτων στην πηγή. Αυτό τους καθιστά περισσότερο υπεύθυνους στην ανάγκη και στους τρόπους μείωσης της παραγωγής αποβλήτων, ώστε να επανεισυχθούν τα ανακυκλώσιμα απόβλητα στον κύκλο παραγωγής.

Αυτό προϋποθέτει κατάλληλη και ευρεία πληροφόρηση από τους οικονομικούς παράγοντες και τις δημόσιες αρχές.

Τέταρτο βασικό στοιχείο του νόμου είναι ο κεντρικός ρόλος που διαδραματίζει η βιομηχανία στην ανακύκλωση - ανάκτηση υλικών, η οποία πρέπει από κοινού με τους άλλους ενδιαφερόμενους φορείς να αναλάβει τις ευθύνες της στον τομέα αυτόν. Η ιδιαίτερη συνεισφορά της πρέπει να επικεντρώνεται στην ανάπτυξη της βιομηχανίας ανακύκλωσης, που θα στηρίζεται σε σύγχρονες μεθόδους και τεχνολογίες, ώστε να επιτυγχάνεται η οικονομικά αποδοτική επεξεργασία των απορριπτόμενων υλικών - προϊόντων.

Μία στενότερη σχέση μεταξύ όλων των οικονομικών φορέων της αλυσίδας παραγωγής - λιανικής πώλησης - διανομής θα συνεισφέρει ουσιαστικά στη βελτίωση και προώθηση της δυνατότητας ανακύκλωσης υλικών και προϊόντων. Προκειμένου να προωθηθεί η δημιουργία αγορών για υλικά και προϊόντα των δραστηριοτήτων ανακύκλωσης, θα πρέπει οι οικονομικοί φορείς και καταναλωτές να πεισθούν ότι τα προϊόντα -υλικά που προέρχονται από ανακυκλωμένα υλικά πληρούν τα ίδια πρότυπα υγείας, ασφάλειας και περιβάλλοντος όπως τα «νέα» προϊόντα.

Τέλος, το πέμπτο στοιχείο που διέπει το νόμο είναι η προώθηση της χρήσης οικονομικών μέσων για μία εφαρμόσιμη πολιτική, σύμφωνα με τις ως άνω αρχές εναλλακτικής διαχείρισης των αποβλήτων, που θα έχει ως αποτέλεσμα τον επηρεασμό της συμπεριφοράς παραγωγών καταναλωτών και την κατεύθυνσή τους προς την υιοθέτηση περισσότερο φιλικής προς το περιβάλλον στάσης, σύμφωνα με την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει».

Η εθνική εμπειρία καταδεικνύει ότι τα οικονομικά μέσα με οποιαδήποτε μορφή, όπως κίνητρα, φορολογικά μέτρα, συστήματα εγγυοδοσίας κ.λπ., μπορεί να αποβούν χρήσιμα εργαλεία για να επηρεασθεί η συμπεριφορά οι-

κονομικών φορέων ή καταναλωτών, ώστε να διασφαλισθεί ότι τα προϊόντα στο τέλος του χρήσιμου χρόνου ζωής τους επιστρέφονται πράγματι και κατευθύνονται στην κατάλληλη εγκατάσταση ανακύκλωσης και εν γένει αξιοποίησής τους.

Το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων χαράσσει και εκφράζει εθνικά την περιβαλλοντική πολιτική.

Για να υπάρχει όμως αποτελεσματικότητα στον έλεγχο εφαρμογής του νόμου και κατ' επέκταση στην υλοποίηση των στόχων και των γενικών του κατευθύνσεων χρειάζονται συμπληρωματικές διαδικασίες ελέγχου και νέες οργανωτικές δομές.

Ο έλεγχος συμμόρφωσης των διαχειριστών με τις υποχρεώσεις πρόληψης και εναλλακτικής διαχείρισης που θέτει ο νόμος απαιτεί τη σύσταση ενός οργάνου με τη μορφή του Ν.Π.Ι.Δ. στο οποίο ανατίθεται η ευθύνη εισηγήσεων για τη χάραξη της πολιτικής εναλλακτικής διαχείρισης και για την αποδοτική εφαρμογή της.

Τα παραπάνω βασικά στοιχεία αποτελούν τους κύριους άξονες στους οποίους στηρίχθηκε η κατάρτιση του παρόντος νόμου. Μέχρι σήμερα η χώρα μας δεν διαθέτει ανάλογο σύστημα νομοθετικών ρυθμίσεων που να συστηματοποιεί και να ορθολογικοποιεί πλέγμα μέτρων για την πρόληψη παραγωγής αποβλήτων και την εναλλακτική διαχείρισή τους.

Χώρες που προηγήθηκαν προς την κατεύθυνση αυτή είναι η Γερμανία (1996), Αυστρία (1996), Γαλλία (1992), Μ. Βρετανία (1995) κ.ά.. Ακολουθώντας το κοινοτικό κεκτημένο και τη νομοθετική εμπειρία από τις ως άνω χώρες, το περιεχόμενο αυτού του σχεδίου νόμου συντίθεται από τις ακόλουθες ενότητες:

1.Ορισμοί βασικών εννοιών - πεδίο εφαρμογής του νόμου (Κεφάλαιο Α').

2.Εναλλακτική διαχείριση συσκευασιών (Κεφάλαιο Β').

3.Εναλλακτική διαχείριση άλλων προϊόντων (Κεφάλαιο Γ').

4.Άλλες διατάξεις όπου περιλαμβάνονται τα συστήματα πληροφορικής και οι κυρώσεις (Κεφάλαιο Δ').

5.Εθνικός Οργανισμός Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών και Άλλων Προϊόντων (Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π.).

Ειδικότερα στο Κεφάλαιο Α' διακηρύσσεται ως πρωταρχικός στόχος του νόμου η πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων με τη μείωση της παραγωγής τους και των ζημιωγόνων επιπτώσεών τους στο περιβάλλον, καθώς και η διασφάλιση της λειτουργίας της αγοράς με τη θέσπιση μέτρων για τη διαχείριση των συσκευασιών/άλλων προϊόντων και την επαναχρησιμοποίηση ή αξιοποίηση των αποβλήτων τους. Η επίτευξη αυτού του στόχου στηρίζεται σε ένα πλέγμα γενικών αρχών για την οικολογικά ορθολογική εναλλακτική διαχείρισή τους.

Στο Κεφάλαιο Β' που αναφέρεται στις συσκευασίες και τα απόβλητα των συσκευασιών, υιοθετείται ένα πλαίσιο μέτρων που αποβλέπει στην υλοποίηση της αρχής της πρόληψης, με βασικό άξονα την εκπόνηση προγραμμάτων που θα εξειδικεύουν τους στόχους και τις γενικές κατευθύνσεις του νόμου και τον καθορισμό προτύπων και βασικών απαιτήσεων για τη διακίνηση των συσκευασιών στην αγορά. Επίσης καθορίζονται οι προϋποθέσεις για την εναλλακτική διαχείριση των χρησιμοποιημένων συσκευασιών ή των αποβλήτων (δημοτικών ή μη) των συσκευασιών με τη χορήγηση έγκρισης του συστήματος συλλογής, μεταφοράς, μεταφόρτωσης, προσωρινής αποθήκευσης, επαναχρησιμοποίησης και αξιοποίησής τους.

Παράλληλα προβλέπεται η χορήγηση πιστοποιητικού, με το οποίο θα βεβαιώνεται σε τακτά διαστήματα η αποτελεσματικότητα της μεθόδου εναλλακτικής διαχείρισης και η συμβατότητά της με τους στόχους του νόμου. Παράλληλα στο ίδιο Κεφάλαιο προβλέπονται ποσοτικοί στόχοι για την αξιοποίηση και την επαναχρησιμοποίηση των χρησιμοποιημένων συσκευασιών ή των αποβλήτων τους, όπου σαφώς προσδιορίζεται η ανακύκλωση ως προωθητέα οικολογικά μέθοδος εναλλακτικής διαχείρισης σε σχέση με την ανάκτηση ενέργειας. Εξάλλου προκειμένου να διευκολυνθεί η εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών επιβάλλεται να φέρουν κατάλληλη σήμανση και να προβλέπεται σύστημα αναγνώρισης.

Στο Κεφάλαιο Γ΄ που αναφέρεται σε άλλα προϊόντα και στα απόβλητά τους, υιοθετούνται κατ' αναλογία οι ρυθμίσεις που αναφέρονται στο Κεφάλαιο Β΄.

Στο Κεφάλαιο Δ΄ λόγω της σημασίας του έννομου αγαθού «περιβάλλον» για την κοινωνική ζωή και με βασικό στόχο την υλοποίηση της αρχής της πρόληψης για τη διαχείριση των αποβλήτων προβλέπεται ένα πλέγμα κυρώσεων ποινικών, αστικών και διοικητικών κατά των παραβατών των διατάξεων του νόμου που ακολουθεί τη λογική και φιλοσοφία των αντίστοιχων κυρώσεων του ν.1650/1986 «Για την προστασία του περιβάλλοντος». Η νομοθετική πρόβλεψη των κυρώσεων αυτών αποβλέπει στη αποτελεσματικότητα της εφαρμογής του νόμου και στην επίτευξη των στόχων και των γενικών αρχών που θεσπίζει. Θα πρέπει ιδιαίτερα να επισημανθεί το γεγονός ότι η πρόβλεψη ποινικών κυρώσεων στο νόμο που αποβλέπει στην προστασία του περιβάλλοντος έχει κριθεί αναγκαία και σκόπιμη στις περισσότερες σύγχρονες νομοθεσίες άλλων κρατών, διότι θεωρείται ότι αυτός που υποβαθμίζει το περιβάλλον αναιρεί θεμελιώδεις προϋποθέσεις επιβίωσης των ανθρώπων.

Όσον αφορά την αστική ευθύνη, την υποχρέωση δηλαδή εκείνου που υποβαθμίζει το περιβάλλον σε αποζημίωση, καθιερώνεται η αντικειμενική ευθύνη, η ευθύνη δηλαδή αυτού που αντλεί την ωφέλεια από μία δραστηριότητα ή από τα περιουσιακά του στοιχεία να επωμίζεται και τις ζημιές που προκαλούνται από την ίδια πηγή ανεξάρτητα από την ύπαρξη πταίσματος (δόλου ή αμέλειας).

Με τις κυρώσεις που προβλέπονται στο κεφάλαιο αυτό υλοποιείται μία θεμελιώδης αρχή του νόμου, που είναι η αρχή της συνυπευθυνότητας, της συμμετοχής, δηλαδή στην ευθύνη όλων των εμπλεκόμενων οικονομικών παραγόντων, δημόσιων και ιδιωτικών, σύμφωνα με την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει». Βασικές επίσης ρυθμίσεις στο κεφάλαιο αυτό είναι οι αναφερόμενες στην παροχή οικονομικών μέσων (κινήτρων) προκειμένου να ενθαρρυνθούν οι διαχειριστές των συσκευασιών/άλλων προϊόντων στην αποτελεσματικότητα της εφαρμογής του νόμου και στην επίτευξη των επιδιωκόμενων στόχων του.

Στο Κεφάλαιο Ε΄ προβλέπεται η ίδρυση του Εθνικού Οργανισμού Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών και Άλλων Προϊόντων (Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π.) με σκοπό την αποτελεσματική υλοποίηση των στόχων του παρόντος νόμου.

Με δεδομένο ότι η προστασία του περιβάλλοντος είναι υπόθεση κάθε πολίτη, η επιτυχία αυτού του νόμου εξαρτάται όχι μόνο από την ευαισθητοποίηση, αλλά και από την ενεργό συμμετοχή των καταναλωτών και τελικών χρηστών στην εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών και άλλων προϊόντων. Οι πληροφορημένοι και ενεργοί

πολίτες είναι ο κινητήριος μοχλός για να υλοποιηθούν οι στόχοι του νόμου και να προστατευθεί πιο αποτελεσματικά το περιβάλλον από τη ρύπανση από τα απόβλητα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

Άρθρο 1 Σκοπός

Στο άρθρο αυτό διατυπώνονται αναλυτικά οι στόχοι του νόμου για την εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών/άλλων προϊόντων.

Άρθρο 2 Ορισμοί

Το άρθρο αυτό αποβλέπει στον καθορισμό του περιεχομένου των γενικών όρων «εναλλακτική διαχείριση», «συσκευασία», «άλλα προϊόντα» και μίας σειράς άλλων επί μέρους βασικών όρων που συνδέονται με τις ως άνω έννοιες όπως: «συσκευασία πολλαπλής χρήσης», «συσκευασία μία χρήσης», «πρόληψη», «απόβλητα συσκευασίας», «διαχείριση αποβλήτων συσκευασίας», «επαναχρησιμοποίηση», «αξιοποίηση», «ανακύκλωση», «ανάκτηση ενέργειας», «διάθεση», «διαχείριση συσκευασιών/άλλων προϊόντων», «σύστημα εναλλακτικής διαχείρισης», «οικονομικοί παράγοντες», «σύστημα εγγυοδοσίας», «εθελοντική συμφωνία» κ.λπ.. Οι έννοιες των όρων καθορίζονται με κριτήρια την επιστημονική ακρίβεια και πληρότητα και σύμφωνα με το κοινοτικό κεκτημένο και η διατύπωσή τους θα επηρεάσει τις κατευθύνσεις ερμηνείας του νόμου.

Άρθρο 3

Με το άρθρο αυτό καθορίζεται ότι το πεδίο εφαρμογής του νόμου αναφέρεται στις συσκευασίες και στα απόβλητα των συσκευασιών/άλλων προϊόντων από οποιαδήποτε πηγή κι αν προέρχονται.

Άρθρο 4

Στο άρθρο αυτό διατυπώνονται οι γενικές αρχές και κατευθύνσεις για την εναλλακτική διαχείριση συσκευασιών/άλλων προϊόντων με βάση το κοινοτικό κεκτημένο στον τομέα αυτόν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΕΣ - ΑΠΟΒΛΗΤΑ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΩΝ

Άρθρο 5 Προγράμματα εναλλακτικής διαχείρισης των συσκευασιών

Με το άρθρο αυτό προβλέπεται η κατάρτιση προγραμμάτων εναλλακτικής διαχείρισης με τα οποία καθορίζονται οι βασικές κατευθύνσεις της πολιτικής της εναλλακτικής διαχείρισης των συσκευασιών, με βασική συνιστώσα την εφαρμογή της αρχής της πρόληψης. Ως εκ τούτου τα προγράμματα αυτά εντάσσονται από πλευράς περιεχομένου στις γενικές κατευθύνσεις πολιτικής ή στον εθνικό σχεδιασμό διαχείρισης των αποβλήτων. Τα

προγράμματα αυτά που αποβλέπουν στην συγκέντρωση και αξιοποίηση κάθε πρωτοβουλίας που αναλαμβάνεται προς την κατεύθυνση της πρόληψης εκπονούνται από τον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. σε συνεργασία με τους οικονομικούς παράγοντες, τους Ο.Τ.Α. και άλλες δημόσιες αρχές και οργανισμούς και αναφέρονται κυρίως στη θέσπιση μέτρων για την ενθάρρυνση της επαναχρησιμοποίησης των συσκευασιών και της χρήσης υλικών από ανακυκλωμένα απόβλητα.

Η ενθάρρυνση της επαναχρησιμοποίησης προκειμένου να παραμείνει μία αναγκαστική μέθοδος εναλλακτικής διαχείρισης έναντι της αξιοποίησης εμφανίζει πλεονεκτήματα και ως προς τον συσκευαστή, διότι αυτός διατηρεί τον έλεγχο των οικονομικών παραμέτρων διαχείρισης της συσκευασίας, και ως προς τον καταναλωτή, διότι με την επιστροφή της συσκευασίας του αποδίδεται το κόστος διαχείρισης (εγγυοδοτικό κίνητρο).

Επίσης με τα προγράμματα αυτά θεσπίζονται μέτρα για το διαχωρισμό των αποβλήτων στην πηγή και καθιερώνεται η υποχρεωτική συμμετοχή του τελικού χρήστη ή καταναλωτή στην αλυσίδα της εναλλακτικής διαχείρισης των συσκευασιών, ώστε να επανεισαχθούν τα ανακυκλωμένα απόβλητα στο ρεύμα της αγοράς.

Αυτό προϋποθέτει παράλληλα τη δημιουργία μέσω των προγραμμάτων συστημάτων ευαισθητοποίησης των καταναλωτών ή τελικών χρηστών και την οργάνωση συστημάτων επιστροφής των χρησιμοποιημένων συσκευασιών ή των αποβλήτων των συσκευασιών. Τα προγράμματα εγκρίνονται μετά από εισήγηση του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, Εθνικής Οικονομίας, Ανάπτυξης και Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

Άρθρο 6

Όροι και προϋποθέσεις για τη διαχείριση των συσκευασιών

Σκοπός του άρθρου αυτού είναι να προσδιορίσει στο πλαίσιο της αρχής της πρόληψης τις βασικές απαιτήσεις που θα πρέπει να πληρούν οι συσκευασίες προκειμένου να διακινηθούν στην αγορά. Οι απαιτήσεις αυτές αναφέρονται στην κατασκευή και τη σύνθεση των συσκευασιών, στην επαναχρησιμοποίησή και αξιοποίησή φύση των συσκευασιών, συμπεριλαμβανομένης της ανακυκλώσιμης, ώστε να μειωθούν στο ελάχιστο οι επιπτώσεις των συσκευασιών και των αποβλήτων των συσκευασιών στο περιβάλλον και παράλληλα να αποφευχθούν εμπόδια στο εμπόριο και στρεβλώσεις του ανταγωνισμού.

Ωστόσο το χρονοδιάγραμμα εφαρμογής των διατάξεων αυτών για τη διάθεση στην αγορά συσκευασιών που ανταποκρίνονται στις εν λόγω βασικές απαιτήσεις παρέλκει, διότι δεν υπάρχουν προς το παρόν ευρωπαϊκά πρότυπα τυποποίησης. Πάντως ελλείψει ευρωπαϊκών προτύπων δίδεται η δυνατότητα στον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. να καταρτίζει εθνικά πρότυπα σε συνεργασία με τον Ε.Λ.Ο.Τ. και τους οικονομικούς παράγοντες σύμφωνα με τα κριτήρια και τις μεθοδολογίες που προσδιορίζονται στο άρθρο αυτό, τα οποία εγκρίνονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων. Η τυποποίηση αποτελεί βασικό εργαλείο για την εξασφάλιση της ποιότητας και ασφάλειας των νέων προϊόντων και για τον έλεγχο της αγοράς.

Προκειμένου να μειωθεί η τοξικότητα των αποβλήτων των συσκευασιών θα πρέπει να εμποδίζεται η προσθήκη βαρέων και βλαβερών μετάλλων στις συσκευασίες και να ελέγχεται ότι δεν διοχετεύονται τα στοιχεία αυτά στο περιβάλλον. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων καθορίζονται οι οριακές τιμές συγκέντρωσης μολύβδου, καδμίου, υδραργύρου και εξασθενούς χρωμίου στις συσκευασίες και οι προϋποθέσεις παρεκκλίσεων από αυτές με βάση τις σχετικές ρυθμίσεις του κοινοτικού δικαίου (οδηγία 94/62/ΕΟΚ).

Για τον έλεγχο της αποτελεσματικότητας της εφαρμογής του άρθρου αυτού καθιερώνεται η υποχρέωση υποβολής κάθε χρόνο στον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. σχετικής έκθεσης από τους προμηθευτές και κατασκευαστές των συσκευασιών. Στην έκθεση αυτή καταγράφουν τα μέτρα πρόληψης που εφαρμόστηκαν, καθώς και εκείνα που σχεδιάζουν να εφαρμόσουν το επόμενο έτος. Η υποβολή των εκθέσεων αυτών δίδει στη Διοίκηση τη δυνατότητα να προβεί στη λήψη ειδικών μέτρων ή ακόμα και στη θέσπιση εθνικών προτύπων.

Άρθρο 7

Όροι και προϋποθέσεις για την εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών - Συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης

Σκοπός του άρθρου αυτού είναι να ενσωματώσει στις δράσεις των διαχειριστών των συσκευασιών, την πρόληψη και την αποκατάσταση των ζημιών στο περιβάλλον με τη θέσπιση υποχρέωσης εκ μέρους τους να οργανώνουν συστήματα ή να συμμετέχουν σε συστήματα επιστροφής, συλλογής, επαναχρησιμοποίησης και αξιοποίησης.

Τα συστήματα αυτά είναι ανοικτά για συμμετοχή με ίσους όρους όλων των ενδιαφερόμενων μερών και οργανώνονται έτσι ώστε να αποφεύγεται διάκριση σε βάρος των εισαγόμενων προϊόντων με την καθιέρωση τελών και όρων πρόσβασης στο σύστημα. Επίσης θα πρέπει να αποφεύγονται εμπόδια στο εμπόριο ή στρεβλώσεις του ανταγωνισμού και να διασφαλίζεται η βέλτιστη χρησιμοποίηση των συσκευασιών και των αποβλήτων τους.

Στην υποχρέωση οργάνωσης ή συμμετοχής σε συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης αντιστοιχεί το δικαίωμα των διαχειριστών να επιλέγουν ελεύθερα τον τρόπο εκπλήρωσης των υποχρεώσεών τους, που περιλαμβάνει αφ' ενός το δικαίωμα επιλογής μεταξύ ατομικών ή συλλογικών συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης και αφ' ετέρου το δικαίωμα επιλογής της μεθόδου διαχείρισης (εγγυοδοσία, επαναχρησιμοποίηση κ.λπ.), στο πλαίσιο πάντα υλοποίησης των προγραμμάτων που προβλέπονται στο άρθρο 5.

Η απευθείας από τους διαχειριστές οργάνωση συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης των συσκευασιών με οποιαδήποτε νομική μορφή (Α.Ε. - Ε.Π.Ε. κ.λπ.):

α) απολοποιεί τη δομή του συστήματος, β) παρέχει στην πολιτεία ένα πιο ευέλικτο και οικονομικό σύστημα ελέγχου της εναλλακτικής διαχείρισης, γ) εξασφαλίζει διαφάνεια στο σύστημα διαχείρισης των αποβλήτων.

Προκειμένου να διασφαλισθεί από τη Διοίκηση ο προληπτικός έλεγχος κάθε συστήματος ατομικής ή συλλογικής εναλλακτικής διαχείρισης απαιτείται χορήγηση σχετικής έγκρισης από τον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. ως προϋπόθεση για τη χορήγηση της προβλεπόμενης σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις άδειας διαχείρισης των αποβλήτων.

Με την έγκριση αυτή αρχικά επιτρέπεται η λειτουργία

του συστήματος και εν συνεχεία εξασφαλίζεται ο περιοδικός έλεγχος από τη Διοίκηση ως προς την αποδοτικότητα της λειτουργίας του. Οι όροι χορήγησης της έγκρισης του συστήματος προσδιορίζονται ως εξής:

α) Η οργάνωση του συστήματος ατομικής εναλλακτικής διαχείρισης συνδέεται απαραίτητα με την εφαρμογή από τον διαχειριστή συστήματος εγγυοδοσίας, σύμφωνα με το οποίο με την επιστροφή της συσκευασίας αποδίδεται στον τελικό καταναλωτή το κόστος διαχείρισης της συσκευασίας εάν αυτή γινόταν απόβλητο (εγγυοδοτικό αντίτιμο). Εκτός από αυτή τη βασική προϋπόθεση απαιτείται επιπλέον:

i) η κατάθεση στον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. από τον διαχειριστή μελέτης/στοιχείων ως προς την εφαρμογή συστήματος εγγυοδοσίας με προσδιορισμό του ποσού του εγγυοδοτικού αντίτιμου και ως προς τη διατιθέμενη οικονομική και τεχνική υποδομή και τους στόχους και τις μεθόδους εναλλακτικής διαχείρισης και

ii) η καταβολή στον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. σχετικού ανταποδοτικού τέλους.

β) Για την οργάνωση συστήματος συλλογικής εναλλακτικής διαχείρισης απαιτείται η υποβολή μελέτης/στοιχείων από τον διαχειριστή, σύμφωνα με την οποία αποδεικνύεται ότι το σύστημα διαθέτει την απαιτούμενη τεchnοοικονομική υποδομή, προσδιορίζεται το ποσό της χρηματικής εισφοράς που καταβάλλουν οι ενδιαφερόμενοι διαχειριστές προκειμένου να συμμετέχουν στο σύστημα και καθορίζονται οι μέθοδοι εναλλακτικής διαχείρισης και ενδεχομένως το εγγυοδοτικό αντίτιμο. Επιπλέον ορίζεται ότι για τη χορήγηση της έγκρισης πρέπει να παρέχονται απαραίτητες εγγυήσεις ώστε να δίδεται η δυνατότητα σε κάθε ενδιαφερόμενο διαχειριστή να συμμετέχει στο σύστημα και να προσδιορίζεται παράλληλα το πλαίσιο των συμβάσεων προσχώρησης στο σύστημα με περιγραφή των σχετικών συμβατικών υποχρεώσεων.

Επίσης θα πρέπει να δίδονται οι απαραίτητες εγγυήσεις ώστε να παρέχεται η δυνατότητα στο σύστημα να καταρτίζει συμβάσεις συνεργασίας με τους Ο.Τ.Α., που είναι οι κατά νόμο υπόχρεοι φορείς διαχείρισης των δημοτικών αποβλήτων, όταν πρόκειται για την εναλλακτική διαχείριση δημοτικών αποβλήτων συσκευασιών σύμφωνα με το άρθρο 8 του νόμου.

Εφόσον οι διαχειριστές των συσκευασιών δεν οργάνωνουν ατομικά συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης, οφείλουν να συμμετέχουν υποχρεωτικά με συλλογικά συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης με τις προϋποθέσεις που ορίζει το άρθρο και ειδικότερα ότι τα συστήματα αυτά διαθέτουν την απαιτούμενη έγκριση από τον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. και ότι οι συμμετέχοντες διαχειριστές είναι νόμιμοι κάτοχοι του Πιστοποιητικού Εναλλακτικής Διαχείρισης, σύμφωνα με τις προβλέψεις του άρθρου 9 του νόμου.

Για τη συμμετοχή του στο συλλογικό σύστημα θα πρέπει ο ενδιαφερόμενος διαχειριστής να καταβάλλει στο σύστημα χρηματική εισφορά, το ύψος της οποίας καθορίζεται στη σύμβαση προσχώρησης, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο κριτήρια. Συμμετοχή στο σύστημα σημαίνει ανάθεση της διαχείρισης στο σύστημα, γεγονός που επιφέρει την απαλλαγή των συμβαλλόμενων διαχειριστών από την ευθύνη εκπλήρωσης των υποχρεώσεων τους που προβλέπονται στο άρθρο 12. Παράλληλα η νόμιμη συμμετοχή στο σύστημα κατά τους όρους του νόμου παρέχει το δικαίωμα στους διαχειριστές, ως απόδειξη συμμετοχής τους στο σύστημα, να επισημαί-

νουν τις συσκευασίες τους με σχετική ειδική ένδειξη, η οποία θα περιγράφεται λεπτομερώς στη σύμβαση προσχώρησης στο σύστημα.

Το δικαίωμα χρήσης της ειδικής ένδειξης δηλώνει την απαλλαγή των συμμετεχόντων διαχειριστών από την ευθύνη εναλλακτικής διαχείρισης.

γ) Ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. κατά το στάδιο έγκρισης ή ανανέωσης κάθε συστήματος ατομικής ή συλλογικής εναλλακτικής διαχείρισης θα πρέπει να ελέγχει ώστε η επιχείρηση που αποτελεί σύστημα εναλλακτικής διαχείρισης:

α) Να μην έχει κηρυχθεί σε πτώχευση και να μη βρίσκεται σε κατάσταση εκκαθάρισης ή παύσης πληρωμών, καθώς και οι μετέχοντες διαχειριστές να μην έχουν καταδικασθεί για φορολογικές ή οικονομικές παραβάσεις, παραβάσεις των διατάξεων του ανταγωνισμού ή αισχροκέρδειας σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.

Σε περίπτωση που το σύστημα έχει τη νομική μορφή της ανώνυμης εταιρείας θα πρέπει να μην υφίστανται τα παραπάνω κωλύματα και παραβάσεις για τα μέλη των διοικήσεών του, τους διευθύνοντες συμβούλους και τα ανώτατα διευθυντικά στελέχη του.

β) Να ανταποκρίνεται στους όρους και στις προϋποθέσεις που περιγράφονται στο άρθρο αυτό με γνώμονα την υλοποίηση σχετικού προγράμματος σύμφωνα με το άρθρο 5 του νόμου και τη διασφάλιση της βέλτιστης χρησιμοποίησης των συσκευασιών και των αποβλήτων των συσκευασιών.

Η ορθή οργάνωση και λειτουργία των συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης αποτελεί τον κινητήριο μοχλό για την επίτευξη των στόχων του νόμου και την απρόσκοπτη υλοποίηση των γενικών αρχών και κατευθύνσεών του.

Η έγκριση του συστήματος ισχύει για έξι (6) χρόνια και μπορεί να ανανεώνεται με τροποποίηση ή αναθεώρηση της αρχικά κατατεθειμένης μελέτης σύμφωνα με τα εκάστοτε ισχύοντα νέα δεδομένα ή εφόσον από τους διενεργηθέντες ελέγχους κατ' εφαρμογή του άρθρου 9 του νόμου διαπιστώνεται μη τήρηση των όρων της χορηγηθείσας έγκρισης. Με αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων προβλέπεται ή έκδοση κανονισμών, οι οποίοι θα καθορίζουν τις σχετικές διαδικασίες ανανέωσης, τροποποίησης, αναστολής ή ανάκλησης.

Στο πλαίσιο παρακολούθησης της λειτουργίας του συστήματος εναλλακτικής διαχείρισης και εκπλήρωσης των υποχρεώσεών τους οι διαχειριστές υποχρεώνονται να καταρτίζουν κάθε χρόνο (1η Ιανουαρίου) λεπτομερή έκθεση απολογισμού του έργου για τον προηγούμενο χρόνο και προγραμματισμού για τον επόμενο. Η έκθεση αυτή υποβάλλεται στον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π..

Άρθρο 8

Όροι και προϋποθέσεις για την εναλλακτική διαχείριση των δημοτικών αποβλήτων συσκευασίας

Η εναλλακτική διαχείριση των δημοτικών αποβλήτων συσκευασίας συνιστά το βασικό κορμό για την εφαρμογή του νόμου.

Τόσο με το π.δ. 410/1995 «Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας» (ΦΕΚ 146 Α') όσο και με το ν.1650/1986 «Για την προστασία του Περιβάλλοντος» (άρθρο 12 παρ.2) ορίζονται οι Ο.Τ.Α. ως υπόχρεοι αρμόδιοι φορείς διαχείρισης των δημοτικών αποβλήτων συμπεριλαμβανομένων και των οικιακών. Η αρμοδιότητα αυτή των Ο.Τ.Α. εξειδι-

κεύεται πληρέστερα στο άρθρο 6 της υπ.αριθ. 69728/824/1996 Κ.Υ.Α., ενώ παράλληλα στο άρθρο 2 παρ. 8 της απόφασης αυτής αποσαφηνίζεται και η έννοια «δημοτικά απόβλητα». Με την ως άνω απόφαση, με την οποία ενσωματώθηκε στην εθνική νομοθεσία η κοινοτική οδηγία-πλαίσιο 91/156/ΕΟΚ, προσδιορίζονται οι βασικοί άξονες της πολιτικής διαχείρισης των αποβλήτων.

Η νομοθετημένη αρμοδιότητα των Ο.Τ.Α. για τη διαχείριση των δημοτικών αποβλήτων και η θεσπισθείσα με τον παρόντα νόμο υποχρέωση των διαχειριστών για εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών δημιουργούν το πλαίσιο συνδιαχείρισης για τα δημοτικά απόβλητα συσκευασίας. Η συνδιαχείριση απαιτεί τη συνεργασία των αρμόδιων Ο.Τ.Α. με τους διαχειριστές των συσκευασιών. Στο άρθρο λοιπόν αυτό αναλύεται κυρίως το καθεστώς εναλλακτικής συνδιαχείρισης Ο.Τ.Α. και διαχειριστών.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του, οι κατά νόμο υπόχρεοι φορείς διαχείρισης Δήμοι και Κοινότητες ή Συμβούλια Περιοχής ή Σύνδεσμοι Δήμων και Κοινοτήτων ή Λιμενικοί Οργανισμοί ή Λιμενικά Ταμεία κατά περίπτωση υποχρεώνονται να προβαίνουν σε εναλλακτική διαχείριση των δημοτικών αποβλήτων συσκευασίας, η οποία οργανώνεται είτε αυτοτελώς από τους ίδιους τους Ο.Τ.Α., σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της υπ' αριθμ. 69728/824/1996 Κ.Υ.Α. είτε από τους διαχειριστές των συσκευασιών μέσω των ατομικών ή συλλογικών συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης σε συνεργασία με τους Ο.Τ.Α., σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του άρθρου 7 και σε συνδυασμό με το άρθρο 10 του νόμου.

Στην προκειμένη περίπτωση σκοπός της συνδιαχείρισης είναι η καλύτερη δυνατή εκμετάλλευση της υπάρχουσας υποδομής, η αξιοποίηση των οικονομικών πόρων, καθώς και η αμοιβαία υποστήριξη και αποτελεσματική υλοποίηση των υπαρχόντων και των νέων σχετικών προγραμμάτων.

Το καθεστώς εναλλακτικής συνδιαχείρισης διαμορφώνεται μέσα από εξαιτείες συμβάσεις που συνάπτει το σύστημα εναλλακτικής διαχείρισης (ατομικό ή συλλογικό) με τους Ο.Τ.Α.. Οι βασικοί άξονες διαμόρφωσης και κατάρτισης των συμβάσεων αυτών περιγράφονται στο νόμο, όπου καθορίζονται και οι όροι χρηματοδότησης των Ο.Τ.Α. από το σύστημα εναλλακτικής διαχείρισης. Οι πόροι του συστήματος προέρχονται από τις οικονομικές εισφορές των διαχειριστών σύμφωνα με το άρθρο 7 (Κεφάλαιο Β' παρ. 2β). Έτσι ενώ οι Ο.Τ.Α. παραμένουν κατά νόμο αρμόδιοι και υπεύθυνοι για την εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών, ωστόσο με τον παρόντα νόμο αλλάζει το σύστημα χρηματοδότησης των εργασιών εναλλακτικής διαχείρισης. Σύμφωνα με την οδηγία 91/156/ΕΟΚ, όπως ενσωματώθηκε στην εθνική νομοθεσία (άρθρο 17 παρ. 2, υπ. αριθ. 69728/824/1996 Κ.Υ.Α.), θεσπίζεται οικονομική ευθύνη των διαχειριστών σύμφωνα με την οποία οι δαπάνες διαχείρισης των αποβλήτων των συσκευασιών επιβαρύνουν τον παραγωγό των αποβλήτων.

Η διαμόρφωση των όρων συνδιαχείρισης μέσα από τις εξαιτείες συμβάσεις συνεργασίας Ο.Τ.Α. - διαχειριστών συσκευασιών παίζει σημαντικό ρόλο στη διασφάλιση της αποδοτικής και οικονομικής λειτουργίας των συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης.

Στις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου αυτού καθιερώνεται ένα καθεστώς άτυπης διαιτησίας σε περίπτωση που δεν μπορεί να επιτευχθεί συμφωνία μεταξύ Ο.Τ.Α. και διαχειριστών ως προς τους όρους σύναψης

της σύμβασης συνεργασίας. Στην προκειμένη περίπτωση το Δ.Σ. του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. ή η Επιτροπή που προβλέπεται στο άρθρο 23 παρ.11 του νόμου καλούνται να διαμεσολαβήσουν και να συμβάλλουν με τον προσφορότερο τρόπο στην εφαρμογή του άρθρου αυτού με την εξεύρεση κάθε δυνατής λύσης που θα ικανοποιεί και τα δύο μέρη.

Στην παράγραφο 4 του άρθρου αυτού καθιερώνεται η υποχρέωση των Ο.Τ.Α. να λαμβάνουν κάθε αναγκαίο μέτρο για την αποδοτική λειτουργία της εναλλακτικής διαχείρισης. Ο κατ' εξοχήν τομέας δράσης των Ο.Τ.Α. που είναι η οργάνωση συστημάτων επιστροφής και συλλογής των αποβλήτων προϋποθέτει την ενεργό συμμετοχή του καταναλωτή ή τελικού χρήστη κατά το στάδιο διαλογής των αποβλήτων στην πηγή.

Χωρίς αυτή τη συμμετοχή των δημοτών αδρανοποιούνται και καθίστανται αναποτελεσματικά τα συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης, ενώ θα επιβαρυνθεί με πρόσθετα έξοδα η εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών.

Σύμφωνα με το Δημοτικό και Κοινοτικό Κώδικα (άρθρο 37 παρ. 1β και 2 του π.δ. 410/1995) και το άρθρο 15 παρ.5 του ν.2539/1997, οι Ο.Τ.Α. έχουν τη δυνατότητα για την αποδοτική λειτουργία της εναλλακτικής διαχείρισης να επιβάλλουν πρόστιμα σε όσους δεν συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις διαλογής και συλλογής των αποβλήτων.

Άρθρο 9

Πιστοποιητικό Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών

Στο άρθρο αυτό αντιμετωπίζεται η ανάγκη διενέργειας ελέγχου από τον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. κάθε τρία χρόνια, στο μέσον δηλαδή του χρόνου διάρκειας της έγκρισης του συστήματος εναλλακτικής διαχείρισης (6 χρόνια), προκειμένου να διαπιστωθεί η τήρηση των απαιτήσεων του άρθρου 7, το καθεστώς εφαρμογής της μεθόδου εναλλακτικής διαχείρισης και κατ' επέκταση η επίτευξη των στόχων του συστήματος. Ο έλεγχος αυτός διενεργείται μετά από αίτηση του διαχειριστή συσκευασίας ή του συστήματος συλλογικής διαχείρισης ή αυτεπαγγέλτως από τον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π..

Μετά τον έλεγχο ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. προβαίνει στην έκδοση Πιστοποιητικού Εναλλακτικής Διαχείρισης (Π.Ε.Δ.) με το οποίο ουσιαστικά πιστοποιείται ότι το σχετικό υλικό ή συσκευασία έχουν υπαχθεί στο καθεστώς της εναλλακτικής διαχείρισης. Το Π.Ε.Δ. που εκδίδεται στο όνομα του διαχειριστή αφορά τα υλικά ή τα συσκευασμένα προϊόντα που διαχειρίζεται και ως εκ τούτου απαλλάσσει τους υπόλοιπους διαχειριστές του συστήματος από την υποχρέωση έκδοσής του.

Στην παράγραφο 3 του άρθρου αυτού ορίζονται οι προϋποθέσεις και οι όροι χορήγησης του Π.Ε.Δ., σύμφωνα με τις οποίες ο διαχειριστής θα πρέπει να αποδεικνύει κατά τον έλεγχο ότι εκπλήρωσε τους όρους χορήγησης της έγκρισης του συστήματος και τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από αυτήν. Σε περίπτωση συμμετοχής του σε συλλογικά συστήματα αρκεί η προσκόμιση των σχετικών αποδεικτικών στοιχείων συμμετοχής του στα συστήματα αυτά.

Για την έκδοση του Π.Ε.Δ. ο διαχειριστής υποχρεούται στην καταβολή χρηματικού ανταποδοτικού τέλους το ύψος του οποίου προσδιορίζεται από τους Υπουργούς Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Οικονομικών. Εάν από τον έλεγχο διαπιστωθεί ότι ο διαχειρι-

στής δεν τήρησε τις υποχρεώσεις εναλλακτικής διαχείρισης ή παρέβη τους όρους χορήγησης της έγκρισης, ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. έχει εναλλακτική ευχέρεια ή να επιβάλλει όρους για τη χορήγηση του Π.Ε.Δ. με προθεσμία συμμόρφωσης ή να επιβάλλει το προβλεπόμενο στο άρθρο 19 χρηματικό πρόστιμο. Εάν ο διαχειριστής δεν συμμορφώνεται με τους τιθέμενους όρους, τότε ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. δύναται σε περίπτωση ατομικού συστήματος να τον υποχρεώσει να συμμετέχει σε σύστημα συλλογικής εναλλακτικής διαχείρισης ή σε περίπτωση συλλογικού συστήματος να αναθεωρήσει ή να ανακαλέσει τη σχετική έγκριση.

Το Π.Ε.Δ. χορηγείται από τον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. μέσα σε έξι (6) μήνες από την υποβολή των αιτούμενων στοιχείων και δημοσιεύεται σε ειδικό κατάλογο, σύμφωνα με το άρθρο 12 του νόμου, ώστε να υπάρχει πλήρης διαφάνεια και καταγραφή των αποτελεσμάτων των ελέγχων για την πιστοποίηση της ομαλής λειτουργίας των συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης.

Άρθρο 10

Ποσοτικοί στόχοι για την αξιοποίηση-επαναχρησιμοποίηση των αποβλήτων των συσκευασιών

Με το άρθρο αυτό τίθενται οι στόχοι για την αξιοποίηση και επαναχρησιμοποίηση των αποβλήτων των συσκευασιών με κριτήριο το βάρος των αποβλήτων αυτών. Ειδικότερα:

Α. Ως προς την αξιοποίηση: τίθεται ένας γενικός στόχος για την αξιοποίηση και ειδικοί στόχοι για την ανακύκλωση. Από την κατανομή των ποσοστών αξιοποίησης προκύπτει ότι η ανακύκλωση συνιστά τον προωθητέο στόχο για την εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών ως πλέον οικολογική μέθοδος έναντι της ανάκτησης ενέργειας.

Τα επιβαλλόμενα ποσοστά ανακύκλωσης 95%-45% επί του συνολικού ποσοστού αξιοποίησης 50%-65% επιτρέπει ένα ποσοστό 5%-40% για την ανάκτηση ενέργειας ή άλλες λοιπές εργασίες αξιοποίησης (Παράρτημα II Β' του άρθρου 21 της υπ' αριθμ. 69728/824/1996 Κ.Υ.Α.), ενώ η ανακύκλωση ως κύρια μέθοδος αξιοποίησης υπερέρχει κατά ποσοστό 20%-25%. Παράλληλα καθιερώνεται αδιάκριτα ένα υποχρεωτικό *minimum* 15% για όλα τα υλικά. Οι ως άνω ποσοτικοί στόχοι προσδιορίζονται χρονικά για το έτος 2001. Ωστόσο παρέχεται η δυνατότητα στη χώρα μας, σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 5 της οδηγίας 94/62/ΕΚ, παρεκκλίσεων από τα ως άνω χρονικά όρια με κριτήριο το χαμηλό επίπεδο κατανάλωσης συσκευασίας σε συνδυασμό με το μεγάλο αριθμό μικρών νησιών και την παρουσία αγροτικών ή ορεινών περιοχών.

Τα ποσοστά αξιοποίησης και ανακύκλωσης που περιγράφονται στο άρθρο αυτό αναφέρονται αποκλειστικά στα απόβλητα εκείνα που αξιοποιήθηκαν και ανακυκλώθηκαν εντός της χώρας και δεν συμπεριλαμβάνονται αυτά που εξάγονται για αξιοποίηση ή ανακύκλωση.

Ως εκ τούτου στόχος του άρθρου αυτού, που συνάδει και με τους στόχους του Κοινοτικού Περιβαλλοντικού Δικαίου για τη διαχείριση των αποβλήτων, είναι η υλοποίηση της αρχής της αυτάρκειας με τη δημιουργία στη χώρα μας της ανάλογης υποδομής αξιοποίησης-ανακύκλωσης για την οικολογικά ορθολογική εναλλακτική διαχείριση των αποβλήτων των συσκευασιών, ώστε να περιορίζεται το διακρατικό εμπόριο των αποβλήτων και η εξαγωγή του προβλήματος της προστασίας του περιβάλ-

λοντος.

Προς την κατεύθυνση αυτή η κοινοτική νομοθεσία για τη διαχείριση των συσκευασιών και των αποβλήτων τους (οδηγία 94/62/ΕΟΚ) τείνει στην υιοθέτηση στο άμεσο μέλλον αυξημένων ποσοστών αξιοποίησης - ανακύκλωσης. Η προσέγγιση και επίτευξη των ποσοτικών στόχων επαφίεται στη λήψη των αναγκαίων μέτρων από τον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. και στην κατάλληλη ενημέρωση του κοινού και των οικονομικών παραγόντων.

Β. Ως προς την επαναχρησιμοποίηση. Για την προώθηση της επαναχρησιμοποίησης των συσκευασιών και του συστήματος εγγυοδοσίας που συνιστά ουσιώδη και πρωταρχικής σημασίας στόχο του νόμου προβλέπεται στο άρθρο αυτό ο καθορισμός με αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, μετά από εισήγηση του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. ποσοτικών στόχων για την επαναχρησιμοποίηση των συσκευασιών.

Άρθρο 11

Σήμανση συσκευασιών και σύστημα αναγνώρισης

Σύμφωνα με το άρθρο αυτό καθιερώνεται η υποχρεωτική σήμανση πάνω στη συσκευασία ή σε ετικέτα, η οποία θα πρέπει, για να επιτελεί το σκοπό της, να είναι ευδιάκριτη και ευανάγνωστη, ανθεκτική και μακρόβια.

Ο προσδιορισμός της σήμανσης γίνεται με κοινή υπουργική απόφαση (Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων) μετά από εισήγηση του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. ο οποίος ελέγχει μετέπειτα και τη χρήση της. Παράλληλα καθιερώνεται στο άρθρο αυτό ένα σύστημα αναγνώρισης και κατάταξης της συσκευασίας από τη βιομηχανία ή επιχείρηση που προβαίνει σε προμήθεια ή κατασκευή της συσκευασίας με στόχο να διευκολύνεται η συλλογή, επαναχρησιμοποίηση και αξιοποίηση των χρησιμοποιημένων συσκευασιών ή των αποβλήτων τους, με το διαχωρισμό τους στην πηγή.

Η εφαρμογή του συστήματος αναγνώρισης καθορίζεται εκάστοτε από την Επιτροπή Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Άρθρο 12

Υποχρεώσεις διαχειριστών συσκευασίας

Με τις ρυθμίσεις του άρθρου αυτού προσδίδεται ιδιαίτερη έμφαση στην αναγκαιότητα συνεργασίας όλων αυτών που σχετίζονται με την παραγωγή, χρήση, εισαγωγή και διακίνηση συσκευασιών, με πνεύμα συμμετοχής στην ευθύνη σύμφωνα με την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» και κυρίως στην αναγκαιότητα αποσαφήνισης των υποχρεώσεών τους, ώστε να είναι ευχερέστερος ο καταλογισμός της ευθύνης καθενός από τους ως άνω διαχειριστές σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων του νόμου.

Έτσι η συμμετοχική ευθύνη που συνιστά και τον αναγκαίο κινητήριο μοχλό για την αποτελεσματική εφαρμογή του νόμου αποκτά με το άρθρο αυτό σαφέστερο περιεχόμενο, διότι γίνεται μία πλήρης και ρητή καταγραφή των υποχρεώσεων των διαχειριστών ανάλογα με τον τόμο δράσης καθενός από αυτούς και ειδικότερα των προμηθευτών-κατασκευαστών, των συσκευαστών-εισαγωγέων και των διακινητών των συσκευασιών.

Εκτός λοιπόν των υποχρεώσεων που προδιαγράφονται στις διατάξεις των άρθρων 6,7,8,9,10 και 11 του νόμου και των υποχρεώσεων που απορρέουν από τις συμ-

βάσεις προσχώρησης μεταξύ διαχειριστών (άρθρο 7 παρ. 2) (στην περίπτωση συστημάτων συλλογικής εναλλακτικής διαχείρισης) ή από τις συμβάσεις συνεργασίας μεταξύ διαχειριστών και Ο.Τ.Α. (άρθρο 8 παρ.2) (στην περίπτωση ατομικών ή συλλογικών συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης) η εκπλήρωση των υποχρεώσεων που περιγράφονται στο άρθρο αυτό συνιστά την ουσία του περιεχομένου του νόμου αυτού.

Στην παράγραφο 2 του άρθρου αυτού παρέχεται κίνητρο στους διαχειριστές που εντάσσονται στα συστήματα συλλογικής εναλλακτικής διαχείρισης. Το κίνητρο αυτό που ευνοεί και ενθαρρύνει τη δημιουργία συστημάτων συλλογικής εναλλακτικής διαχείρισης ή τη συμμετοχή των διαχειριστών σε αυτά, συνίσταται στην απαλλαγή από την ευθύνη εκπλήρωσης των υποχρεώσεων των διαχειριστών, που ρητά περιγράφονται στις διατάξεις του άρθρου αυτού.

Άρθρο 13 Συστήματα πληροφορικής

Προκειμένου να παρακολουθείται η εφαρμογή των στόχων του νόμου αυτού σε εθνική κλίμακα και των αντίστοιχων στόχων της οδηγίας 94/62/ΕΚ σε κοινοτική κλίμακα, επιβάλλεται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού, η δημιουργία βάσεων δεδομένων για τις συσκευασίες και τα απόβλητα των συσκευασιών με αξιόπιστα στοιχεία από τους διαχειριστές των συσκευασιών ώστε να παρέχονται οι δέουσες πληροφορίες για την έκταση, τα χαρακτηριστικά και την εξέλιξη της ροής των συσκευασιών και των αποβλήτων τους.

Η δημιουργία αυτών των βάσεων δεδομένων ανατίθεται στον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π.. Τα δεδομένα αυτά αποστέλλονται από τον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων ώστε μαζί με τις εθνικές εκθέσεις (άρθρο 13) να διαβιβάζονται στην Επιτροπή Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Άρθρο 14 Υποβολή εκθέσεων

Σύμφωνα με το άρθρο αυτό το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, διαβιβάζει τις εθνικές εκθέσεις για την εφαρμογή του νόμου, που καταρτίζονται από τον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. στην Επιτροπή Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΑΛΛΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ - ΑΠΟΒΛΗΤΑ ΑΛΛΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Άρθρο 15 Προγράμματα εναλλακτικής διαχείρισης άλλων προϊόντων

Οι ρυθμίσεις του άρθρου αυτού που διατυπώνονται κατ'αναλογία του άρθρου 5 του νόμου αποβλέπουν στην κατάρτιση προγραμμάτων εναλλακτικής διαχείρισης άλλων προϊόντων, σύμφωνα με τα οποία προδιαγράφονται οι βασικές κατευθύνσεις της πολιτικής της εναλλακτικής διαχείρισης των άλλων προϊόντων, όπως προσδιορίζονται στο άρθρο 2 παρ. 27.

Τα προγράμματα αυτά για κάθε προϊόν καταρτίζονται από τον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. σε συνεργασία με τους οικονομικούς παράγοντες. Σε περίπτωση που για ορισμένα προϊόντα έχουν ήδη καταρτισθεί προγράμματα σύμφωνα με

τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, όπως π.χ. για τα χρησιμοποιημένα ορυκτέλαια (υπ' αριθμ. 98012/2001/1996) ή τις ηλεκτρικές στήλες και συσσωρευτές (υπ' αριθμ. 73537/1438/1995) σε συμμόρφωση με αντίστοιχες κοινοτικές οδηγίες, τα προγράμματα αυτά εντάσσονται στο νόμο και ορίζεται ως φορέας υλοποίησής τους ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π.. Αναφορικά με τα δημοτικά απόβλητα των άλλων προϊόντων το άρθρο αυτό θέτει στους Ο.Τ.Α., που είναι οι κατά νόμο υπόχρεοι φορείς διαχείρισης των δημοτικών αποβλήτων, χρονικό όριο ενός έτους από την έναρξη ισχύος του νόμου προκειμένου να υποβάλλουν στον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. τις προτάσεις τους για το σχεδιασμό διαχείρισης των προϊόντων αυτών και για τις μεθόδους οργάνωσης της εναλλακτικής τους διαχείρισης.

Άρθρο 16 Όροι και προϋποθέσεις για τη διαχείριση άλλων προϊόντων

Σύμφωνα με τις ρυθμίσεις του άρθρου αυτού, που διατυπώνονται κατ'αναλογία με τις ρυθμίσεις του άρθρου 6 του νόμου, καθορίζεται υποχρέωση των διαχειριστών των προϊόντων, όταν δεν έχουν θεσπισθεί από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα πρότυπα για τη διακίνηση στην αγορά των άλλων προϊόντων, να υποβάλλουν στον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. μέσα στα χρονικά όρια που προβλέπονται στο άρθρο, τις προτάσεις τους για τη θέσπιση εθνικών προτύπων. Τα εθνικά πρότυπα εγκρίνονται με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού μετά από εισήγηση του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π.. Οι προτάσεις αυτές μπορούν να αναφέρονται και στη σύναψη συμφωνιών μεταξύ δημόσιων αρχών ή φορέων και ενδιαφερομένων κατά κατηγορία προϊόντος.

Άρθρο 17 Όροι και προϋποθέσεις για την εναλλακτική διαχείριση άλλων προϊόντων

Με τις νομοθετικές προβλέψεις του άρθρου αυτού επιδιώκεται ο καθορισμός των όρων και προϋποθέσεων για την εναλλακτική διαχείριση των άλλων προϊόντων να συνάδει με τους όρους και τις προϋποθέσεις για την εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών (άρθρα 7 και 8), ώστε να αναδεικνύεται μια ενιαία πολιτική εναλλακτικής διαχείρισης συσκευασιών/άλλων προϊόντων.

Έτσι κατ' αναλογία του άρθρου 7 οι διαχειριστές υποχρεώνονται να οργανώνουν συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης των άλλων προϊόντων μέσα στο πλαίσιο εφαρμογής της κείμενης νομοθεσίας σχετικά με τη διαχείριση των αποβλήτων (άρθρο 6 της υπ' αριθμ. 69728/824/1996 Κ.Υ.Α.).

Στην παράγραφο 3 του άρθρου καθιερώνεται υποχρέωση των δημόσιων υπηρεσιών, επιχειρήσεων και οργανισμών να οργανώνουν συστήματα συλλογής-διαλογής για τα άλλα προϊόντα που προέρχονται από τη δραστηριότητά τους.

Στις παραγράφους 4, 5 και 6 προβλέπεται η υιοθέτηση ειδικότερων ρυθμίσεων για την εφαρμογή του άρθρου αυτού, με την έκδοση προεδρικού διατάγματος και υπουργικών αποφάσεων.

Έτσι με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με τη διαδικασία που προβλέπεται στην παράγραφο 4, καθορίζονται ειδικότεροι όροι για την εναλλακτική διαχείριση και

για τη χορήγηση του πιστοποιητικού εναλλακτικής διαχείρισης σε αναλογία και με το άρθρο 9 του νόμου.

Στην παρ. 5 του άρθρου με κοινή υπουργική απόφαση θα καθορίζονται ποσοτικοί στόχοι για την εναλλακτική διαχείριση και κάθε αναγκαίο μέτρο για την επίτευξή τους κατ' αναλογία του άρθρου 10 του νόμου.

Άρθρο 18 Συστήματα πληροφορικής

Στο άρθρο αυτό επιδιώκεται η αναλογική εφαρμογή του άρθρου 12 του νόμου προκειμένου να δημιουργηθούν συστήματα πληροφορικής και βάσεις δεδομένων και για τα άλλα προϊόντα και τα απόβλητά τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 19 Εθνικό σύστημα πληροφόρησης του κοινού

Με τις ρυθμίσεις του άρθρου αυτού αναδεικνύεται ο κύριος ρόλος που διαδραματίζει ο καταναλωτής/τελικός χρήστης στην εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών/άλλων προϊόντων. Η καθιέρωση μάλιστα της υποχρεωτικότητας της συμμετοχής του στα συστήματα συλλογής/διαλογής είναι αναγκαίο μέτρο για την αποδοτική λειτουργία των συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης (άρθρο 8 παρ.4). Η υλοποίηση των στόχων και η αποτελεσματική εφαρμογή του νόμου και κατ' επέκταση της οδηγίας 94/62/ΕΚ στοχεύουν σε μεγάλο βαθμό στον καταναλωτή/τελικό χρήστη και κατά συνέπεια στην επαρκή ενημέρωσή του ώστε έχοντας επίγνωση της ουσιαστικής συμβολής του στην εναλλακτική διαχείριση να προσαρμόζει ανάλογα τη συμπεριφορά και τη στάση του.

Έτσι με το άρθρο αυτό προβλέπεται η οργάνωση από τον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. εθνικού συστήματος πληροφόρησης των χρηστών/καταναλωτών αλλά και κάθε ενδιαφερόμενου ιδιωτικού ή δημόσιου φορέα. Οι βασικές παράμετροι πληροφόρησης προβλέπονται ως *minimum* στο άρθρο αυτό.

Άρθρο 20 Κυρώσεις

Α. Ποινικές κυρώσεις

Η παράβαση των διατάξεων του νόμου και ειδικότερα των άρθρων 12 και 16 είναι πλημμέλημα και τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τρία (3) χρόνια ή χρηματική ποινή (100.000-1.000.000) ή και με τις δύο αυτές ποινές. Η ποινή μειώνεται όταν ο δράστης ενήργησε από αμέλεια. Οι ίδιες ποινές επιβάλλονται και στους Ο.Τ.Α. (στον κατά νόμο υπεύθυνο) σε περίπτωση παράβασης των άρθρων 8, 9 και 10 του νόμου.

Επίσης για ορισμένα πρόσωπα που κατέχουν σημαίνουσες θέσεις σε νομικά πρόσωπα δημόσιου ή ιδιωτικού δικαίου καθιερώνεται ιδιαίτερη νομική υποχρέωση να μεριμνούν για την τήρηση των διατάξεων του νόμου. Με την ιδιαίτερη αυτή νομική υποχρέωση συνδέεται και η πρόβλεψη ότι για κάθε πράξη ή παράλειψη του νομικού προσώπου τα πρόσωπα αυτά τιμωρούνται οι αυτοιργοί ανεξάρτητα από την τυχόν ποινική ευθύνη άλλου προσώπου και στην αστική του νομικού προσώπου.

Επειδή η διενέργεια ελέγχων αποτελεί ουσιαστική παρά-

μετρο για την αποδοτική λειτουργία των συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης προβλέπεται ειδικά στην παρ. 5 ότι αυτός που εμποδίζει τη διενέργεια ελέγχου ή αρνείται την παροχή στοιχείων ή παρέχει ψευδείς πληροφορίες θα τιμωρείται σύμφωνα με το άρθρο 458 του Ποινικού Κώδικα.

Β. ΑΣΤΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ

Προβλέπεται ότι ο παραβάτης των διατάξεων του νόμου υποχρεούται σε αποζημίωση. Καθιερώνεται έτσι σύμφωνα με την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» το σύστημα της αντικειμενικής ευθύνης διότι για να θεμελιωθεί ευθύνη για αποζημίωση αρκεί το γεγονός της ζημίας. Είναι δυνατή η απαλλαγή εκείνου που προκάλεσε τη ζημία από την ευθύνη αποζημίωσης μόνο αν ο ίδιος αποδείξει ότι η ζημία οφείλεται σε ανώτερη βία ή σε σκόπιμη ενέργεια τρίτου.

Γ. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Στην παράγραφο αυτή προβλέπεται ότι σε κάθε διαχειριστή ή στα πρόσωπα που αναφέρονται στην παράγραφο Α΄ του άρθρου αυτού επιβάλλονται σε περίπτωση παράβασης συγκεκριμένων διατάξεων του νόμου και ειδικότερα των άρθρων 6, 7, 8, 9, 11 και 12 και των κατ' εξουσιοδότησή του εκδιδόμενων κανονιστικών πράξεων οι ακόλουθες διοικητικές κυρώσεις:

α. πρόστιμα από 100.000 μέχρι 1.000.000 δρχ. ή/και προσωρινή διακοπή λειτουργίας της δραστηριότητας μέχρι 5 ημέρες. Οι κυρώσεις αυτές επιβάλλονται από τον οικείο νομάρχη μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π..

β. πρόστιμο από 1.000.000 μέχρι 50.000.000 δρχ. ή/και προσωρινή διακοπή λειτουργίας από 5 ημέρες και άνω ή οριστική διακοπή λειτουργίας της δραστηριότητας και ενδεχόμενης επιβολής προστίμου για κάθε μέρα παράβασης της απαγόρευσης. Οι κυρώσεις αυτές επιβάλλονται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και τον τυχόν συναρμόδιο Υπουργό μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π..

Τα πρόστιμα εισπράττονται σύμφωνα με τον Κ.Ε.Δ.Ε. και αποδίδονται στον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. υπό τη μορφή έμμεσης χρηματοδότησης της λειτουργίας του.

Άρθρο 21 Κίνητρα

Οι στόχοι και οι γενικές αρχές που διέπουν τις διατάξεις αυτού του νόμου είναι δύσκολο να επιτευχθούν αν παράλληλα δεν θεσπίζονται κίνητρα ή οικονομικά μέσα στους διαχειριστές που λαμβάνουν μέτρα προσέγγισης αυτών των στόχων, σύμφωνα με την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει». Αντίστοιχα και στο Κοινοτικό δίκαιο προκειμένου να προωθηθεί η υλοποίηση των στόχων που προσδιορίζονται στην οδηγία 94/62/ΕΚ, το Συμβούλιο Υπουργών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων πρόκειται να προβεί στην έγκριση τέτοιων οικονομικών μέσων.

Στην εθνική έννομη τάξη υπάρχει πρόβλεψη για οικονομικά μέσα τόσο στο άρθρο 12 (παρ. 2) του ν.1650/1986 όσο και στην εκάστοτε κείμενη νομοθεσία σχετικά με την παροχή κινήτρων σε βιομηχανίες και επιχειρήσεις για δράσεις που στοχεύουν στην προστασία του περιβάλλοντος.

Άρθρο 22

Καταργούμενες διατάξεις

Η υπ' αριθ. 31784/954/1990 Κ.Υ.Α. σχετικά με τις συσκευασίες των υγρών τροφίμων σε συμμόρφωση με την οδηγία 85/339/ΕΟΚ καταργείται, διότι το περιεχόμενό της καλύπτεται πλήρως από τις ρυθμίσεις του νόμου αυτού.

Άρθρο 23 Μεταβατικές διατάξεις

Με το άρθρο αυτό αποσκοπείται κατά το δυνατόν άμεση ένταξη των διαχειριστών των συσκευασιών ή άλλων προϊόντων στις ρυθμίσεις του νόμου. Μέσα λοιπόν στα προβλεπόμενα χρονικά όρια από την έναρξη ισχύος του, οι διαχειριστές υποβάλλουν αίτηση στον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. ή μέχρι την ίδρυσή του στην υπηρεσία που προβλέπεται στο άρθρο 23 (παρ. 11), για χορήγηση της σχετικής έγκρισης του συστήματος (άρθρα 7 και 16) και ενδεχομένως και του πιστοποιητικού εναλλακτικής διαχείρισης (άρθρο 9). Οι διατάξεις αυτές περιλαμβάνουν και τους Ο.Τ.Α..

Για να μη δημιουργηθεί νομοθετικό κενό στην οργάνωση και λειτουργία των συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης προβλέπεται ότι μέχρι να καταρτισθούν τα προγράμματα εναλλακτικής διαχείρισης σύμφωνα με το άρθρο 5 του νόμου, η χορήγηση των εγκρίσεων των συστημάτων γίνεται σύμφωνα με τις γενικές αρχές και τους στόχους του νόμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

Άρθρο 24

Εθνικός Οργανισμός Εναλλακτικής Διαχείρισης
Συσκευασιών και Άλλων Προϊόντων (Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π.)

1. Με το άρθρο αυτό ιδρύεται ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. που είναι νομικό πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου. Η έδρα του είναι στην Αθήνα και έχει πλήρη διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια. Η εποπτεία του ανατίθεται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων. Ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. είναι ειδικά επιφορτισμένος με το σχεδιασμό και την άσκηση της πολιτικής της εναλλακτικής διαχείρισης συσκευασιών/άλλων προϊόντων και με τον έλεγχο εφαρμογής των διατάξεων του νόμου αυτού που περιλαμβάνει τον έλεγχο προώθησης και επίτευξης των περιβαλλοντικών στόχων και τον έλεγχο των οικονομικών μέσων και της επιχειρηματικής δραστηριότητας των υπόχρεων διαχειριστών.

2. Ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. είναι επιφορτισμένος με ευρύτερες ελεγκτικές και γνωμοδοτικές αρμοδιότητες ώστε να καλύπτεται όλο το φάσμα της εναλλακτικής διαχείρισης των συσκευασιών/άλλων προϊόντων.

Καθορίζονται λοιπόν ως βασικοί σκοποί του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π.:

α) εισηγήσεις στον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων για τα προγράμματα εναλλακτικής διαχείρισης συσκευασιών/άλλων προϊόντων και τα εθνικά πρότυπα σύμφωνα με τα άρθρα 5, 14 και 6, για ποσοτικούς στόχους για την εναλλακτική διαχείριση άλλων προϊόντων, για επιβολή κυρώσεων σε περίπτωση παραβάσεων των διατάξεων του νόμου, και για τη λήψη περαιτέρω διοικητικών και νομοθετικών μέτρων,

β) χορήγηση των εγκρίσεων συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης, καθώς και των πιστοποιητικών εναλλα-

κτικής διαχείρισης σύμφωνα με τα άρθρα 7, 9 και 17 του νόμου,

γ) γνωμοδοτήσεις προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων για κάθε θέμα σχετικά με την εφαρμογή του νόμου,

δ) δημιουργία βάσης δεδομένων (σύστημα πληροφορικής) για συσκευασίες/άλλα προϊόντα και συστημάτων πληροφόρησης του κοινού,

ε) οργάνωση συστήματος ελέγχων (τακτικών και εκτάκτων) για την ορθή τήρηση των διατάξεων,

στ) μετά από καταγγελία ή αυτεπαγγέλτως πρόσκληση των παραβατών να παύσουν την παράβαση και επιβολή μετά από αιτιολογημένη απόφασή του προσωρινής διακοπής της λειτουργίας της δραστηριότητας ή/και διοικητικών προσόντων, σύμφωνα με το άρθρο 19,

ζ) διαχείριση των πόρων του οργανισμού και συντονισμό της δραστηριότητας άλλων φορέων του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα για προγράμματα εναλλακτικής διαχείρισης.

3. Στην παράγραφο 4 του νόμου προβλέπονται τα όργανα διοίκησης του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. που είναι το Διοικητικό Συμβούλιο και ο Γενικός Διευθυντής. Τα όργανα αυτά εισηγούνται την πολιτική της εναλλακτικής διαχείρισης και επιφορτίζονται για τη λήψη των αναγκαίων μέτρων εφαρμογής αυτής της πολιτικής.

Για την απρόσκοπτη προσέγγιση των στόχων του νόμου ορίζεται ότι το Διοικητικό Συμβούλιο θα αποτελείται από μη αμειβόμενα μέλη και ότι θα συγκροτείται από ευρύ φάσμα εκπροσώπων του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, Ο.Τ.Α., μη κυβερνητικών οργανισμών και οργανώσεων καταναλωτών.

Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων καθορίζονται οι αρμοδιότητες των οργάνων Διοίκησης του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. στα οποία εκπροσωπούνται κρατικοί και μη κρατικοί φορείς καθώς και οι Ο.Τ.Α., καθώς και κάθε άλλο μέτρο που αναφέρεται σε θέματα συγκρότησης, λειτουργίας και οργανωτικής διάρθρωσης των οργάνων αυτών.

Για την απρόσκοπτη προσέγγιση των στόχων του νόμου ορίζεται ότι το Διοικητικό Συμβούλιο θα αποτελείται από μη αμειβόμενα μέλη και ότι θα συγκροτείται από ευρύ φάσμα εκπροσώπων του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, Ο.Τ.Α., μη κυβερνητικών οργανισμών και οργανώσεων καταναλωτών.

Με άλλο προεδρικό διάταγμα των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Οικονομίας, Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων εγκρίνεται ο Οργανισμός του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. με τον οποίο ρυθμίζονται η οργάνωση και οι αρμοδιότητες των υπηρεσιών του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. και θέματα προσωπικού.

Οι πόροι του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. προέρχονται μεταξύ άλλων από κοινοτικούς πόρους, από τα παράβολα των εγκρίσεων συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης και σχετικών πιστοποιητικών, επιχορηγήσεις από το ΕΤΕΡΠΣ, από πρόστιμα από τις διοικητικές κυρώσεις κ.ά. και διατίθενται για τις δαπάνες λειτουργίας του σύμφωνα με οικονομικό κανονισμό που εγκρίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων. Οι πόροι που προέρχονται από επιχορηγήσεις α-

πό το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων καθώς και από το μέρος των εσόδων του άρθρου 18 του ν. 2052/1992 (ΦΕΚ 94 Α΄) [εδάφια (α) και (θ)] παύουν να υφίστανται μετά την πάροδο διετίας από την έναρξη λειτουργίας του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π..

Στην παράγραφο 11 του άρθρου αυτού επιδιώκεται με πρόβλεψη μεταβατικής ρύθμισης η ανάθεση όλων των αρμοδιοτήτων του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. μέχρι την ίδρυση του στη Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων ώστε να επιτευχθεί η άμεση εφαρμογή του νόμου από την έναρξη ισχύος του. Για το σκοπό λοιπόν αυτόν συστήνεται με τις ρυθμίσεις της παραγράφου αυτής Γραφείο Εναλλακτικής Διαχείρισης συσκευασιών/άλλων προϊόντων, το οποίο υπάγεται στη Διεύθυνση Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και το οποίο έχει ως κύρια αρμοδιότητα την εποπτεία και τον έλεγχο εφαρμογής του νόμου. Παράλληλα προβλέπεται ότι για την υποστήριξη του έργου του γραφείου αυτού και προκειμένου να επιτευχθεί η αντιπροσωπευτικότητα της εκπροσώπησης των φορέων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, Ο.Τ.Α. και μη κυβερνητικών οργανώσεων που ήδη έχει προβλεφθεί από το νόμο για τον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π., συστήνεται 17μελής Επιτροπή Παρακολούθησης της Εναλλακτικής Διαχείρισης (Ε.Π.Ε.Δ.). Η Επιτροπή αυτή η οποία συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων έχει τις βασικές εισηγητικές και γνωμοδοτικές αρμοδιότητες που προβλέπονται στο νόμο για τον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π..

Η σύσταση και συγκρότηση της Επιτροπής αυτής έχει καθαρά μεταβατικό χαρακτήρα με την έννοια ότι μετά την ίδρυση του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. καταργείται, ενώ το Γραφείο Εναλλακτικής Διαχείρισης θα εξακολουθεί και έκτοτε να υφίσταται με αρμοδιότητα τον έλεγχο και την εποπτεία του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π..

Άρθρο 25

Στο άρθρο αυτό καθορίζεται η υποχρέωση της Ε.Π.Ε.Δ. [άρθρο 24 (παρ.11)] να υποβάλει στους Υπουργούς που εισηγούνται την έκδοση των προεδρικών διαταγμάτων των παραγράφων 5 και 7 του άρθρου 24 ειδική μελέτη για θέματα οργάνωσης και λειτουργίας του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π.. Η μελέτη αυτή πρέπει να υποβληθεί μετά από δεκαοκτώ (18) μήνες από την έναρξη λειτουργίας της Ε.Π.Ε.Δ..

Άρθρο 26

Προβλέπεται άμεση εφαρμογή των διατάξεων του νόμου από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 4 Ιουλίου 2001

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ,
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

Γ. Παπαντωνίου
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Β. Παπανδρέου
ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Ν. Χριστοδουλάκης

Γ. Ανωμερίτης

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ,
ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Κων.Λαλιώτης

Μιχ.Σταθόπουλος

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Συσκευασίες και εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών και άλλων προϊόντων -Ίδρυση Εθνικού Οργανισμού Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών και άλλων προϊόντων (Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1 Σκοπός

1. Σκοπός του παρόντος νόμου είναι η θέσπιση μέτρων για τη διαχείριση των συσκευασιών και άλλων προϊόντων με στόχο την επαναχρησιμοποίηση ή αξιοποίηση των αποβλήτων τους.

2. Ειδικότερα οι ρυθμίσεις του νόμου αυτού αποσκοπούν:

α) Στην πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων συσκευασιών με τον περιορισμό του συνολικού όγκου των συσκευασιών για μία σταθερή και διαρκή ανάπτυξη.

β) Στη μείωση της τελικής διάθεσης των αποβλήτων των συσκευασιών ή άλλων προϊόντων με την ενθάρρυνση κατά προτεραιότητα:

- συστημάτων επαναχρησιμοποίησής τους κατά τρόπο αβλαβή για το περιβάλλον καθώς και ανάκτησης υλικών και ανακύκλωσής τους ώστε να μειωθεί η κατανάλωση ενέργειας και πρωτογενών πρώτων υλών,

- της ανάκτησης ενέργειας ως αποτελεσματικό μέσο της αξιοποίησης των αποβλήτων τους.

γ) Στον καθορισμό ποσοτικών στόχων για την ανακύκλωση και τις άλλες εργασίες αξιοποίησης των αποβλήτων των συσκευασιών και άλλων προϊόντων, καθώς και μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων χρονικών ορίων.

δ) Στο σχεδιασμό και τη καθιέρωση συστημάτων επιστροφής (εγγυοδοσίας), συλλογής και αξιοποίησης με τη συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων μερών.

ε) Στην πρόβλεψη σήμανσης των συσκευασιών.

στ) Στον καθορισμό των βασικών απαιτήσεων ως προς τη σύνθεση και τη φύση της επαναχρησιμοποιήσιμης και αξιοποιήσιμης συσκευασίας και άλλων προϊόντων συμπεριλαμβανομένης της ανακύκλωσης.

ζ) Στο διαχωρισμό των αποβλήτων στην πηγή ώστε να επιτυγχάνεται υψηλό επίπεδο ανακύκλωσης και ανάκτησης υλικών.

η) Η πρόβλεψη υιοθέτησης προτύπων τυποποίησης των συσκευασιών.

θ) Η πρόβλεψη μέτρων και όρων για τη συνεργασία όλων όσων προβαίνουν σε διαχείριση των συσκευασιών και άλλων προϊόντων στα πλαίσια της αρχής «ο ρυπαίων πληρώνει» και της συμμετοχής τους στην ευθύνη.

ι) Η καθιέρωση συστημάτων ενημέρωσης του κατανα-

λωτή για την προσαρμογή της στάσης και συμπεριφοράς του κατά τη διαχείριση των συσκευασιών και άλλων προϊόντων.

ια) Η καθιέρωση διαδικασίας πληροφόρησης του κοινού στον τομέα των τεχνικών προτύπων και προδιαγραφών.

3. Η πραγματοποίηση των στόχων του νόμου αυτού ανατίθεται στον Εθνικό Οργανισμό Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών και άλλων προϊόντων (Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π.) σύμφωνα με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Ε' του νόμου αυτού.

Οι ρυθμίσεις του νόμου αυτού ως προς τις συσκευασίες και τα απόβλητα των συσκευασιών εναρμονίζονται με τις διατάξεις της Οδηγίας 94/62/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Δεκεμβρίου 1994 «για τις συσκευασίες και τα απόβλητα της συσκευασίας» (ΕΕΛ 365/10/31.12.1994).

Άρθρο 2 **Ορισμοί**

Κατά την έννοια του νόμου αυτού νοούνται ως:

1. «**Συσκευασία**»: κάθε προϊόν, κατασκευασμένο από οποιοδήποτε είδος υλικού από πρώτες ύλες μέχρι επεξεργασμένα υλικά και προοριζόμενο να χρησιμοποιείται για να περιέχει αγαθά με σκοπό την προστασία, διακίνηση, τη διάθεση και την παρουσίασή τους από τον παραγωγό μέχρι τον χρήστη ή τον καταναλωτή. Ως συσκευασίες θεωρούνται όλα τα είδη μίας ή πολλαπλής χρήσης που χρησιμοποιούνται για τον ίδιο σκοπό.

Ως «**συσκευασία**» νοείται μόνο:

α) Η συσκευασία προς πώληση ή πρωτογενής συσκευασία, δηλαδή η συσκευασία η σχεδιασμένη κατά τρόπο που να αποτελεί, στο σημείο αγοράς, χωριστή μονάδα προς πώληση στον τελικό χρήστη ή καταναλωτή.

β) Η ομαδοποιημένη συσκευασία ή δευτερογενής συσκευασία, δηλαδή η συσκευασία η σχεδιασμένη κατά τρόπο που να αποτελεί στο σημείο αγοράς σύνολο ορισμένου αριθμού μονάδων προς πώληση, είτε αυτές πωλούνται ως έχουν στον τελικό χρήστη ή καταναλωτή είτε χρησιμεύουν μόνο για την πλήρωση των εκθετηρίων στο σημείο πώλησης. Η εν λόγω συσκευασία μπορεί να αφαιρείται από το προϊόν χωρίς να επηρεάζονται τα χαρακτηριστικά του και να παραδίδεται από τον τελικό χρήστη ή καταναλωτή στον πωλητή.

γ) Η συσκευασία μεταφοράς ή τριτογενής συσκευασία, δηλαδή η συσκευασία η σχεδιασμένη κατά τρόπο που να διευκολύνει τη διακίνηση και μεταφορά αριθμού μονάδων προς πώληση ή ομαδοποιημένων συσκευασιών, προκειμένου να αποφεύγεται η διαχειριστική διακίνηση και οι ζημιές κατά τη μεταφορά. Στις συσκευασίες μεταφοράς δεν περιλαμβάνονται τα εμπορευματοκιβώτια των οδικών, σιδηροδρομικών, θαλάσσιων και αεροπορικών μεταφορών.

2. «**Συσκευασία πολλαπλής χρήσης**»: Η συσκευασία που έχει σχεδιασθεί για να επαναχρησιμοποιείται. Η συσκευασία αυτή γίνεται απόβλητο συσκευασίας όταν πάψει να υπόκειται σε επαναχρησιμοποίηση.

3. «**Συσκευασία μίας χρήσης**»: Η συσκευασία που έχει σχεδιασθεί για να χρησιμοποιείται μία φορά και που γίνεται απόβλητο συσκευασίας όταν χρησιμοποιηθεί.

4. «**Άλλα προϊόντα**»: νοούνται τα προϊόντα όπως οχήματα, λάστιχα, καταλύτες οχημάτων, ορυκτέλαια, μπαταρίες και συσσωρευτές, ηλεκτρικά είδη, ηλεκτρικές και

ηλεκτρονικές συσκευές, υλικά τηλεπικοινωνιών, υλικά εκσκαφών και κατεδαφίσεων, είδη επίπλωσης, εφημερίδες και περιοδικά, είδη χάρτινης γραφικής ύλης κ.ά. τα οποία μετά τη χρήση τους και αφού καταστούν απόβλητα (στερεά ή επικίνδυνα) κατά την έννοια των διατάξεων της κείμενης σχετικής νομοθεσίας, υπόκεινται σε επαναχρησιμοποίηση ή αξιοποίηση.

5. «**Πρόληψη**»: η μείωση της ποσότητας και της ζημιόγόνου για το περιβάλλον δράσης:

- των περιεχομένων υλικών και ουσιών στις συσκευασίες και τα απόβλητα συσκευασίας, και άλλων προϊόντων,
- των συσκευασιών ή των αποβλήτων σε επίπεδο παραγωγικών διαδικασιών και στα στάδια της εμπορίας, διανομής, χρήσης και εξάλειψης, ιδίως με την ανάπτυξη «καθαρών» προϊόντων και τεχνολογιών.

6. «**Απόβλητα συσκευασίας και άλλων προϊόντων**»: κάθε συσκευασία ή υλικό συσκευασίας ή κάθε άλλο προϊόν που καλύπτεται από τον ορισμό των αποβλήτων που περιέχεται στην υπ' αριθ. 69728/824/1996 Κ.Υ.Α. (ΦΕΚ 358 Β'), εξαιρουμένων των καταλοίπων παραγωγής.

7. «**Διαχείριση απόβλητων συσκευασίας και άλλων προϊόντων**»: η διαχείριση των αποβλήτων, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 της υπ' αριθ. 69728/824/1996 Κ.Υ.Α. «Μέτρα και όροι για τη διαχείριση στερεών αποβλήτων» (ΦΕΚ 358 Β').

8. «**Δημοτικά απόβλητα**»: τα απόβλητα όπως ορίζονται στο άρθρο 2 (περ. λ') της υπ' αριθ. 69728/824/1996 Κ.Υ.Α..

9. «**Επαναχρησιμοποίηση**»: Κάθε διεργασία με την οποία οι συσκευασίες πολλαπλής χρήσης επαναπληρούνται ή χρησιμοποιούνται για τον ίδιο σκοπό για τον οποίο έχουν σχεδιασθεί με ή χωρίς την υποστήριξη βοηθητικών προϊόντων που υπάρχουν στην αγορά και που επιτρέπουν την επαναπλήρωση των συσκευασιών αυτών.

10. «**Αξιοποίηση**»: κάθε πραγματοποιούμενη εργασία από τις προβλεπόμενες στο Παράρτημα II Β του άρθρου 21 της υπ' αριθ. 69728/824/1996 Κ.Υ.Α..

11. «**Ανακύκλωση**»: η επανεπεξεργασία σε διαδικασία παραγωγής των αποβλήτων συσκευασιών ή άλλων προϊόντων προκειμένου να χρησιμοποιηθούν για τον αρχικό τους σκοπό ή για άλλους σκοπούς, συμπεριλαμβανομένης της οργανικής ανακύκλωσης αλλά εξαιρουμένης της ανάκτησης ενέργειας.

12. «**Ανάκτηση ενέργειας**»: η χρησιμοποίηση καύσιμων αποβλήτων συσκευασίας και άλλων προϊόντων ως μέσων παραγωγής ενέργειας, με άμεση καύση, μαζί ή χωρίς άλλα απόβλητα, αλλά με ανάκτηση της θερμότητάς, χωρίς ρύπανση του περιβάλλοντος.

13. «**Οργανική ανακύκλωση**»: η επεξεργασία υπό αερόβιες συνθήκες (λιπασματοποίηση) ή αναερόβιες συνθήκες (βιομεθανοποίηση), με μικροοργανισμούς κάτω από ελεγμένες συνθήκες των βιοαποικοδομησιμων μερών των αποβλήτων συσκευασίας, με παραγωγή οργανικών καταλοίπων σταθεροποιημένων ή μεθανίου. Η ταφή δεν μπορεί να θεωρηθεί ως μορφή οργανικής ανακύκλωσης.

14. «**Διάθεση**»: κάθε πραγματοποιούμενη εργασία από τις προβλεπόμενες στο Παράρτημα II Α του άρθρου 21 της υπ' αριθ. 69728/824/1996 Κ.Υ.Α. (άρθρο 2).

15. «**Συλλογή**»: η συλλογή των αποβλήτων όπως ορίζεται στο άρθρο 2 (περ. Η') της υπ' αριθ. 69728/824/1996 Κ.Υ.Α..

16. «**Διαχείριση συσκευασιών**»: νοείται:

- η παραγωγή ή/και διάθεση υλικών από τα οποία κατασκευάζονται άμεσα συσκευασίες (προμήθεια πρωτο-

γενών και δευτερογενών υλικών) ή η εισαγωγή συσκευασιών, εφεξής: «προμήθεια»,

- η παραγωγή και μετατροπή των συσκευασιών («κατασκευή»)

- η θέση των προϊόντων σε συσκευασία («συσκευασία»),

- η διάθεση στην αγορά (εμπορία συμπεριλαμβανομένης και της εισαγωγής) συσκευασμένων προϊόντων («διακίνηση»), προκειμένου να καταλήξουν στον χρήστη ή στον τελικό καταναλωτή. Στη διακίνηση δεν περιλαμβάνονται οι υπηρεσίες μεταφοράς καθ' εαυτές.

17. «*Διαχείριση άλλων προϊόντων*» νοείται:

- η παραγωγή ή/και διάθεση υλικών από τα οποία κατασκευάζονται άμεσα τα άλλα προϊόντα (προμήθεια πρωτογενών και δευτερογενών υλικών), εφεξής: «προμήθεια»,

- η παραγωγή και μετατροπή των άλλων προϊόντων («κατασκευή»),

- η διάθεση στην αγορά (εμπορία συμπεριλαμβανομένης και της εισαγωγής) των άλλων προϊόντων, προκειμένου να χρησιμοποιηθούν ή να καταναλωθούν από το κοινό («διακίνηση»).

Στη διακίνηση δεν περιλαμβάνονται οι εργασίες μεταφοράς καθ' εαυτές.

18. «*Εναλλακτική διαχείριση συσκευασιών και άλλων προϊόντων*»: νοούνται οι εργασίες συλλογής συμπεριλαμβανομένης της εγγυοδοσίας, μεταφοράς, μεταφόρτωσης, προσωρινής αποθήκευσης, επαναχρησιμοποίησης και αξιοποίησης των χρησιμοποιημένων συσκευασιών πολλαπλής χρήσης ή των αποβλήτων των συσκευασιών και άλλων προϊόντων ώστε μετά την επαναχρησιμοποίηση ή αξιοποίησή τους αντίστοιχα να επιστρέφουν στο ρεύμα της αγοράς.

19. «*Σύστημα εναλλακτικής διαχείρισης*»: νοείται η οργάνωση σε ατομική ή συλλογική βάση με οποιαδήποτε νομική μορφή των εργασιών συλλογής συμπεριλαμβανομένης της εγγυοδοσίας, μεταφοράς, επαναχρησιμοποίησης και αξιοποίησης των χρησιμοποιημένων συσκευασιών ή των αποβλήτων των συσκευασιών και άλλων προϊόντων.

- η επαναχρησιμοποίηση των χρησιμοποιημένων συσκευασιών πολλαπλής χρήσης μετά τη συλλογή συμπεριλαμβανομένης της εγγυοδοσίας ή μεταφοράς τους, καθώς και

- η αξιοποίηση των αποβλήτων των συσκευασιών ή άλλων προϊόντων μετά τη συλλογή, μεταφορά, μεταφόρτωση ή προσωρινή αποθήκευσή τους, ώστε τόσο οι χρησιμοποιημένες συσκευασίες όσο και τα απόβλητα των συσκευασιών και άλλων προϊόντων να επιστρέφουν στο ρεύμα της αγοράς.

20. «*Οικονομικοί παράγοντες*»: νοούνται σε σχέση με τη διαχείριση των συσκευασιών, οι προμηθευτές υλικών συσκευασίας, οι παραγωγοί και μετατροπείς συσκευασιών, τα εμπορεύματα και οι χρήστες, οι εισαγωγείς, οι έμποροι και οι διανομείς, οι δημόσιες αρχές, οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης και άλλοι δημόσιοι οργανισμοί, ινστιτούτα ή ιδρύματα. Κατ' αναλογία η έννοια αυτή ισχύει και για τη διαχείριση των άλλων προϊόντων.

21. «*Εθελοντική συμφωνία*»: νοείται κάθε επίσημη συμφωνία που συνάπτεται μεταξύ των αρμόδιων δημόσιων αρχών και των ενδιαφερόμενων τομέων δραστηριότητας, η οποία πρέπει να είναι ανοικτή σε όλα τα μέρη που επιθυμούν να συμμορφωθούν με τους όρους της συμφωνίας προκειμένου να συμβάλουν στην εκπλήρωση των στόχων του παρόντος νόμου.

22. «*Σύστημα εγγυοδοσίας*»: νοείται το σύστημα εναλλακτικής διαχείρισης της συσκευασίας κατά το οποίο ο αγοραστής συσκευασμένου προϊόντος καταβάλλει στον πωλητή χρηματικό αντίτιμο (εγγυοδοτικό αντίτιμο) το οποίο του αποδίδεται κατά την επιστροφή της συσκευασίας (μίας ή πολλαπλής χρήσεως) με σκοπό την εναλλακτική διαχείρισή της.

23. «*Δήμοι / Κοινότητες*»: όπως προσδιορίζονται στο άρθρο 2 (περ. ρ') της κοινής υπουργικής απόφασης υπ' αριθ. 69728/824/1996 που αναφέρεται στη διαχείριση των στερεών αποβλήτων εκτός των συμβουλίων περιοχής που καταργήθηκαν με το ν. 2539/1997 (ΦΕΚ 244 Α').

24. «*Πρώτη ύλη*»: νοείται το προϊόν που αντλείται πρωτότυπα από το φυσικό περιβάλλον.

25. «*Πρωτογενές υλικό*»: νοείται κάθε υλικό το οποίο είναι προϊόν επεξεργασίας πρώτων υλών ανεξάρτητα από το στάδιο της επεξεργασίας, έως και το τελικό προϊόν.

26. «*Δευτερογενές υλικό*»: νοείται κάθε υλικό το οποίο είναι προϊόν επεξεργασίας πρωτογενών υλικών, τα οποία φέρουν την ιδιότητα του αποβλήτου.

27. «*Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π.*» ο Εθνικός Οργανισμός Εναλλακτικής Διαχείρισης των Συσκευασιών και άλλων προϊόντων σύμφωνα με το Κεφάλαιο Ε' του νόμου αυτού.

Άρθρο 3 Πεδίο εφαρμογής

1. Ο νόμος αυτός εφαρμόζεται:

α. Σε όλες τις συσκευασίες που διατίθενται στην αγορά και στα απόβλητα των συσκευασιών που προέρχονται από τις βιομηχανίες, το εμπόριο, τα γραφεία, τα καταστήματα, τις υπηρεσίες, τα νοικοκυριά ή από οποιαδήποτε άλλη πηγή, ανεξάρτητα από τα υλικά από τα οποία αποτελούνται.

β. Στα άλλα προϊόντα όπως ορίζονται στις διατάξεις του άρθρου 2 (παρ. 27).

2. Ο νόμος αυτός εφαρμόζεται στις ανωτέρω περιπτώσεις με την επιφύλαξη των διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας που αφορούν ποιοτικές απαιτήσεις για τις συσκευασίες και τα άλλα προϊόντα, όπως τις απαιτήσεις ασφάλειας, προστασίας της υγείας και της υγιεινής των συσκευασμένων προϊόντων και των άλλων προϊόντων ή απαιτήσεις για τις μεταφορές και τη διαχείριση των επικίνδυνων αποβλήτων.

Άρθρο 4 Γενικές αρχές εναλλακτικής διαχείρισης των συσκευασιών και άλλων προϊόντων

Η εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών και άλλων προϊόντων βασίζεται στις ακόλουθες αρχές:

α) στην αρχή της πρόληψης της δημιουργίας αποβλήτων από τη διαχείριση των συσκευασιών και άλλων προϊόντων με τη μείωση του συνολικού όγκου τους και των επικίνδυνων συστατικών τους, και περαιτέρω

- στην αρχή της κατά προτεραιότητα επαναχρησιμοποίησης των συσκευασιών και της ανάκτησης υλικών και της ανακύκλωσης των αποβλήτων των συσκευασιών και άλλων προϊόντων και εν συνεχεία,

- στην ανάκτηση ενέργειας χωρίς ρύπανση του περιβάλλοντος, ώστε να μειώνεται η τελική διάθεση των αποβλήτων αυτών,

β) στην αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει», και

γ) στην αρχή της ευθύνης όλων των εμπλεκόμενων οι-

κονομικών παραγόντων δημόσιων και ιδιωτικών,

δ) στην αρχή της δημοσιότητας προς τους χρήστες και καταναλωτές ως προς τα μέτρα που λαμβάνονται για τη εφαρμογή αυτού του νόμου προκειμένου να αναδειχθεί ο ρόλος τους ως παράγοντες συμβολής στην επαναχρησιμοποίηση ή αξιοποίηση (εναλλακτική διαχείριση) των συσκευασιών και άλλων προϊόντων.

Στην αρχή της δημοσιότητας υπάγονται και τα μέτρα της υποχρεωτικής αναγραφής στη συσκευασία του εγχυοδοτικού αντιτίμου, όπου επιβάλλεται, καθώς και της ειδικής σήμανσης ότι η συσκευασία υπόκειται σε εναλλακτική διαχείριση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΕΣ - ΑΠΟΒΛΗΤΑ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΩΝ

Άρθρο 5 Προγράμματα εναλλακτικής διαχείρισης των συσκευασιών

1. Ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. εκπονεί και εφαρμόζει προγράμματα για την εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών. Τα προγράμματα αυτά αναφέρονται στην πρόληψη των ζημιωγόνων για το περιβάλλον δράσεων που προέρχονται από τη διαχείριση των συσκευασιών και των αποβλήτων των συσκευασιών και στη λήψη των ενδεδειγμένων μέτρων σύμφωνα με τις γενικές αρχές του άρθρου 4.

2. Τα προγράμματα περιλαμβάνουν κατά κύριο λόγο:

- Μέτρα για την ενθάρρυνση:

i) της επαναχρησιμοποίησης των συσκευασιών εφόσον σύμφωνα με τις προδιαγραφές του συσκευαζόμενου προϊόντος η επαναχρησιμοποίηση είναι οικολογικά συμφέρουσα, τεχνολογικά και οικονομικά εφικτή, καθώς και

ii) χρήσης υλικών από ανακυκλωμένα απόβλητα συσκευασίας για την παραγωγή συσκευασιών και άλλων προϊόντων.

- Μέτρα για την καθιέρωση συστημάτων διαχωρισμού των αποβλήτων στην πηγή, με υποχρεωτική τη συμμετοχή σ'αυτά του τελικού χρήστη ή καταναλωτή.

- Μεθόδους για την οργάνωση της εναλλακτικής διαχείρισης των συσκευασιών κατ'εφαρμογή του άρθρου 7.

- Μέτρα για την επίτευξη των ποσοτικών στόχων για ανάκτηση και ανακύκλωση σύμφωνα με το άρθρο 10.

- Κατευθυντήριες γραμμές για την οργάνωση συστημάτων επιστροφής - συλλογής - αξιοποίησης, σύμφωνα με το άρθρο 7.

- Γενικές προδιαγραφές για τη χορήγηση εγκρίσεων συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης, σύμφωνα με το άρθρο 7.

- Μέτρα για την προώθηση κοινοτικών προτύπων και γενικά μέτρα για τη διαχείριση των συσκευασιών κατ'εφαρμογή του άρθρου 6.

- Μέτρα ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης του καταναλωτή ή άλλου τελικού χρήστη, κατ'εφαρμογή του άρθρου 19.

- Τεχνικά μέτρα για την αντιμετώπιση τυχόν δυσκολιών που ανακύπτουν κατά την εφαρμογή του παρόντος νόμου, κυρίως στις πρωτογενείς συσκευασίες ιατρικών βοηθημάτων και φαρμακευτικών προϊόντων, στις μικρές συσκευασίες, καθώς και στις συσκευασίες πολυτελείας, όταν η Επιτροπή Ε.Κ. προβεί στον καθορισμό αυτών των τεχνικών μέτρων.

3. Τα προγράμματα εγκρίνονται με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων

Εργων και των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών, Ανάπτυξης, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Γεωργίας.

Άρθρο 6 Όροι και προϋποθέσεις για τη διαχείριση των συσκευασιών

1. Προκειμένου οι συσκευασίες να διακινήθούν στην αγορά πρέπει να πληρούνται οι ακόλουθοι όροι και προϋποθέσεις που αφορούν στη σύνθεση, καθώς και στην επαναχρησιμοποίησιμη και αξιοποιήσιμη φύση των συσκευασιών:

α. Ειδικές απαιτήσεις που αφορούν την κατασκευή και τη σύνθεση συσκευασιών:

α.1. Οι συσκευασίες πρέπει να κατασκευάζονται κατά τρόπο ώστε ο όγκος και το βάρος των συσκευασιών να περιορίζεται στο ελάχιστο όριο που επαρκεί ώστε να διατηρείται το αναγκαίο επίπεδο ασφαλείας, υγιεινής και αποδοχής για το συσκευασμένο προϊόν και για τον καταναλωτή.

α.2. Οι συσκευασίες πρέπει να σχεδιάζονται, να κατασκευάζονται και να διατίθενται στο εμπόριο κατά τρόπο που να επιτρέπει την επαναχρησιμοποίηση ή την αξιοποίηση των αποβλήτων τους, συμπεριλαμβανομένης της ανακύκλωσής τους και να περιορίζει στο ελάχιστο τις επιπτώσεις τους στο περιβάλλον, όταν γίνεται διάθεση των αποβλήτων συσκευασίας ή των καταλοίπων από εργασίες διαχείρισης αποβλήτων συσκευασίας.

α.3. Οι συσκευασίες πρέπει να κατασκευάζονται κατά τρόπο ώστε να προωθούνται στην αγορά προϊόντα με τις λιγότερες επιπτώσεις στο περιβάλλον και να χρησιμοποιούνται δευτερογενή υλικά και υλικά που δεν μειώνουν τις δυνατότητες αξιοποίησης.

α.4. Οι συσκευασίες πρέπει να κατασκευάζονται κατά τρόπο ώστε η παρουσία επιβλαβών και άλλων επικίνδυνων ουσιών και υλικών ως συστατικών του υλικού συσκευασίας ή οποιουδήποτε στοιχείου της συσκευασίας να ελαχιστοποιείται όσον αφορά την παρουσία τους σε εκπομπές, την τέφρα ή το απόπλυμα όταν γίνεται καύση ή υγειονομική ταφή των συσκευασιών ή των καταλοίπων από διαδικασίες διαχείρισης ή των αποβλήτων συσκευασίας.

β) Ειδικές απαιτήσεις που αφορούν την επαναχρησιμοποίησιμη φύση συσκευασιών πρέπει να πληρούνται συγχρόνως: Ειδικότερα:

β.1. οι φυσικές ιδιότητες και χαρακτηριστικά της συσκευασίας πρέπει να επιτρέπουν έναν ορισμένο αριθμό διακινήσεων ή επαναλαμβανόμενης χρήσης υπό κανονικά προβλέψιμες συνθήκες χρήσης,

β.2. η δυνατότητα κατεργασίας της χρησιμοποιημένης συσκευασίας, ούτως ώστε να πληρούνται απαιτήσεις υγείας και ασφάλειας για το εργατικό δυναμικό,

β.3. η τήρηση ειδικών απαιτήσεων για τις ανακτήσιμες συσκευασίες όταν οι συσκευασίες δεν χρησιμοποιούνται πλέον και, επομένως, καθίστανται απόβλητα,

β.4. η χρησιμοποίηση καθαρών τεχνολογιών για την επαναχρησιμοποίηση των αποβλήτων.

γ) Ειδικές απαιτήσεις που αφορούν την αξιοποιήσιμη φύση συσκευασιών.

γ.1. Συσσκευασίες αξιοποιήσιμες υπό μορφή ανακύκλωσης υλικών.

Οι συσκευασίες πρέπει να κατασκευάζονται έτσι ώστε να επιτρέπουν την ανακύκλωση ορισμένου ποσοστού κατά βάρος των υλικών που χρησιμοποιούνται για την

κατασκευή προϊόντων τα οποία διατίθενται στην αγορά, σύμφωνα με τα εκάστοτε σχετικά ισχύοντα πρότυπα. Αυτό το ποσοστό μπορεί να ποικίλλει, ανάλογα με τον τύπο του υλικού που αποτελεί τη συσκευασία.

γ.2. Συσκευασίες αξιοποιήσιμες υπό μορφή ανάκτησης ενέργειας.

Τα απόβλητα συσκευασίας που υπόκεινται σε κατεργασία με σκοπό την ανάκτηση ενέργειας πρέπει να έχουν ελάχιστη κατώτατη θερμογόνο τιμή που να επιτρέπει βελτιστοποίηση της ανάκτησης ενέργειας.

γ.3. Συσκευασίες αξιοποιήσιμες υπό μορφή λιπασματοποίησης.

Τα απόβλητα συσκευασίας που υφίστανται κατεργασία με σκοπό τη λιπασματοποίηση πρέπει να είναι βιοαποδομήσιμα, κατά τρόπο που να μην εμποδίζει τη χωριστή συλλογή και τη διαδικασία ή δραστηριότητα λιπασματοποίησης στην οποία υποβάλλονται.

γ.4. Βιοαποδομήσιμες συσκευασίες.

Τα βιοαποδομήσιμα απόβλητα συσκευασίας πρέπει να είναι τέτοια ώστε να μπορούν να αποσυντίθενται με φυσικό, χημικό, θερμικό ή βιολογικό τρόπο, έτσι ώστε το μεγαλύτερο μέρος του λιπάσματος που προκύπτει να αποσυντίθεται τελικώς σε διοξείδιο του άνθρακα, βιομάζα και νερό και να μην αφήνουν επικίνδυνα κατάλοιπα.

2. 1. Ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. σε συνεργασία με τον ΕΛΟΤ εφαρμόζει τα κοινοτικά πρότυπα τα οποία αναφέρονται στις απαιτήσεις του άρθρου αυτού. Αν δεν υπάρχουν κοινοτικά πρότυπα ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. μπορεί να καταρτίζει εθνικά πρότυπα τα οποία θα αναφέρονται:

- σε κριτήρια και μεθόδους για την ανάλυση του κύκλου ζωής των συσκευασιών,
- σε μεθόδους για τη μέτρηση και την εξακρίβωση της παρουσίας βαρέων μετάλλων και άλλων επικίνδυνων ουσιών στις συσκευασίες και της ελευθέρωσής τους στο περιβάλλον από συσκευασίες και απόβλητα συσκευασιών,
- σε κριτήρια για ένα ελάχιστο όριο ανακυκλωμένων υλικών εμπεριεχομένων στις συσκευασίες, για κατάλληλους τύπους συσκευασιών,
- σε κριτήρια για μεθόδους ανακύκλωσης,
- σε κριτήρια για μεθόδους λιπασματοποίησης και για παραγόμενα λιπάσματα,
- σε κριτήρια για τη σήμανση συσκευασιών.

Τα εθνικά πρότυπα εγκρίνονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, Ανάπτυξης και Γεωργίας.

2.2. Το άθροισμα των οριακών τιμών των επιπέδων συγκέντρωσης μολύβδου, καδμίου, υδραργύρου και εξασθενούς χρωμίου στις συσκευασίες ή στα υλικά των συσκευασιών, δεν υπερβαίνει τις ακόλουθες τιμές:

- 600 ppm κατά βάρος,
- 250 ppm κατά βάρος,
- 100 ppm κατά βάρος, από τον Ιούνιο 2001

Τα επίπεδα συγκέντρωσης που αναφέρονται στην παραγραφο αυτή δεν ισχύουν για συσκευασίες κατασκευασμένες εξ ολοκλήρου από μολυβδύαλο (κρύσταλλο), όπως ορίζεται στην οδηγία 69/493/ΕΟΚ.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων είναι δυνατόν να τροποποιούνται οι ως άνω οριακές τιμές σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες σχετικές νομοθετικές ρυθμίσεις στο κοινοτικό δίκαιο. Σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 11 (παρ. 3) της Οδηγίας 94/62/ΕΚ καθορίζονται:

α. Οι προϋποθέσεις σύμφωνα με τις οποίες δεν εφαρμόζονται στα ανακυκλωμένα υλικά και στα κυκλώματα προϊόντων που βρίσκονται σε κλειστή και ελεγχόμενη αλυσίδα, τα ως άνω επίπεδα συγκέντρωσης.

β. Οι τύποι συσκευασίας που ενδεχομένως απαλλάσσονται από κάποια από τις ως άνω καθορισθείσες οριακές τιμές επιπέδων συγκέντρωσης.

3. Κάθε διαχειριστής συσκευασιών πρέπει να διαθέτει πιστοποιητικό εναλλακτικής διαχείρισης σύμφωνα με το άρθρο 9.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, που εκδίδεται μετά από εισήγηση του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. μπορεί να απαγορεύεται ή να περιορίζεται η χρήση ορισμένων υλικών ή να επιβάλλεται η χρήση συγκεκριμένης σύνθεσης υλικών ή η επαναχρησιμοποίηση ή εγγυοδοσία για ορισμένες συσκευασίες με την προϋπόθεση ότι δεν δημιουργούνται εμπόδια στο εμπόριο και στρεβλώσεις στον ανταγωνισμό.

5. Όσοι προβαίνουν σε προμήθεια και κατασκευή συσκευασιών κατά την έννοια του άρθρου 2 παρ.16 υποβάλλουν κάθε χρόνο στον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. έκθεση σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου, καθώς και το σχεδιασμό εφαρμογής τους για το επόμενο έτος.

Η πρώτη έκθεση υποβάλλεται ένα χρόνο μετά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού ανεξάρτητα από την έγκριση εθνικού προγράμματος (άρθρο 5) ή την ύπαρξη προτύπων (κοινοτικών - εθνικών).

Άρθρο 7

Όροι και προϋποθέσεις για την εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών - Συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης

Α. Όσοι προβαίνουν σε διαχείριση των συσκευασιών, οι οποίοι στο εξής αποκαλούνται «διαχειριστές», υποχρεούνται να οργανώνουν συστήματα ή να συμμετέχουν σε συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης των συσκευασιών αυτών που αφορούν τη δραστηριότητά τους.

1. Οι διαχειριστές των συσκευασιών προωθούν κατ'εφαρμογή των προγραμμάτων (άρθρο 5) την πλέον ενδεδειγμένη μέθοδο εναλλακτικής διαχείρισης με την οργάνωση συστημάτων συλλογής, στην οποία συμπεριλαμβάνεται η εγγυοδοσία και αξιοποίησης των χρησιμοποιημένων συσκευασιών ή των αποβλήτων των συσκευασιών τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 8 της υπ' αριθ. 69728/824/1996 Κ.Υ.Α. (ΦΕΚ 358 Β'), καθώς και συστημάτων επαναχρησιμοποίησης των χρησιμοποιημένων συσκευασιών.

Τα συστήματα αυτά αποβλέπουν ειδικότερα:

α) Στην επιστροφή ή και τη συλλογή χρησιμοποιημένων συσκευασιών ή και αποβλήτων συσκευασίας από τον καταναλωτή ή άλλο τελικό χρήστη ή από τη ροή των αποβλήτων προκειμένου να διοχετεύονται προς τις πλέον ενδεδειγμένες εναλλακτικές λύσεις διαχείρισης αποβλήτων.

β) Στην επαναχρησιμοποίηση ή στην αξιοποίηση συμπεριλαμβανομένης της ανακύκλωσης των συλλεγόμενων συσκευασιών ή αποβλήτων συσκευασίας με τη χρησιμοποίηση καθαρών τεχνολογιών.

2. Τα ως άνω συστήματα εφαρμόζονται και για τα εισαγόμενα προϊόντα με συνθήκες που να μην εισάγουν διακρίσεις. Ειδικότερα τα συστήματα αυτά:

α) σχεδιάζονται κατά τρόπο ώστε να αποφεύγονται εμπόδια στο εμπόριο ή στρεβλώσεις στον ανταγωνισμό σύμφωνα με το Εθνικό και Κοινοτικό Δίκαιο, και

β) λαμβάνουν κατά κύριο λόγο υπόψη τις απαιτήσεις σε θέματα:

- προστασίας του περιβάλλοντος και της υγείας, ασφάλειας και υγιεινής των καταναλωτών,
- προστασίας της ποιότητας, της γνησιότητας και των τεχνικών χαρακτηριστικών των συσκευασμένων αγαθών και των χρησιμοποιούμενων υλικών, καθώς και
- προστασίας των δικαιωμάτων βιομηχανικού και εμπορικού απορρήτου.

Β. Η οργάνωση των συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης γίνεται από τους διαχειριστές των συσκευασιών:

α) ατομικά από τους ίδιους με την υποχρέωση εφαρμογής συστημάτων εγγυοδοσίας, ή

β) συλλογικά με τη συμμετοχή τους σε εγκεκριμένα συστήματα συλλογικής εναλλακτικής διαχείρισης οποιασδήποτε νομικής μορφής, όπως εταιρείες (Α.Ε.- Ε.Π.Ε. κ.λπ.) συνεταιρισμούς, κοινοπραξίες κ.λπ..

Για την οργάνωση κάθε συστήματος ατομικής ή συλλογικής εναλλακτικής διαχείρισης απαιτείται η χορήγηση έγκρισης από τον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π.. Η έγκριση αυτή αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για τη χορήγηση της προβλεπόμενης στο άρθρο 10 (παρ. 2) της υπ' αριθ. 69728/824/1996 Κ.Υ.Α. άδειας διαχείρισης στερεών αποβλήτων. Ειδικότερα:

1. Συστήματα Ατομικής Εναλλακτικής Διαχείρισης.

α) Για την έγκριση κάθε συστήματος ατομικής εναλλακτικής διαχείρισης, απαιτείται ο διαχειριστής της συσκευασίας:

α.1. Να εφαρμόζει σύστημα εγγυοδοσίας.

α.2. Να καταθέτει στον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. φάκελο με μελέτη ή/και στοιχεία από τον οποίο:

- ❖ να αποδεικνύεται ότι ο διαχειριστής:
- εφαρμόζει σύστημα εγγυοδοσίας, και
- διαθέτει την απαιτούμενη οικονομική και τεχνική υποδομή για την εφαρμογή του συστήματός του,
- ανταποκρίνεται στους όρους της παρ. Α 1.2.

❖ να προσδιορίζονται:

- οι στόχοι και οι μέθοδοι εναλλακτικής διαχείρισης. Ειδική πρόβλεψη απαιτείται για τα νησιά και τις απομακρυσμένες περιοχές.

- το ποσό του εγγυοδοτικού αντιτίμου.

α.3. Να καταβάλλει στον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. σχετικό ανταποδοτικό τέλος το ύψος του οποίου προσδιορίζεται αρχικά με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων. Το ποσό του ανταποδοτικού τέλους αναπροσαρμόζεται με κοινή απόφαση των ως άνω Υπουργών μετά από εισήγηση του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. με κριτήριο την έκταση του συστήματος εναλλακτικής διαχείρισης.

β) Οι διαχειριστές των συσκευασιών που οργανώνουν συστήματα ατομικής εναλλακτικής διαχείρισης φέρουν ευθύνη για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων τους όπως περιγράφονται στο άρθρο 12.

2. Συστήματα Συλλογικής Εναλλακτικής Διαχείρισης.

α) Για την έγκριση κάθε συστήματος συλλογικής εναλλακτικής διαχείρισης απαιτείται ο διαχειριστής της συσκευασίας:

α.1) να καταθέτει στον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. φάκελο με μελέτη ή/και στοιχεία από τον οποίο:

❖ να αποδεικνύεται ότι το σύστημα διαθέτει την απαιτούμενη τεχνική και οικονομική υποδομή για την εφαρ-

μογή του και ότι ανταποκρίνεται στους όρους της παρ. Α1.2.,

❖ να προσδιορίζεται το ποσό της χρηματικής εισφοράς που καταβάλλουν στο σύστημα οι συμμετέχοντες διαχειριστές με κριτήρια κυρίως τον όγκο και το βάρος της συσκευασίας, την ποσότητα των παραγόμενων αποβλήτων, το ρυπαντικό φορτίο, και άλλα,

❖ να καθορίζονται:

- οι στόχοι και οι μέθοδοι εναλλακτικής διαχείρισης. Ειδική πρόβλεψη απαιτείται για τα νησιά και τις απομακρυσμένες περιοχές, και

- το εγγυοδοτικό αντίτιμο εφόσον εφαρμόζεται σύστημα εγγυοδοσίας.

α.2) Να διασφαλίζει τη δυνατότητα συμμετοχής στο σύστημα των ενδιαφερόμενων διαχειριστών συσκευασιών οι οποίοι εκπληρώνουν τους όρους και τις προϋποθέσεις του συστήματος

α.3) Να προσδιορίζει το πλαίσιο των συμβάσεων προσχώρησής τους στο σύστημα με συνοπτική περιγραφή των συμβατικών υποχρεώσεων των ενδιαφερόμενων διαχειριστών.

α.4) Να διασφαλίζει τη δυνατότητα κατάρτισης συμβάσεων συνεργασίας με τους υπόχρεους φορείς διαχείρισης δημοτικών αποβλήτων σύμφωνα με το άρθρο 8.

α.5) Να καταβάλλει στον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. σχετικό ανταποδοτικό τέλος, το ύψος του οποίου προσδιορίζεται αρχικά με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων. Το ποσό του ανταποδοτικού τέλους αναπροσαρμόζεται με κοινή απόφαση των ως άνω Υπουργών μετά από εισήγηση του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. με κριτήριο την έκταση του συστήματος εναλλακτικής διαχείρισης.

β) Όροι συμμετοχής στο σύστημα:

Οι διαχειριστές συσκευασιών εφόσον δεν προβαίνουν στη οργάνωση συστήματος ατομικής εναλλακτικής διαχείρισης με εφαρμογή συστήματος εγγυοδοσίας σύμφωνα με τους όρους της περίπτωσης 1, συμμετέχουν υποχρεωτικά σε συστήματα συλλογικής εναλλακτικής διαχείρισης με την προϋπόθεση ότι τα συστήματα αυτά έχουν λάβει την προβλεπόμενη στην παράγραφο αυτή σχετική έγκριση από τον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. και ότι οι ήδη συμμετέχοντες διαχειριστές είναι νόμιμοι κάτοχοι του Πιστοποιητικού Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΠΕΔ) σύμφωνα με το άρθρο 9.

Η συμμετοχή στα συστήματα συλλογικής εναλλακτικής διαχείρισης:

i) συνοδεύεται από την καταβολή στο σύστημα εκ μέρους του ενδιαφερόμενου διαχειριστή χρηματικής εισφοράς. Το ύψος της εισφοράς αυτής καθορίζεται στη σύμβαση προσχώρησης του διαχειριστή στο σύστημα, σύμφωνα με τους όρους που αναφέρονται στην περίπτωση 2α,

ii) παρέχει το δικαίωμα στον συμμετέχοντα διαχειριστή να επισημαίνει τις συσκευασίες με την ένδειξη που περιγράφεται στη σύμβαση προσχώρησης, ως απόδειξη της συμμετοχής του στο σύστημα,

iii) απαλλάσσει τους συμβαλλόμενους διαχειριστές από την ευθύνη εκπλήρωσης των υποχρεώσεων που περιγράφονται στο άρθρο 12.

3. Η έγκριση ή ανανέωση κάθε συστήματος ατομικής ή συλλογικής εναλλακτικής διαχείρισης χορηγείται μόνον εφόσον:

1) Οι επιχειρήσεις που αποτελούν συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης δεν έχουν κηρυχθεί σε πτώχευση και

δεν βρίσκονται σε κατάσταση εκκαθάρισης ή παύσης πληρωμών, καθώς και οι μετέχοντες σε αυτά διαχειριστές δεν έχουν καταδικασθεί για φορολογικές ή οικονομικές παραβάσεις, καθώς και για παραβάσεις των διατάξεων του ανταγωνισμού ή αισχροκέρδειας που αποτελούν κώλυμα άσκησης επιχειρηματικής δραστηριότητας κατά το ισχύον δίκαιο.

Στην περίπτωση που το σύστημα έχει τη νομική μορφή Α.Ε. θα πρέπει να μην έχουν καταδικασθεί για τα προαναφερόμενα αδικήματα τα μέλη των διοικήσεων, οι διευθύνοντες σύμβουλοι και τα ανώτερα διευθυντικά στελέχη τους.

2) Βεβαιώνεται από τον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. ότι το εν λόγω σύστημα ανταποκρίνεται στους όρους των προηγούμενων παραγράφων Α (εδ.2) και Β του άρθρου αυτού και στα προγράμματα εναλλακτικής διαχείρισης (άρθρο 5).

Στην έγκριση του συστήματος ατομικής ή συλλογικής εναλλακτικής διαχείρισης μπορεί να προβλέπονται ειδικότεροι όροι για την αποτελεσματικότερη εφαρμογή του.

Η έγκριση ισχύει για έξι (6) χρόνια και μπορεί να ανανεώνεται με τροποποίηση ή αναθεώρηση της προβλεπόμενης μελέτης σύμφωνα με τα τότε ισχύοντα νέα δεδομένα ή κατ' εφαρμογή του άρθρου 9 (παρ. 4). Η διαδικασία ανανέωσης, αναστολής ή ανάκλησης των εγκρίσεων, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής ρυθμίζονται από κανονισμούς που εκδίδονται με αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων μετά από εισήγηση του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π..

Δ. Οι διαχειριστές των συσκευασιών υποχρεούνται να καταρτίζουν λεπτομερή έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του συστήματος ατομικής ή συλλογικής εναλλακτικής διαχείρισης και τον τρόπο εκπλήρωσης των υποχρεώσεών τους κατ' εφαρμογή του άρθρου αυτού. Η έκθεση αυτή περιλαμβάνει και τον προγραμματισμό του συστήματος για τον επόμενο χρόνο. Η έκθεση υποβάλλεται στον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. την 1η Ιανουαρίου κάθε έτους.

Άρθρο 8

Όροι και προϋποθέσεις για την εναλλακτική διαχείριση των δημοτικών αποβλήτων συσκευασίας

1. Η εναλλακτική διαχείριση των δημοτικών αποβλήτων συσκευασίας είναι υποχρεωτική για τους Ο.Τ.Α. και οργανώνεται:

α) από τους υπόχρεους φορείς διαχείρισης των αποβλήτων (Δήμους ή Κοινότητες ή Σύνδεσμοι Δήμων ή Κοινοτήτων ή Λιμενικό Οργανισμό - Λιμενικό Ταμείο), στο πλαίσιο εφαρμογής του άρθρου 6 της υπ' αριθ. 69728/824/ 1996 Κ.Υ.Α. (ΦΕΚ 358 Β') σε συνδυασμό με το άρθρο 10 αυτής, ή

β) από τους διαχειριστές συσκευασιών (συστήματα ατομικής ή συλλογικής εναλλακτικής διαχείρισης), σε συνεργασία με τους παραπάνω υπόχρεους φορείς. Σε κάθε περίπτωση η εναλλακτική διαχείριση των δημοτικών αποβλήτων συσκευασίας γίνεται σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο προηγούμενο άρθρο, σε συνδυασμό με τους ποσοτικούς στόχους που καθορίζονται στο άρθρο 10.

2. Αν η εναλλακτική διαχείριση των δημοτικών αποβλήτων οργανώνεται από κοινού σύμφωνα με την παράγραφο 1 (περ. β') καταρτίζονται μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών (υπόχρεων φορέων διαχείρισης αποβλήτων και διαχειριστών των συσκευασιών) εξαιτερείς συμβά-

σεις συνεργασίας.

Στις συμβάσεις αυτές καθορίζονται ιδίως:

α) τα επιχειρησιακά σχέδια της εναλλακτικής διαχείρισης που ενδεικτικά περιλαμβάνουν εργασίες διαχείρισης των αποβλήτων που αναλαμβάνουν οι υπόχρεοι φορείς διαχείρισης αποβλήτων, τους ποσοτικούς στόχους και το χρονοδιάγραμμα επίτευξής τους, τις προδιαγραφές των δευτερογενών υλικών όπως αποβλήτων συσκευασιών,

β) το πλαίσιο, οι όροι και τα κριτήρια αξιολόγησης του ποσού χρηματοδότησης των υπόχρεων φορέων διαχείρισης αποβλήτων λαμβάνοντας υπόψη το άρθρο 17 (παρ. β') της Κ.Υ.Α. υπ' αριθ. 69728/854/1996.

Η χρηματοδότηση αυτή στηρίζεται σε μηχανισμό εξεύρεσης του πραγματικού κόστους της συνολικής διαχείρισης των δημοτικών αποβλήτων κατά τον οποίο συνυπολογίζεται η μείωση των δαπανών των υπόχρεων φορέων για τη διαχείριση των αποβλήτων συσκευασίας.

γ) μέτρα και όροι σε περίπτωση αθέτησης των συμβατικών υποχρεώσεων των μερών.

Αντίγραφο των εξαιτών αυτών συμβάσεων συνεργασίας υποβάλλεται στον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. μέσα σε ένα μήνα από την υπογραφή τους.

3. Σε περίπτωση που διαπιστώνεται αδυναμία συμφωνίας μεταξύ υπόχρεων φορέων διαχείρισης των δημοτικών αποβλήτων και διαχειριστών των συσκευασιών αναφορικά με τους όρους σύναψης της σύμβασης συνεργασίας, το θέμα παραπέμπεται με μέριμνα ενός των ενδιαφερόμενων μερών στο Διοικητικό Συμβούλιο του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. ή στην Επιτροπή που προβλέπεται στο άρθρο 24 (παρ. 11), προκειμένου να προτείνει την προσφορότερη και για τα δύο μέρη δυνατή λύση.

4. Οι υπόχρεοι φορείς διαχείρισης των δημοτικών αποβλήτων των συσκευασιών λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για την ομαλή και αποδοτική λειτουργία της εναλλακτικής διαχείρισης. Τα μέτρα αυτά αναφέρονται κατά κύριο λόγο στην εφαρμογή συστημάτων επιστροφής και συλλογής των αποβλήτων με υποχρεωτική συμμετοχή του καταναλωτή ή τελικού χρήστη κατά το στάδιο διαλογής των αποβλήτων στην πηγή. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης του καταναλωτή ή τελικού χρήστη με τα ως άνω μέτρα, ο υπόχρεος φορέας διαχείρισης έχει τη δυνατότητα να επιβάλλει πρόστιμο με βάση την εκάστοτε ισχύουσα κανονιστική πράξη που εκδίδει ο κάθε Ο.Τ.Α. σύμφωνα με το άρθρο 15 (παρ.5) του ν. 2539/1997.

5. Σε κάθε περίπτωση δεν αποκλείεται η δραστηριότητα των ατόμων που ευκαιριακά ασχολούνται με τη συλλογή ανακυκλώσιμων χρησιμοποιημένων υλικών, καθώς και των σχολείων, προσκόπων, οικολογικών οργανώσεων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με την προϋπόθεση ότι δεν παρακωλύεται το έργο των εγκεκριμένων συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης.

Άρθρο 9

Πιστοποιητικό Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών

1. Κάθε τρία (3) χρόνια από τη χορήγηση της έγκρισης του συστήματος εναλλακτικής διαχείρισης (άρθρο 7) διενεργείται έλεγχος από τον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. μετά από αίτηση του διαχειριστή συσκευασίας ή του συστήματος συλλογικής εναλλακτικής διαχείρισης ή αυτεπαγγέλτως, προκειμένου να διαπιστωθεί ότι κατά το χρονικό αυτό διάστημα εφαρμόζονται οι μέθοδοι εναλλακτικής διαχείρισης και επιτυγχάνονται οι στόχοι της σύμφωνα με

τις απαιτήσεις του άρθρου 7.

Αν ο έλεγχος αποβεί αρνητικός, ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. εκδίδει το Πιστοποιητικό Εναλλακτικής Διαχείρισης (Π.Ε.Δ.) με το οποίο βεβαιώνεται η υπαγωγή του σχετικού υλικού ή συσκευασίας σε εναλλακτική διαχείριση.

2. Το Π.Ε.Δ. εκδίδεται στο όνομα του διαχειριστή για όλα τα υλικά ή συσκευασίες ή συσκευασμένα προϊόντα που διαχειρίζεται. Με το Π.Ε.Δ. απαλλάσσονται οι λοιποί συνυπεύθυνοι διαχειριστές του εν λόγω υλικού ή συσκευασίας από την υποχρέωση έκδοσής του.

3. Το Π.Ε.Δ. χορηγείται εφόσον ο αιτών διαχειριστής:

α) Αποδεικνύει, με βάση τα στοιχεία που του ζητά ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π., ότι εκπλήρωσε τις υποχρεώσεις εναλλακτικής διαχείρισης για την προηγούμενη τριετία σύμφωνα με τους όρους που προσδιορίζονται στην χορηγηθείσα έγκριση του συστήματος εναλλακτικής διαχείρισης (άρθρο 7). Σε περίπτωση που ο αιτών διαχειριστής συμμετέχει σε συστήματα συλλογικής εναλλακτικής διαχείρισης (άρθρο 7, παρ. 3) αρκεί η κατάθεση στον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. των αποδεικτικών συμμετοχής στα συστήματα αυτά και εκπλήρωσης των υποχρεώσεών του.

β) Καταβάλλει ανταποδοτικό τέλος το ύψος του οποίου προσδιορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων. Το ποσό αυτό αναπροσαρμόζεται με κοινή απόφαση των ως άνω Υπουργών μετά από εισήγηση του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π..

4. Αν ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. διαπιστώσει ότι δεν πληρούνται οι υποχρεώσεις εναλλακτικής διαχείρισης ή ότι δεν τηρούνται οι όροι της έγκρισης που χορηγήθηκε, μπορεί να θέσει ειδικούς όρους για την έκδοση του Π.Ε.Δ. με προθεσμία συμμόρφωσης με αυτούς ή να επιβάλλει χρηματικό πρόστιμο σύμφωνα με το άρθρο 20.

Εάν ο αιτών επί δύο φορές δεν επιδεικνύει επάρκεια ή δεν συμμορφώνεται με τους τιθέμενους ειδικούς όρους, ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. έχει τη δυνατότητα:

α) Στην περίπτωση συστήματος ατομικής εναλλακτικής διαχείρισης να υποχρεώσει τον αιτούντα να συμμετάσχει σε υπάρχον σύστημα συλλογικής εναλλακτικής διαχείρισης που αφορά τον κλάδο του ή να συμπράξει στη δημιουργία νέου, άλλως προβαίνει σε αναθεώρηση των όρων ή σε ανάκληση της έγκρισης του συστήματος αυτού.

β) Στην περίπτωση συστήματος συλλογικής εναλλακτικής διαχείρισης να προβεί σε αναθεώρηση των όρων ή σε ανάκληση της έγκρισης του συστήματος αυτού.

5. Οι αιτήσεις και τα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία για την έκδοση του Π.Ε.Δ. κατατίθενται στον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. κάθε τρία (3) χρόνια, από τη χορήγηση της έγκρισης του συστήματος εναλλακτικής διαχείρισης, από 1ης Ιανουαρίου - 31ης Ιανουαρίου. Μέσα σε έξι (6) μήνες από την υποβολή όλων των αιτούμενων από τον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. στοιχείων χορηγείται το Π.Ε.Δ. το οποίο εν συνεχεία δημοσιεύεται στον κατάλογο του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. που προβλέπεται στο άρθρο 13.

Άρθρο 10

Ποσοτικοί στόχοι για την αξιοποίηση - επαναχρησιμοποίηση των αποβλήτων των συσκευασιών

1. Ως προς την αξιοποίηση των απορριμμάτων συσκευασίας (ανακύκλωση - ανάκτηση ενέργειας).

α.1) Μέχρι την έναρξη ισχύος του νόμου πρέπει να αξιοποιείται το 50% τουλάχιστον και το 65% το πολύ του βάρους των απορριμμάτων συσκευασίας,

α.2) στο πλαίσιο του παραπάνω γενικού ποσοτικού στόχου και μέσα στην ίδια ως άνω προθεσμία πρέπει να ανακυκλώνεται το 25% τουλάχιστον και το 45%, το πολύ και τουλάχιστον το 15% κατά βάρος κάθε υλικού συσκευασίας που περιέχεται στα απορρίμματα συσκευασίας,

α.3) μέχρι το έτος 2004, ένα ποσοστό των απορριμμάτων συσκευασίας πρέπει να ανακτάται και να ανακυκλώνεται. Το ποσοστό αυτό καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 6 (παρ. 1 γ') της οδηγίας 94/62/ΕΚ.

Οι παραπάνω ποσοτικοί στόχοι μπορεί να τροποποιούνται με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων ώστε να εναρμονίζονται με τα εκάστοτε ισχύοντα στο Κοινοτικό Δίκαιο.

β. Για την επίτευξη των ποσοτικών στόχων που προβλέπονται στην προηγούμενη παράγραφο ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. εισηγείται στον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων ή/και στον Υπουργό Ανάπτυξης τη λήψη των αναγκαίων μέτρων στο πλαίσιο εφαρμογής του σχετικού προγράμματος, σύμφωνα με το άρθρο 5, ή σε περίπτωση που δεν έχει καταρτισθεί το πρόγραμμα αυτό, σύμφωνα με τις γενικές αρχές εναλλακτικής διαχείρισης (άρθρο 4).

γ. Οι ποσοτικοί στόχοι και τα μέτρα που λαμβάνονται για την επίτευξή τους σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους 1 και 2 δημοσιεύονται από τον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. και αποτελούν αντικείμενο ενημερωτικής εκστρατείας προς το κοινό και τους οικονομικούς παράγοντες.

δ. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, μετά από εισήγηση του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π., είναι δυνατόν με κριτήριο τη ύπαρξη μεγάλου αριθμού μικρών νησιών και αγροτικών και ορεινών περιοχών, καθώς και το χαμηλό επίπεδο κατανάλωσης συσκευασιών, να καθορίζεται:

δ1.) η επίτευξη μέχρι την έναρξη ισχύος του νόμου χαμηλότερων ποσοτικών στόχων από αυτούς που ορίζονται στην παρ.1 (α,β) με τον περιορισμό όμως να αξιοποιείται τουλάχιστον το 25% του βάρους των αποβλήτων συσκευασίας,

δ2.) η ταυτόχρονη αναβολή της επίτευξης των ποσοτικών στόχων της παρ.1 (α και β) σε μεταγενέστερη ημερομηνία η οποία δεν πρέπει να υπερβαίνει την 31η Δεκεμβρίου 2005.

ε. Σε περίπτωση που ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. καταρτίζει ή πρόκειται να καταρτίσει πρόγραμμα, σύμφωνα με το οποίο γίνεται υπέρβαση των οριζόμενων στην παρ. 1 (α και β) ποσοτικών στόχων, με την πρόβλεψη παράλληλα κατάλληλων δυνατοτήτων ανακύκλωσης και ανάκτησης, για μία υψηλού επιπέδου προστασία του περιβάλλοντος, το πρόγραμμα αυτό εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων με την προϋπόθεση ότι τα προβλεπόμενα για την υλοποίησή τους μέτρα δεν θα προκαλέσουν στρεβλώσεις στην εθνική και κοινοτική αγορά.

Ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. μέσω του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων ενημερώνει την Επιτροπή Ε.Κ. σχετικά με το πρόγραμμα αυτό.

2. Ως προς την επαναχρησιμοποίηση των συσκευασιών:

Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Ανάπτυξης μετά α-

πό εισήγηση του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. μπορούν να εγκρίνονται ποσοτικοί στόχοι για την προώθηση της επαναχρησιμοποίησης των συσκευασιών διαφόρων προϊόντων, καθώς και τα μέτρα για την επίτευξή τους όπως η προώθηση συστήματος εγγυοδοσίας.

Άρθρο 11

Σήμανση συσκευασιών και σύστημα αναγνώρισης

1. Οι συσκευασίες φέρουν την κατάλληλη σήμανση είτε επί της ίδιας της συσκευασίας είτε στην ετικέτα. Η σήμανση πρέπει να είναι ευδιάκριτη και ευανάγνωστη, καθώς και αρκούντως ανθεκτική και μακρόβια ακόμα και όταν ανοιχθεί η συσκευασία.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, μετά από εισήγηση του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π., προσδιορίζεται η σήμανση των συσκευασιών σύμφωνα με τους όρους της παραγράφου αυτής.

Η νόμιμη χρήση της σήμανσης ελέγχεται από τον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π..

2. Στη συσκευασία αναγράφεται η φύση του ή των χρησιμοποιημένων υλικών συσκευασίας για λόγους αναγνώρισης και κατάταξης από τη βιομηχανία ή επιχείρηση που προβαίνει σε προμήθεια ή κατασκευή της συσκευασίας κατά την έννοια του άρθρου 2 (παρ.16).

Η αριθμηση και οι συντομογραφίες επί των οποίων βασίζεται το σύστημα αναγνώρισης περιλαμβάνεται στην Απόφαση της Επιτροπής 97/129/ΕΚ της 28ης Ιανουαρίου 1997.

Άρθρο 12

Υποχρεώσεις διαχειριστών συσκευασίας

1. Οι διαχειριστές των συσκευασιών έχουν ευθύνη για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τις διατάξεις του παρόντος νόμου και ειδικότερα των άρθρων 6, 7, 8, 9, 10 και 11 αυτού στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων τους. Ειδικότερα από τους διαχειριστές των συσκευασιών έχουν ευθύνη:

α) Οι προμηθευτές - κατασκευαστές: να παραλαμβάνουν από εγκεκριμένους χώρους ή εγκαταστάσεις το δευτερογενές υλικό (απόβλητα συσκευασίας) και να το χρησιμοποιούν για τη παραγωγή νέων προϊόντων (ανακύκλωση - ανάκτηση υλικών).

β) Οι συσκευαστές - εισαγωγείς συσκευασιών: να προβαίνουν σε συλλογή και διαλογή στη πηγή των αποβλήτων συσκευασίας και να μεριμνούν ώστε τα απόβλητα αυτά να οδηγούνται σε επαναχρησιμοποίηση ή σε εγκεκριμένες εγκαταστάσεις αξιοποίησης κατά περίπτωση, σύμφωνα με τις εκάστοτε κείμενες σχετικές διατάξεις.

γ) Οι διακινητές: να συλλέγουν τα απόβλητα συσκευασίας ή τις χρησιμοποιημένες συσκευασίες και να μη διακινούν προϊόντα χωρίς σήμανση ή αναγνώριση σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού.

2. Από τις υποχρεώσεις που περιγράφονται στην παράγραφο 1 (εδάφια α', β' και γ') του άρθρου αυτού απαλλάσσονται οι διαχειριστές των συσκευασιών που συμμετέχουν σε συστήματα συλλογικής εναλλακτικής διαχείρισης σύμφωνα με το άρθρο 7 (παρ. Β εδάφιο β') του παρόντος νόμου με τον όρο ότι τηρούνται αμοιβαία οι συμβατικές δεσμεύσεις μεταξύ διαχειριστών ή διαχειριστών και Ο.Τ.Α..

Άρθρο 13

Συστήματα πληροφορικής

1. Ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. μεριμνά για τη δημιουργία βάσεων δεδομένων για τις συσκευασίες και τα απόβλητα των συσκευασιών.

2. Οι βάσεις δεδομένων παρέχουν πληροφορίες κυρίως ως προς την έκταση, τα χαρακτηριστικά και την εξέλιξη της ροής των συσκευασιών και αποβλήτων συσκευασίας (συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών για τον επικίνδυνο χαρακτήρα των υλικών συσκευασίας και των συστατικών που χρησιμοποιούνται για την κατασκευή τους) στον εθνικό χώρο.

3. Για την εναρμόνιση των χαρακτηριστικών και της παρουσίας των διαθέσιμων δεδομένων ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. παρέχει στην Επιτροπή Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων τα διαθέσιμα δεδομένα σύμφωνα με το άρθρο 12 (παρ.3) της οδηγίας 94/62/ΕΚ.

4. Οι διαχειριστές συσκευασιών υποχρεούνται να παρέχουν στον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. ακριβή και αξιόπιστα δεδομένα που αφορούν τον τομέα της δραστηριότητάς τους.

Ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π., λαμβάνοντας υπόψη τα ιδιαίτερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις στην παροχή λεπτομερών δεδομένων, έχει δικαίωμα: α) ελέγχου της αξιοπιστίας των παρεχόμενων δεδομένων και β) συλλογής και επεξεργασίας περαιτέρω πληροφοριών, με την επιφύλαξη του βιομηχανικού και εμπορικού απορρήτου.

5. Ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. αποστέλλει τα δεδομένα που του παρέχονται κατ' εφαρμογή του άρθρου αυτού στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων μαζί με τις εθνικές εκθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 14 προκειμένου να διαβιβασθούν στη συνέχεια από το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων στην Επιτροπή Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

6. Ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. δημοσιεύει κάθε δύο (2) χρόνια κατάλογο με τα εγκεκριμένα συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης, καθώς και με τους νόμιμους κατόχους των πιστοποιητικών εναλλακτικής διαχείρισης.

Άρθρο 14

Υποβολή εκθέσεων

Ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. υποβάλλει μέσω του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων στην Επιτροπή Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων εκθέσεις σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου. Οι εκθέσεις αυτές καταρτίζονται σύμφωνα με το άρθρο 5 της οδηγίας 91/692/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 23ης Δεκεμβρίου 1991 «Για την τυποποίηση και τον εξορθολογισμό των εκθέσεων κ.λπ.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΆΛΛΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ - ΑΠΟΒΛΗΤΑ ΑΛΛΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Άρθρο 15

Προγράμματα εναλλακτικής διαχείρισης άλλων προϊόντων

1. Ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. εκπονεί και εφαρμόζει προγράμματα εναλλακτικής διαχείρισης για τα άλλα προϊόντα, που περιλαμβάνουν κατευθυντήριες γραμμές και μέτρα πρόληψης των ζημιωγόνων για το περιβάλλον δράσεων. Τα προγράμματα αυτά είναι αποτέλεσμα συγκέντρωσης και αξιοποίησης όλων των σχετικών πρωτοβουλιών και εισηγήσεων των οικονομικών παραγόντων προς τον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. και αποβλέπουν στη λήψη των ενδεδειγ-

μένων μέτρων για την εναλλακτική διαχείριση των άλλων προϊόντων, σύμφωνα με τις γενικές αρχές του άρθρου 4.

2. Το περιεχόμενο των προγραμμάτων για κάθε προϊόν είναι ανάλογο αυτών για την εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών όπως προσδιορίζεται με το άρθρο 5, εκτός εάν για ορισμένα προϊόντα ισχύουν ειδικότερες προβλέψεις από τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας όπως μπαταρίες, χρησιμοποιημένα ορυκτέλαια.

3. Για την κατάρτιση προγραμμάτων για τα δημοτικά απόβλητα των άλλων προϊόντων οι Ο.Τ.Α. μέσα σε ένα χρόνο από την έναρξη ισχύος του νόμου υποβάλλουν στον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. τις προτάσεις τους μετά από συνεργασία με τους διαχειριστές των προϊόντων και άλλους αρμόδιους φορείς, αναφορικά με το σχεδιασμό της διαχείρισης των αποβλήτων των προϊόντων αυτών, καθώς και μελέτη σχετικά με τις μεθόδους οργάνωσης της εναλλακτικής διαχείρισής τους.

4. Κάθε πρόγραμμα εγκρίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών, Εσωτερικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων.

5. Αν μέχρι την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού έχουν ήδη καταρτισθεί προγράμματα για ορισμένα προϊόντα σύμφωνα με ειδικές διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, σε συμμόρφωση με το κοινοτικό δίκαιο (π.χ. μπαταρίες, χρησιμοποιημένα ορυκτέλαια κ.λπ.), τα προγράμματα αυτά εντάσσονται στις ρυθμίσεις του νόμου αυτού από την έναρξη ισχύος του σε συνδυασμό με τις υφιστάμενες ειδικότερες ρυθμίσεις της νομοθεσίας που τα διέπει με φορέα υλοποίησής τους τον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π..

Άρθρο 16

Όροι και προϋποθέσεις για τη διαχείριση των άλλων προϊόντων

1. Προκειμένου τα άλλα προϊόντα να διακινηθούν στην αγορά εφαρμόζονται ευρωπαϊκά πρότυπα που αναφέρονται στις απαιτήσεις ως προς τη σύνθεση και την επαναχρησιμοποιήσιμη και αξιοποιήσιμη φύση των άλλων προϊόντων.

Αν δεν έχουν θεσπισθεί ευρωπαϊκά πρότυπα οι διαχειριστές των άλλων προϊόντων μπορούν να υποβάλλουν στον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. μέσα στο πρώτο εξάμηνο από την παρέλευση ενός χρόνου από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού προτάσεις για την κατάρτιση εθνικών προτύπων με βάση τα κριτήρια και τις μεθόδους που περιγράφονται στην παράγραφο 2.1. του άρθρου 6. Οι προτάσεις αυτές μπορούν να αναφέρονται και στη σύναψη συμφωνιών.

2. Τα εθνικά πρότυπα διαχείρισης των άλλων προϊόντων εγκρίνονται με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού μετά από εισήγηση του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π..

Άρθρο 17

Όροι και προϋποθέσεις για την εναλλακτική διαχείριση άλλων προϊόντων

1. Όσοι προβαίνουν σε διαχείριση άλλων προϊόντων (διαχειριστές), υποχρεώνονται να οργανώνουν συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης των άλλων προϊόντων που αφορούν τη δραστηριότητά τους.

2. Οι διαχειριστές των άλλων προϊόντων προωθούν,

κατ' εφαρμογή των προγραμμάτων που προβλέπονται στο άρθρο 15, την πλέον ενδεδειγμένη μέθοδο εναλλακτικής διαχείρισης με την οργάνωση συστημάτων συλλογής, μεταφοράς, προσωρινής αποθήκευσης, αξιοποίησης των αποβλήτων των άλλων προϊόντων, τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 8 της υπ' αριθ. 69728/824/1996 Κ.Υ.Α., καθώς και συστημάτων επαναχρησιμοποίησης τους.

3. Οι δημόσιες υπηρεσίες, επιχειρήσεις και οργανισμοί οργανώνουν τη συλλογή των αποβλήτων των άλλων προϊόντων που προέρχονται από τη δραστηριότητά τους.

4. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων μετά από εισήγηση του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π., καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εναλλακτική διαχείριση των άλλων προϊόντων και για την έκδοση του πιστοποιητικού εναλλακτικής διαχείρισης.

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων μετά από εισήγηση του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. καθορίζονται οι ποσοτικοί στόχοι για την εναλλακτική διαχείριση των προϊόντων, καθώς και τα μέτρα για την επίτευξή τους, όπως η προώθηση εγγυοδοτικού συστήματος κ.ά..

6. Οι υποχρεώσεις των διαχειριστών συσκευασίας που περιγράφονται στο άρθρο 12 εξειδικεύονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων μετά από εισήγηση του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. για τους διαχειριστές των άλλων προϊόντων.

Άρθρο 18

Συστήματα πληροφορικής

Οι διατάξεις του άρθρου 13 (παράγραφοι 1, 2, 4 και 6) εφαρμόζονται αναλογικά και για τα άλλα προϊόντα και τα απόβλητά τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 19

Εθνικό σύστημα πληροφόρησης του κοινού

Ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. οργανώνει εθνικό σύστημα πληροφόρησης για τους χρήστες των συσκευασιών και άλλων προϊόντων και ιδιαίτερα τους καταναλωτές, καθώς και για κάθε ενδιαφερόμενο ιδιωτικό ή δημόσιο φορέα που αναφέρεται κυρίως:

- στα προγράμματα διαχείρισης των συσκευασιών ή άλλων προϊόντων,
- στα συστήματα επιστροφής, συλλογής και αξιοποίησης,
- στο ρόλο των χρηστών - καταναλωτών ως παραγόντων συμβολής στην αποτελεσματικότητα της εναλλακτικής διαχείρισης με την ουσιαστική συμμετοχή τους στα συστήματα επιστροφής, συλλογής/διαλογής στην πηγή των χρησιμοποιημένων συσκευασιών ή των αποβλήτων συσκευασίας και άλλων προϊόντων,
- στη σημασία των σημάνσεων στις συσκευασίες που διακινούνται στην αγορά,
- στα αναγκαία στοιχεία για τη διαχείριση των συσκευασιών και άλλων προϊόντων και αποβλήτων συσκευασίας και άλλων προϊόντων.

Άρθρο 20 Κυρώσεις

Α. ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ

1.α. Κάθε διαχειριστής συσκευασίας και άλλου προϊόντος ο οποίος ασκεί δραστηριότητα ή επιχείρηση κατά παράβαση των διατάξεων των άρθρων 12 και 17, καθώς και των κανονιστικών πράξεων που εκδίδονται σε εκτέλεση αυτών τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών (3) ετών ή χρηματική ποινή από 100.000 δρχ. μέχρι 1.000.000 δρχ. ή και με τις δύο αυτές ποινές.

β. Αν οι πράξεις αυτές τελέστηκαν από αμέλεια, οι δράστες τιμωρούνται με φυλάκιση μέχρι ένα (1) χρόνο ή με χρηματική ποινή 150.000 μέχρι 300.000 δρχ.

2. Αν η ρύπανση ή άλλη υποβάθμιση του περιβάλλοντος προέρχεται από τη δραστηριότητα νομικού προσώπου, το δικαστήριο κηρύσσει «αστικώς υπεύθυνο εις ολόκληρον» για την καταβολή της χρηματικής ποινής και το νομικό πρόσωπο.

3. Οι πρόεδροι διοικητικών συμβουλίων, οι εντεταλμένοι ή διευθύνοντες σύμβουλοι ανωνύμων εταιριών, οι διαχειριστές εταιρειών περιορισμένης ευθύνης, ο πρόεδρος του διοικητικού και εποπτικού συμβουλίου συνεταιρισμών, καθώς και τα πρόσωπα που ασκούν τη διοίκηση ή τη διαχείριση κοινοπραξιών και άλλων νομικών προσώπων του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα συμπεριλαμβανομένων και των Ο.Τ.Α. έχουν ιδιαίτερη νομική υποχρέωση να μεριμνούν για την τήρηση των διατάξεων του παρόντος νόμου.

Για κάθε πράξη ή παράλειψη του νομικού προσώπου που εμπίπτει στην παράγραφο 1 του άρθρου αυτού, τα πρόσωπα αυτά τιμωρούνται ως αυτοιργγοί ανεξάρτητα από την τυχόν ποινική ευθύνη άλλου φυσικού προσώπου και την αστική ευθύνη του νομικού προσώπου, εφόσον από πρόθεση ή αμέλεια δεν τήρησαν την ιδιαίτερη νομική υποχρέωση να μεριμνούν για την εφαρμογή των διατάξεων του νόμου αυτού.

4. Όποιος παρεμποδίζει τη διενέργεια ελέγχων από τον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. κατ' εφαρμογή του άρθρου 24 (παρ. 3 εδάφιο ι'), καθώς και όποιος αρνείται την παροχή στοιχείων ή πληροφοριών ενώ είναι υπόχρεος για την παροχή τους ή παρέχει ψευδείς πληροφορίες ή στοιχεία τιμωρείται σύμφωνα με το άρθρο 458 του Ποινικού Κώδικα.

5. Στις περιπτώσεις των παραβάσεων του παρόντος άρθρου παρίσταται χωρίς έγγραφη προδικασία στο ακροατήριο ως πολιτικός ενάγων το Δημόσιο, οι Ο.Τ.Α. στην περιφέρεια των οποίων διαπιστώθηκε η παράβαση εφόσον το Δημόσιο ή οι Ο.Τ.Α. δεν είναι παραβάτες ανεξάρτητα αν έχουν υποστεί περιουσιακή ζημία, με αίτημα την αποκατάσταση των πραγμάτων στο μέτρο που είναι δυνατή.

Β. ΑΣΤΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ

Οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο παραβαίνει τις διατάξεις του νόμου αυτού και των κανονιστικών πράξεων που εκδίδονται σε εκτέλεση αυτού, υποχρεούται σε αποζημίωση εκτός αν αποδείξει ότι η ζημία οφείλεται σε ανώτερη βία ή ότι προήλθε από ενέργεια τρίτου που ενήργησε δολίως.

Γ. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ

1. Σε κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, που παραβαίνει τις διατάξεις του νόμου αυτού και ειδικότερα των άρθρων 6, 7, 8, 9, 11 και 12 και των κανονιστικών πράξεων που εκδίδονται με εξουσιοδότησή τους, επιβάλλονται ανεξάρτητα από την αστική ή ποινική ευθύνη του ως διοικητικές κυρώσεις:

α) από τον οικείο Νομάρχη μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. και ύστερα από προηγούμενη ακρόαση του ενδιαφερομένου:

- πρόστιμο για κάθε παράβαση από εκατό χιλιάδες (100.000) μέχρι ένα εκατομμύριο (1.000.000) δραχμές,
- προσωρινή διακοπή της λειτουργίας της συγκεκριμένης δραστηριότητας για χρονικό διάστημα μέχρι πέντε ημέρες.

β) Από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, ο οποίος από κοινού με τον τυχόν συναρμόδιο Υπουργό μπορούν να επιβάλλουν με κοινή απόφαση, ύστερα από αιτιολογημένη εισήγηση του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. και προηγούμενη ακρόαση του ενδιαφερομένου:

- πρόστιμο για κάθε παράβαση από ένα εκατομμύριο (1.000.000) μέχρι πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) δραχμές,

- προσωρινή διακοπή λειτουργίας της συγκεκριμένης δραστηριότητας για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των πέντε ημερών,

- οριστική διακοπή λειτουργίας της συγκεκριμένης δραστηριότητας.

Με την απόφαση επιβολής της διακοπής λειτουργίας μπορεί να προβλέπεται και πρόστιμο από διακόσιες χιλιάδες (200.000) μέχρι ένα εκατομμύριο (1.000.000) δραχμές για κάθε ημέρα παράβασης της απαγόρευσης.

2. Κατά την επιλογή και επιβολή των παραπάνω κυρώσεων λαμβάνονται υπόψη κυρίως η σοβαρότητα της παράβασης, η τυχόν επαναλαμβανόμενη μη συμμόρφωση στις υποδείξεις των αρμόδιων οργάνων, οι παρόμοιες παραβάσεις στο παρελθόν και ο βαθμός υπαιτιότητας.

3. Πριν από την επιβολή των παραπάνω διοικητικών κυρώσεων μπορεί να χορηγηθεί εύλογη προθεσμία για συμμόρφωση ή να παραταθεί μία μόνο φορά η προθεσμία, αν κριθεί ότι εκείνη που χορηγήθηκε αρχικά δεν ήταν επαρκής.

4. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Οικονομικών ύστερα από εισήγηση του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π., μπορεί να αυξάνονται τα ανώτατα όρια των παραπάνω προστίμων.

5. Η διαδικασία επιβολής των διοικητικών κυρώσεων του παρόντος άρθρου αρχίζει με την έκδοση της απόφασης του αρμόδιου οργάνου που διαπιστώνει τη παράβαση. Η απόφαση αυτή κοινοποιείται με έγγραφη κλήτευση στον παραβάτη να υποβάλλει τις απόψεις του μέσα σε πέντε ημέρες από την κοινοποίηση της κλήτευσης.

6. Η εκτέλεση των διοικητικών κυρώσεων του άρθρου αυτού, για προσωρινή ή οριστική διακοπή λειτουργίας της δραστηριότητας, γίνεται από την αρμόδια αστυνομική αρχή.

7. Τα πρόστιμα που προβλέπονται στο άρθρο αυτό εισπράττονται από τις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.) σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα «περί εισπράξεως δημοσίων εσόδων» και αποδίδονται στον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. από την αρμόδια Διεύθυνση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους. Με απόφαση του Υπουργού

Οικονομικών ρυθμίζονται οι αναγκαίες λεπτομέρειες για την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας παραγράφου.

Δ. Οι κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο αυτό επιβάλλονται ανεξάρτητα από τις κυρώσεις που προβλέπονται σε άλλες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, όπως στις ισχύουσες διατάξεις για την προστασία του εμπορικού και βιομηχανικού απορρήτου κ.λπ..

Άρθρο 21 **Κίνητρα**

Στους διαχειριστές που προβαίνουν σε εναλλακτική διαχείριση συσκευασιών και άλλων προϊόντων σύμφωνα με τους στόχους, τις απαιτήσεις και τις γενικές αρχές του παρόντος νόμου παρέχονται κίνητρα σύμφωνα με το εκάστοτε ισχύον νομοθετικό καθεστώς ενισχύσεων των ιδιωτικών επενδύσεων.

Άρθρο 22 **Καταργούμενες διατάξεις**

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργείται η υπ' αριθ. 31784/954/1990 υπουργική απόφαση «Για τους τύπους συσκευασίας υγρών τροφίμων» (ΦΕΚ 251 Β') καθώς και κάθε άλλη διάταξη που αντίκειται στις διατάξεις του νόμου αυτού ή ανάγεται σε θέματα που ρυθμίζονται από αυτόν.

Άρθρο 23 **Μεταβατικές διατάξεις**

1. Οι διαχειριστές των συσκευασιών και οι διαχειριστές άλλων προϊόντων υποχρεούνται μέσα σε οκτώ μήνες ή δεκαοκτώ μήνες αντίστοιχα από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου να υποβάλουν για έγκριση συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης των συσκευασιών και άλλων προϊόντων και να υποβάλλουν μέσα σε πέντε μήνες από τη λειτουργία κάθε συστήματος σχετική αίτηση στον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. για τη χορήγηση της προβλεπόμενης στα άρθρα 7 και 17 έγκρισης του συστήματος διαχείρισης.

2. Όσες επιχειρήσεις προβαίνουν ήδη σε εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών και άλλων προϊόντων υποχρεούνται μέσα σε τρεις μήνες από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού να το γνωστοποιήσουν στην αρμόδια υπηρεσία Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων προκειμένου να λάβουν την προβλεπόμενη έγκριση και το πιστοποιητικό εναλλακτικής διαχείρισης.

3. Οι υποχρεώσεις που προβλέπονται στις προηγούμενες παραγράφους 2 και 3 αναφέρονται και στους Ο.Τ.Α. όταν προβαίνουν σε εναλλακτική διαχείριση συσκευασιών και άλλων προϊόντων.

4. Εφόσον δεν έχουν καρτισθεί τα προγράμματα εναλλακτικής διαχείρισης που προβλέπονται στα άρθρα 5 και 15, η οργάνωση των συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης, καθώς και η χορήγηση των προβλεπομένων στις προηγούμενες παραγράφους 2 και 3 εγκρίσεων γίνονται στο πλαίσιο υλοποίησης των στόχων του παρόντος νόμου σύμφωνα με τις γενικές αρχές εναλλακτικής διαχείρισης (άρθρο 4) και τις ειδικότερες ρυθμίσεις του νόμου αυτού.

5. Οι απαιτήσεις για την κατασκευή των συσκευασιών ισχύουν για τις συσκευασίες που χρησιμοποιούνται για ένα συγκεκριμένο προϊόν πριν από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

Άρθρο 24

Εθνικός Οργανισμός Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών και Άλλων Προϊόντων (Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π.)

1. Ιδρύεται νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.) με την επωνυμία «Εθνικός Οργανισμός Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών και Άλλων Προϊόντων» και το διακριτικό τίτλο «Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π.». Ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. λειτουργεί χάριν του δημόσιου συμφέροντος και δεν έχει κερδοσκοπικό χαρακτήρα.

Για τις σχέσεις του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. με το εξωτερικό χρησιμοποιείται η επωνυμία στην αγγλική γλώσσα «.....National Organisation for the Alternative Management of Packaging and Other Waste.....» και ο διακριτικός τίτλος «NOAMPOW».

2. Ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. εδρεύει στην Αθήνα, έχει πλήρη διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια και υπάγεται στον έλεγχο και την εποπτεία του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων.

3. Σκοπός του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. είναι κατά κύριο λόγο ο σχεδιασμός και η εφαρμογή της πολιτικής για την εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών και των άλλων προϊόντων σύμφωνα με τους στόχους και τις γενικές αρχές του παρόντος νόμου.

Για την επίτευξη του σκοπού του ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Εισηγείται στον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων:

- τα προγράμματα εναλλακτικής διαχείρισης συσκευασιών και άλλων προϊόντων κατ' εφαρμογή των άρθρων 5 και 15,

- τα εθνικά πρότυπα για τη διαχείριση των συσκευασιών κατ' εφαρμογή του άρθρου 6,

- επί μέρους πρόγραμμα σε περίπτωση υπέρβασης των ποσοτικών στόχων εναλλακτικής διαχείρισης των συσκευασιών που προβλέπονται στο άρθρο 10,

- παρεκκλίσεις από τους προβλεπόμενους στο άρθρο 10 ποσοτικούς στόχους σύμφωνα με τις προβλέψεις της παρ. Α4 αυτού,

- την έκδοση κανονισμών σχετικά με τη διαδικασία ανανεώσεων, τροποποιήσεων, αναστολών ή ανακλήσεων των εγκρίσεων των συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης σύμφωνα με το άρθρο 7,

- την τροποποίηση του ποσού των ανταποδοτικών τελών που προβλέπονται στα άρθρα 7 (παρ. Β1 ii) και 9 (παρ. 3β).

- σχετικά με τη σήμανση των συσκευασιών κατ' εφαρμογή του άρθρου 11,

- τον καθορισμό ειδικότερων όρων και προϋποθέσεων για την εναλλακτική διαχείριση άλλων προϊόντων (άρθρο 17 παρ. 4),

- ποσοτικούς στόχους για εναλλακτική διαχείριση άλλων προϊόντων (άρθρο 17 παρ. 5),

- την απαγόρευση ή τον περιορισμό της χρήσης ορισμένων υλικών, την επιβολή χρήσης κάποιας συγκεκριμένης σύνθεσης υλικών ή επαναχρησιμοποίηση ή εγγυοδοσία σύμφωνα με το άρθρο 6 (παρ. Β4).

- την επιβολή των κυρώσεων σύμφωνα με την παρ. Γ (εδάφιο 1β) του άρθρου 20 και στον οικείο Νομάρχη σύμφωνα με την παρ. Γ (εδάφιο 1α) του άρθρου 20.

- τη λήψη των αναγκαίων νομοθετικών και διοικητικών μέτρων για την αποτελεσματικότερη υλοποίηση των στόχων του νόμου,

- προγράμματα επενδύσεων για τη προστασία του περιβάλλοντος προκειμένου να γίνει σχετική χρηματοδότηση από το Δημόσιο ή διεθνείς οργανισμούς.

β) Χορηγεί:

- εγκρίσεις των συστημάτων ατομικής ή συλλογικής εναλλακτικής διαχείρισης κατ' εφαρμογή των άρθρων 7 και 17,

- πιστοποιητικά εναλλακτικής διαχείρισης των συσκευασιών και άλλων προϊόντων κατ' εφαρμογή του άρθρου 9,

γ) Απευθύνει προς τους διαχειριστές, είτε αυτεπαγγέλτως είτε κατόπιν αιτήματος των οικονομικών παραγόντων ή τρίτου, οδηγίες ή συστάσεις και υποβάλλει προς το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων σχετικές προτάσεις σε θέματα πολιτικής εναλλακτικής διαχείρισης συστημάτων/άλλων προϊόντων.

δ) Γνωμοδοτεί για οποιοδήποτε θέμα παραπέμπεται σε αυτόν από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων σχετικά με την εφαρμογή του νόμου.

ε) Δημιουργεί βάσεις δεδομένων (σύστημα πληροφορικής) για συσκευασίες και άλλα προϊόντα και απόβλητά τους και δημοσιεύει κατάλογο με τα εγκεκριμένα συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης και με τους νόμιμους κατόχους σχετικών πιστοποιητικών (άρθρα 12 και 17).

στ) Δημιουργεί σύστημα πληροφόρησης του κοινού κατ' εφαρμογή του άρθρου 18.

ζ) Καταρτίζει και υποβάλει εκθέσεις στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων σχετικά με την εφαρμογή του νόμου.

η) Εκπονεί ή αναθέτει μελέτες και χρηματοδοτεί έρευνες που εξυπηρετούν το σκοπό του.

θ) Οργανώνει τακτικούς και έκτακτους ελέγχους που αναφέρονται:

- στην τήρηση και εφαρμογή των προγραμμάτων εναλλακτικής διαχείρισης (άρθρα 5 και 14),

- στη νόμιμη διακίνηση των συσκευασιών και άλλων προϊόντων,

- στη νόμιμη χρήση της σήμανσης, καθώς και

- γενικά στην τήρηση των όρων και υποχρεώσεων που απορρέουν από τις διατάξεις του νόμου.

Οι έκτακτοι έλεγχοι διενεργούνται αυτεπάγγελτα ή κατόπιν καταγγελίας. Είναι δυνατόν να ανατίθεται η διενέργεια μέρους ή του συνόλου των ελέγχων σε επιστημονικές με εξειδικευμένες γνώσεις που θα συνεισφέρουν ουσιαστικά στο έργο αυτό. Στην περίπτωση αυτή ανάθεσης των ελέγχων σε τρίτους η δαπάνη βαρύνει τους διαχειριστές των συσκευασιών και άλλων προϊόντων.

ι) Μετά από καταγγελία εκ μέρους οικονομικών παραγόντων ή τρίτων ή και αυτεπαγγέλτως καλεί τους παραβάτες να παύσουν την παράβαση.

ια) Εκτελεί και εφαρμόζει κάθε είδους εθνικά ή κοινοτικά προγράμματα που του ανατίθενται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων για την υλοποίηση των στόχων του νόμου, με παράλληλη ανάληψη, απορρόφηση και διαχείριση των σχετικών κονδυλίων της Ε.Ο.Κ..

ιβ) Συντονίζει τη δραστηριότητα των άλλων αρμόδιων φορέων του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα για το σχεδια-

σμό και την εφαρμογή σχεδίων και προγραμμάτων εναλλακτικής διαχείρισης και παρέχει τη συνδρομή του όταν απαιτείται.

ιγ) Συνάπτει συμφωνίες με ατομικά ή συλλογικά συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης συσκευασιών/άλλων προϊόντων για την επίτευξη των στόχων του παρόντος νόμου.

ιδ) Συνεργάζεται με ομοειδή όργανα ή οργανισμούς άλλων χωρών, καθώς και με διεθνείς οργανισμούς για ανταλλαγή πληροφοριών και ενδεχομένως κατάρτιση κοινών προγραμμάτων.

ιε) Οργανώνει συνέδρια και εκπαιδευτικά προγράμματα.

ιστ) Ασκεί τις αρμοδιότητες που ανατίθεται σε αυτόν από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων με ειδική εξουσιοδότηση για την επίτευξη του σκοπού του.

ιζ) Διαχειρίζεται τους πόρους του οργανισμού.

4. Όργανα διοίκησης του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. είναι το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) και ο Γενικός Διευθυντής (Γ.Δ.). Τα όργανα αυτά:

- εισηγούνται την πολιτική της εναλλακτικής διαχείρισης των συσκευασιών και των άλλων προϊόντων στον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, καθώς και

- μεριμνούν για την επίτευξη των στόχων του νόμου αυτού.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. αποτελείται από μη αμειβόμενα μέλη και συγκροτείται από εκπροσώπους του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, αιρετούς εκπροσώπους των Ο.Τ.Α., εκπροσώπους συλλογικών φορέων, οικολογικών οργανώσεων και οργανώσεων των καταναλωτών.

5. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, καθορίζονται οι αρμοδιότητες των οργάνων διοίκησης του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π., ο αριθμός και οι ιδιότητες, οι γνώσεις και η εμπειρία των μελών των οργάνων αυτών, η διάρκεια της θητείας τους, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Επίσης ρυθμίζονται θέματα που αναφέρονται:

- στη συγκρότηση και λειτουργία των οργάνων διοίκησης του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π.,

- στην οργανωτική διάρθρωση κατά τομέα δράσης του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. και στην κατάσταση του προσωπικού,

- στην οικονομική διαχείριση, στις προμήθειες και σε θέματα διοικητικής μέριμνας.

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων καθορίζονται οι αποδοχές του Γενικού Διευθυντή του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

7. Ο οργανισμός του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. εγκρίνεται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων.

Με τον οργανισμό αυτό ρυθμίζονται:

α) Η οργάνωση των υπηρεσιών και οι αρμοδιότητές τους.

β) Ο αριθμός των οργανικών θέσεων του προσωπικού και η κατανομή του σε ειδικότητες, καθώς και τα απαιτούμενα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα για την κάλυψη

των θέσεων αυτών.

Οι θέσεις του προσωπικού του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. είναι δυνατόν να καλύπτονται και με απόσπαση ή μεταφορά προσωπικού από το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και από άλλα Υπουργεία ή Ν.Π.Δ.Δ. μετά από κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και του αρμόδιου κατά περίπτωση Υπουργού. Η διαδικασία μεταφοράς του προσωπικού καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων.

8. Πόροι του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. προέρχονται από:

α) Επιχορηγήσεις από το πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων.

β) Κοινοτικοί πόροι που διατίθενται για την εκπόνηση προγραμμάτων μελετών και ερευνών σχετικά με θέματα που ανάγονται στους σκοπούς του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π..

γ) Ανταποδοτικά τέλη για την έγκριση των συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης και σχετικών πιστοποιητικών (άρθρα 7 και 9 του παρόντος).

δ) Πρόσοδοι από την εκμετάλλευση περιουσιακών στοιχείων από επιχορηγήσεις ελληνικών και ξένων οργανισμών και από δωρεές ή κληρονομίες.

ε) Επιχορηγήσεις (τακτικές και έκτακτες) από το Ειδικό Ταμείο Εφαρμογής Ρυθμιστικών και Πολεοδομικών Σχεδίων (Ε.Τ.Ε.Ρ.Π.Σ.).

ζ) Τα πρόστιμα από διοικητικές κυρώσεις (άρθρο 20 του παρόντος).

η) Ειδικές εισφορές και χρηματοδοτήσεις από δημόσιες επιχειρήσεις, άλλους δημόσιους φορείς, διεθνείς οργανισμούς, ιδιωτικές επιχειρήσεις ή ιδιώτες κ.λπ..

θ) Μέρος των εσόδων του άρθρου 18 του νόμου 2052/1992 (ΦΕΚ 94 Α') που αποδίδονται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων το οποίο καλύπτει το 1/3 του λειτουργικού προϋπολογισμού και καθορίζεται κάθε χρόνο με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Οικονομικών. Με όμοια απόφαση καθορίζεται επίσης και ο τρόπος και η διαδικασία απόδοσης και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια.

ι) Οι εισπράξεις από εκδόσεις, καθώς και από τις εν γένει δραστηριότητες του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π..

Οι υπό στοιχεία α' και θ' πόροι παύουν να υφίστανται μετά την πάροδο διετίας από την έναρξη λειτουργίας του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π..

Οι πόροι του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. διατίθενται για τις δαπάνες λειτουργίας του και για τη μερική ή ολική χρηματοδότηση μελετών, προγραμμάτων, έργων ή δραστηριοτήτων δημοσίων ή ιδιωτικών φορέων ή Ο.Τ.Α. για την επίτευξη των στόχων του νόμου.

9. Οι δαπάνες για την εκπλήρωση του σκοπού του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. πραγματοποιούνται σύμφωνα με τον οικονομικό κανονισμό του που καταρτίζεται από τον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. και εγκρίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων.

10. Ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. έχει τα δικονομικά προνόμια του Δημοσίου. Τα προνόμια του Δημοσίου έχει και στην αναγκαστική εκτέλεση και ιδίως εκείνα που αφορούν κατάταξη σε πλειστηριασμό ή πτώχευση.

11.1. Μέχρι την έναρξη λειτουργίας του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. οι αρμοδιότητες που ανατίθενται σε αυτόν με τον παρό-

ντα νόμο ασκούνται από την Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων. Για τον σκοπό αυτόν συστήνεται στη Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος Γραφείο Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών/άλλων προϊόντων υπαγόμενο στη Διεύθυνση Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού. Στο Γραφείο αυτό ανατίθεται η εποπτεία και ο έλεγχος εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος νόμου.

11.2. Για τη στελέχωση του Γραφείου αυτού συνιστώνται δύο (2) θέσεις γραμματείας του κλάδου (ΔΕ) Διοικητικού και τρεις (3) θέσεις ειδικού επιστημονικού - τεχνικού προσωπικού κατά το άρθρο 25 (παρ. 2) του ν.1943/1991 (ΦΕΚ 50 Α') στα θέματα που πραγματεύεται ο παρών νόμος. Για την υποστήριξη του έργου του ως άνω Γραφείου συστήνεται Επιτροπή Παρακολούθησης της Εναλλακτικής Διαχείρισης (Ε.Π.Ε.Δ.) η οποία συγκροτείται από δεκαεπτά (17) μη αμειβόμενους υπαλλήλους των Υπουργείων Ανάπτυξης (1), Οικονομικών (1), Εθνικής Οικονομίας (1), Γεωργίας (1), Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων (1), Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης (1), Κ.Ε.Δ.Κ.Ε. (1), Ε.Ν.Α.Ε. (1), δύο εκπροσώπους των διαχειριστών των συσκευασιών/άλλων προϊόντων κατά περίπτωση, εκπροσώπους παραγωγών πρώτων υλών, έναν εκπρόσωπο των διακινητών, έναν εκπρόσωπο των οικολογικών οργανώσεων και έναν εκπρόσωπο συνδέσμων των καταναλωτών. Τα μέλη της ως άνω επιτροπής προτείνονται από τους φορείς που εκπροσωπούν και ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων. Με την ίδια διαδικασία αντικαθίστανται τα μέλη της Επιτροπής.

11.3. Η θητεία των μελών της επιτροπής διαρκεί μέχρι την έναρξη λειτουργίας του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. σύμφωνα με την παράγραφο 12 του άρθρου αυτού. Στην επιτροπή προεδρεύει ο εκάστοτε εκπρόσωπος του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων. Η επιτροπή συγκαλείται σε τακτά διαστήματα κάθε μήνα με μέριμνα του Γραφείου της Εναλλακτικής Διαχείρισης της Γενικής Διεύθυνσης Περιβάλλοντος ή εκτάκτως εφόσον το ζητήσει ο πρόεδρος ή το 1/3 των μελών της. Με την ίδια ως άνω απόφαση καθορίζεται ο τρόπος σύγκλησης των μελών ο τρόπος και η διαδικασία λήψης αποφάσεων και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εκτέλεση του έργου της επιτροπής.

11.4. Η επιτροπή έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) εισηγείται στον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων:

- προγράμματα εναλλακτικής διαχείρισης συσκευασιών και άλλων προϊόντων κατ' εφαρμογή των άρθρων 5 και 15,

- εθνικά πρότυπα για τη διαχείριση των συσκευασιών (άρθρο 6 παρ. 1),

- παρεκκλίσεις από τους προβλεπόμενους στο άρθρο 10 ποσοτικούς στόχους σύμφωνα με την παρ. 4 αυτού,

- τη σήμανση των συσκευασιών,

- τη χορήγηση ή μη των εγκρίσεων συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης κατ' εφαρμογή των άρθρων 7, 8 και 17,

- τη χορήγηση ή μη των Πιστοποιητικών Εναλλακτικής Διαχείρισης (άρθρο 9),

- την επιβολή κυρώσεων σύμφωνα με το άρθρο 20,

- τη λήψη των αναγκαίων μέτρων για την εφαρμογή των διατάξεων του νόμου.

β) Γνωμοδοτεί για κάθε θέμα που παραπέμπεται από τη Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων ή από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων σχετικά με την εφαρμογή του νόμου.

γ) Μετά από καταγγελία εκ μέρους οικονομικών παραγόντων ή τρίτων ή αυτεπαγγέλτως καλεί τους παραβάτες να παύσουν την παράβαση.

δ) Επιβλέπει τη δημιουργία βάσης δεδομένων για τις συσκευασίες/άλλα προϊόντα και δημοσιεύει κατάλογο με τα εγκεκριμένα συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης και με τους κατόχους των Π.Ε.Δ..

ε) Συνεργάζεται με ομοειδή όργανα ή οργανισμούς άλλων χωρών.

12. Μετά την έναρξη λειτουργίας του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. το Γραφείο Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών και άλλων προϊόντων εξακολουθεί υφιστάμενο με τη στελέχωση που προβλέπεται στην προηγούμενη παράγραφο 11 με αρμοδιότητα τον έλεγχο και την εποπτεία του έργου του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π.. Η προβλεπόμενη στην ίδια ως άνω παράγραφο Επιτροπή Παρακολούθησης της Εναλλακτικής Διαχείρισης (Ε.Π.Ε.Δ.) καταργείται.

Άρθρο 25

Πριν από την έκδοση των αναφερόμενων στις παραγράφους 5 και 7 του άρθρου 24 προεδρικών διαταγμάτων, υποβάλλεται υποχρεωτικά από την Ε.Π.Ε.Δ., μετά πάροδο δεκαοκτώ (18) μηνών από την έναρξη της λειτουργίας της, στους αναφερόμενους στις παραπάνω παραγράφους Υπουργούς, ειδική μελέτη ως προς τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π..

Άρθρο 26

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις του.

Αθήνα, 4 Ιουλίου 2001

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ,
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

Γ. Παπαντωνίου

Β. Παπανδρέου

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Ν. Χριστοδουλάκης

Γ. Ανωμερίτης

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ,
ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Κ. Λαλιώτης

Μ. Σταθόπουλος

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

(άρθρο 75 παρ. 3 του Συντάγματος)

στο σχέδιο νόμου «Μέτρα και όροι για την εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών και άλλων προϊόντων. Ίδρυση Εθνικού Οργανισμού Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών και Άλλων Προϊόντων (Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π.)

Από τις διατάξεις του προτεινόμενου νομοσχεδίου προκαλούνται τα κατωτέρω οικονομικά αποτελέσματα:

Α. Επί του Κρατικού Προϋπολογισμού

1. Ετήσια δαπάνη ύψους 31,5 εκατ. δρχ. ή 92.443,13 ΕΥΡΩ, που αναλύεται ως εξής:

α. 1,5 εκατ. δρχ. ή 4.402,05 ΕΥΡΩ από την καταβολή επιδόματος θέσης στον Προϊστάμενο του συνιστώμενου στο Υ.Π.Ε.ΧΩ.Δ.Ε. Γραφείου Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών / Άλλων Προϊόντων και την κάλυψη των λειτουργικών εξόδων. (άρθρο 24 παρ. 11)

β. 30 εκατ. δρχ. ή 88.041,08 ΕΥΡΩ περίπου από τη σύσταση στο Υ.Π.Ε.ΧΩ.Δ.Ε. δύο (2) θέσεων προσωπικού ΔΕ κατηγορίας και τριών (3) θέσεων Ειδικού Επιστημονικού Προσωπικού. (άρθρο 24 παρ. 11)

2. Δαπάνη για κάθε έτος της πρώτης διετίας λειτουργίας του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. από την επιχορήγηση του Οργανισμού από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (Π.Δ.Ε.). (άρθρο 24 παρ. 8)

3. Εφάπαξ δαπάνη ύψους 5 εκατ. δρχ. ή 14.673,51 ΕΥΡΩ περίπου από την προμήθεια του αναγκαίου εξοπλισμού του Γραφείου Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών και Άλλων Προϊόντων. (άρθρο 24 παρ. 11)

Οι ανωτέρω υπό στοιχεία (1) και (3) δαπάνες θα καλύπτονται από τις πιστώσεις του Τακτικού Προϋπολογισμού του Υ.Π.Ε.ΧΩ.Δ.Ε., ενώ η υπό στοιχείο (2) δαπάνη από πιστώσεις του Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων (Π.Δ.Ε.) του αυτού Υπουργείου. Οι δαπάνες αυτές σε κάθε περίπτωση αντιρροπούνται πλήρως από τη μεγάλη ωφέλεια που θα προκύψει για την Εθνική Οικονομία γενικότερα λόγω της εφαρμογής των προτεινόμενων ρυθμίσεων (εξοικονόμηση δαπανών πρώτων υλών, ενέργειας, δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, περιορισμός ρύπανσης αέρα και ύδατος κ.λπ.).

Β. Επί του προϋπολογισμού του Εθνικού Οργανισμού Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών και Άλλων Προϊόντων (Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π.) (Ν.Π.Ι.Δ. επιχορηγούμενο από τον Κρατικό Προϋπολογισμό)

1. Ετήσια δαπάνη ύψους 99 εκατ. δρχ. ή 290.535,58 ΕΥΡΩ περίπου, που αναλύεται ως εξής:

α. 35 εκατ. δρχ. ή 102.714,60 ΕΥΡΩ από τη δημιουργία βάσης δεδομένων (σύστημα πληροφορικής) για συσκευασίες και άλλα προϊόντα και τα απόβλητά τους.

(άρθρα 13 παρ. 1 και 24 παρ. 3 περ. ε')

β. 14 εκατ. δρχ. ή 41.085,84 ΕΥΡΩ περίπου από την καταβολή αποδοχών του Γενικού Διευθυντή του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π.. Η δαπάνη εκ της αιτίας αυτής εξαρτάται από την έκδοση κ.υ.α.. (άρθρο 24 παρ. 6)

γ. 50 εκατ. δρχ. ή 146.735,14 ΕΥΡΩ περίπου από τη σύσταση θέσεων προσωπικού. Η δαπάνη εκ της αιτίας αυτής εξαρτάται από την έκδοση προεδρικού διατάγματος.

(άρθρο 24 παρ. 7)

2. Δαπάνη ύψους 10 εκατ. δρχ. ή 29.347,02 ΕΥΡΩ για καθένα των δύο πρώτων ετών λειτουργίας του Οργανισμού, από την κάλυψη των 2/3 των λειτουργικών δαπανών αυτού. Η εν λόγω δαπάνη διαμορφώνεται σε 15 εκατ. δρχ. ή 44.020,54 ΕΥΡΩ για καθένα των επόμενων της ανωτέρω διετίας ετών. (άρθρο 24 παρ. 8)

3. Ετήσια δαπάνη από:

α. Τη χρηματοδότηση της εκπόνησης ή ανάθεσης μελετών προγραμμάτων, έργων ή δραστηριοτήτων διαφόρων φορέων για την επίτευξη των στόχων του υπό ψήφιση νόμου και από τη χρηματοδότηση ερευνών που εξυπηρετούν το σκοπό του Οργανισμού.

(άρθρα 5, 15 παρ. 1, 24 παρ. 3 περ. η' και 8)

β. Την οργάνωση συνεδρίων και εκπαιδευτικών προγραμμάτων. (άρθρο 24 παρ. 3 περ. ξ')

γ. Την οργάνωση εθνικού συστήματος πληροφόρησης καταναλωτών κ.λπ. για τα προγράμματα διαχείρισης των συσκευασιών άλλων προϊόντων, τα συστήματα επιστροφής, συλλογής και αξιοποίησης, το ρόλο τους ως παραγόντων συμβολής στην αποτελεσματικότητα της εναλλακτικής διαχείρισης, τη σημασία των σημάνσεων στις συσκευασίες προϊόντων κ.λπ.. (άρθρο 19)

Οι ανωτέρω δαπάνες θα αντιμετωπίζονται από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π..

Γ. Επί του προϋπολογισμού των οικείων Ο.Τ.Α. α' βαθμού.

Ενδεχόμενη δαπάνη από:

i) Την καταβολή χρηματικής εισφοράς για τη συμμετοχή τους σε Συστήματα Ατομικής και Συλλογικής Εναλλακτικής Διαχείρισης, στην περίπτωση που οι φορείς αυτοί ενεργούν ως Διαχειριστές. Το ύψος της δαπάνης εκ της αιτίας αυτής εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα και την έκδοση κ.υ.α.. (άρθρο 7 παρ. Β)

ii) Την επιβολή κυρώσεων (χρηματικών ποινών), στην περίπτωση που οι φορείς αυτοί παραβαίνουν τις διατάξεις του υπό ψήφιση νόμου και των εκδιδόμενων σε εκτέλεση αυτού κανονιστικών διοικητικών πράξεων και την καταβολή σχετικών αποζημιώσεων εξαιτίας αστικής ευθύνης. (άρθρο 20)

iii) Την αποζημίωση επιστημόνων με εξειδικευμένες γνώσεις, που διενεργούν τακτικούς και έκτακτους ελέγχους προς διαπίστωση της τήρησης των όρων και υποχρεώσεων που απορρέουν από τις διατάξεις του υπό ψήφιση νόμου. (άρθρο 24 παρ. 3 περ. θ')

Η ανωτέρω δαπάνη θα αντιμετωπίζεται από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού των οικείων Ο.Τ.Α..

Αθήνα, 4 Ιουλίου 2001

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ,
ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

Γ. Παπαντωνίου

Κ. Λαλιώτης
Αριθμ. 61/5 / 2001

ΕΚΘΕΣΗ

Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους

(άρθρο 75 παρ. 1 του Συντάγματος)

στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων «Μέτρα και όροι για την εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών και άλλων προϊόντων. Ίδρυση Εθνικού Οργανισμού Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών και Άλλων προϊόντων (Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π.)

Με τις διατάξεις του ανωτέρω νομοσχεδίου: α) ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών ή άλλων χρησιμοποιημένων προϊόντων και β) ιδρύεται Εθνικός Οργανισμός Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών και Άλλων Προϊόντων με σκοπό το σχεδιασμό και την άσκηση πολιτικής στον ανωτέρω τομέα, σύμφωνα με τις γενικές αρχές που θεσπίζονται με τον υπό ψήφιση νόμο.

Ειδικότερα προβλέπονται μεταξύ άλλων και τα εξής:

Ι. ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'.

1. Ορίζεται ως σκοπός του υπό ψήφιση νόμου, η θέσπιση μέτρων για τη διαχείριση των συσκευασιών και άλλων προϊόντων, με στόχο την επαναχρησιμοποίηση ή αξιοποίηση των αποβλήτων τους και καθορίζονται οι βασικοί στόχοι των προτεινόμενων ρυθμίσεων.

2. Καθορίζεται η έννοια των όρων που αναφέρονται στις επί μέρους διατάξεις του υπό ψήφιση νόμου.

3. Καθορίζεται το πεδίο εφαρμογής των προτεινόμενων ρυθμίσεων, που καλύπτουν όλες τις συσκευασίες που διατίθενται στην αγορά και όλα τα απόβλητα των συσκευασιών που προέρχονται από τις βιομηχανίες, το εμπόριο κ.λπ., ανεξάρτητα από τα υλικά από τα οποία αποτελούνται.

4. Προσδιορίζονται οι γενικές αρχές στις οποίες βασίζεται η εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών και άλλων προϊόντων. (άρθρα 1-4)

ΙΙ. ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'.

1.α. Ορίζεται ότι ο Εθνικός Οργανισμός Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών και Άλλων Προϊόντων (Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π.) προβαίνει, σε συνεργασία με τους οικονομικούς παράγοντες, στην εκπόνηση και εφαρμογή προγραμμάτων για την εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών, τα οποία εγκρίνονται με κοινή υπουργική απόφαση.

β. Καθορίζονται τα μέτρα και οι προδιαγραφές που περιλαμβάνονται, κατά κύριο λόγο, στα εν λόγω προγράμματα.

2.α. Καθορίζονται οι όροι και προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται προκειμένου οι συσκευασίες να διακινούνται στην αγορά.

Ειδικότερα προσδιορίζονται οι βασικές απαιτήσεις που αναφέρονται στη σύνθεση των συσκευασιών, καθώς και στην επαναχρησιμοποίησιμη και αξιοποίησιμη φύση αυτών.

β. Προβλέπεται ότι ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π., σε συνεργασία με τον ΕΛΟΤ και άλλους οικονομικούς παράγοντες, προ-

βαίνει στην εφαρμογή των κοινοτικών προτύπων που αναφέρονται στις προαναφερόμενες απαιτήσεις ή ελλείψει αυτών, στην κατάρτιση εθνικών προτύπων, τα οποία αναφέρονται σε συγκεκριμένα κριτήρια και μεθόδους και εγκρίνονται με κ.υ.α..

γ. Καθορίζεται το άθροισμα των οριακών τιμών των επιπέδων συγκέντρωσης βαρέων μετάλλων στις συσκευασίες ή στα υλικά αυτών και παρέχεται η δυνατότητα τροποποίησης των τιμών αυτών με κ.υ.α. και προσαρμογής τους στο κοινοτικό δίκαιο.

δ. Παρέχεται επίσης η δυνατότητα να απαγορεύεται ή να περιορίζεται με κ.υ.α. η χρήση ορισμένων υλικών ή να επιβάλλεται η χρήση συγκεκριμένης σύνθεσης υλικών ή η επαναχρησιμοποίηση για ορισμένες συσκευασίες, με την προϋπόθεση ότι δεν δημιουργούνται εμπόδια στο εμπόριο και στρεβλώσεις στον ανταγωνισμό.

ε. Επιβάλλεται η υποχρέωση, σε όσους προβαίνουν σε προμήθεια και κατασκευή συσκευασιών, για την υποβολή ετήσιας έκθεσης στον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π., σχετικά με την εφαρμογή των προτεινόμενων διατάξεων και το σχεδιασμό εφαρμογής τους κατά το επόμενο έτος.

3.α. Ορίζεται ότι όσοι προβαίνουν σε διαχείριση των συσκευασιών (διαχειριστές) υποχρεούνται να οργανώνουν συστήματα ή να συμμετέχουν σε συστήματα ατομικής ή συλλογικής εναλλακτικής διαχείρισης των συσκευασιών που αφορούν τη δραστηριότητά τους μετά από σχετική έγκριση του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π., που αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για τη χορήγηση άδειας διαχείρισης στερεών αποβλήτων. Τα συστήματα αυτά, που αποβλέπουν στην επιστροφή ή στη συλλογή χρησιμοποιημένων συσκευασιών, καθώς και στην επαναχρησιμοποίηση και αξιοποίηση αυτών, εφαρμόζονται και για τα εισαγόμενα προϊόντα.

β. Καθορίζονται οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται για τη χορήγηση της προαναφερόμενης έγκρισης του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. τόσο για τα Συστήματα Ατομικής όσο και για εκείνα Συλλογικής Εναλλακτικής Διαχείρισης, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται και η καταβολή στον Οργανισμό σχετικού ανταποδοτικού τέλους, το ύψος του οποίου καθορίζεται με κ.υ.α.. Το ποσό του τέλους αυτού είναι δυνατό να τροποποιείται ομοίως με κ.υ.α. με κριτήριο το μέγεθος του συστήματος εναλλακτικής διαχείρισης.

γ. Προβλέπεται ότι η έγκριση για την οργάνωση κάθε συστήματος ατομικής εναλλακτικής διαχείρισης χορηγείται μόνο εφόσον ο διαχειριστής της συσκευασίας εφαρμόζει σύστημα εγγυοδοσίας, σύμφωνα με το οποίο αποδίδεται στον τελικό καταναλωτή, κατά την επιστροφή της συσκευασίας, το κόστος διαχείρισης αυτής, στην περίπτωση που αυτή γινόταν απόβλητο (εγγυοδοτικό αντίτιμο).

δ. Για τη χορήγηση έγκρισης συστήματος συλλογικής εναλλακτικής διαχείρισης απαιτείται πλην των άλλων και ο προσδιορισμός του ποσού της χρηματικής εισφοράς, που καταβάλλουν στο σύστημα οι συμμετέχοντες διαχειριστές, που προσδιορίζεται με βάση τα οριζόμενα ενδεικτικά κριτήρια και καθορίζεται στη σύμβαση προσχώρησης του διαχειριστή στο σύστημα.

ε. Καθορίζονται οι όροι συμμετοχής διαχειριστών συσκευασιών σε σύστημα συλλογικής εναλλακτικής διαχείρισης, καθώς και οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται για τη χορήγηση έγκρισης ή ανανέωσης κάθε συστήματος ατομικής ή συλλογικής εναλλακτικής διαχείρισης.

στ. Επιβάλλεται η υποχρέωση στους διαχειριστές συ-

σκευασιών να καταρτίζουν ετησίως και να υποβάλλουν στον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. λεπτομερή έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του συστήματος ατομικής ή συλλογικής εναλλακτικής διαχείρισης και τον τρόπο εκπλήρωσης των υποχρεώσεών τους. Η έκθεση αυτή περιλαμβάνει και τον προγραμματισμό του συστήματος για τον επόμενο χρόνο.

4.α. Ορίζεται ότι η εναλλακτική διαχείριση των δημοτικών αποβλήτων συσκευασίας είναι υποχρεωτική για τους Ο.Τ.Α. και οργανώνεται από:

i) τους υπόχρεους φορείς διαχείρισης των αποβλήτων (Δήμους ή Κοινότητες, Συμβούλια περιοχής, Συνδέσμους Δήμων και Κοινοτήτων, Λιμενικούς Οργανισμούς, Λιμενικά Ταμεία),

ii) τους διαχειριστές συσκευασιών σε συνεργασία με τους ανωτέρω φορείς.

Στην περίπτωση της από κοινού οργάνωσης εναλλακτικής διαχείρισης των δημοτικών αποβλήτων καταρτίζονται μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών εξαιρείς συμβάσεις συνεργασίας. Με τις συμβάσεις που έχουν το καθοριζόμενο ενδεικτικά περιεχόμενο, καθορίζεται και το πλαίσιο, οι όροι και τα κριτήρια αξιολόγησης του ποσού χρηματοδότησης των υπόχρεων φορέων διαχείρισης αποβλήτων, που στηρίζεται σε μηχανισμό εξεύρεσης του πραγματικού κόστους της συνολικής διαχείρισης των δημοτικών αποβλήτων με συνυπολογισμό της μείωσης των δαπανών των υπόχρεων φορέων για τη διαχείριση των αποβλήτων συσκευασίας.

β. Προβλέπεται ότι σε περίπτωση διαπίστωσης αδυναμίας σύναψης συμφωνίας μεταξύ υπόχρεων φορέων διαχείρισης των δημοτικών αποβλήτων και διαχειριστών των συσκευασιών, το θέμα παραπέμπεται, με μέριμνα ενός των ενδιαφερόμενων μερών, στο Διοικητικό Συμβούλιο του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. ή στην Επιτροπή Παρακολούθησης της Εναλλακτικής Διαχείρισης (μέχρι την έναρξη λειτουργίας του Οργανισμού), προκειμένου να συμβάλλουν στην εξεύρεση της προσφορότερης και για τα δύο μέρη δυνατής λύσης.

γ. Επιβάλλεται η υποχρέωση στους φορείς διαχείρισης των δημοτικών αποβλήτων των συσκευασιών, να λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για την ομαλή και αποδοτική λειτουργία της εναλλακτικής διαχείρισης. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης του καταναλωτή ή τελικού χρήστη με τα ως άνω μέτρα, ο υπόχρεος φορέας διαχείρισης έχει τη δυνατότητα επιβολής προστίμου με βάση την εκάστοτε ισχύουσα κανονιστική πράξη, που εκδίδει ο κάθε Ο.Τ.Α. στα πλαίσια του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα.

δ. Προβλέπεται ότι σε κάθε περίπτωση δεν θίγεται η δραστηριότητα των ατόμων, που άτυπα ασχολούνται με τη συλλογή ανακυκλώσιμων χρησιμοποιημένων υλικών, καθώς και των σχολείων, προσκόπων, οικολογικών οργανώσεων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα κ.λπ. με την προϋπόθεση ότι δεν παρακωλύεται το έργο των εγκεκριμένων συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης.

5.α. Προβλέπεται η έκδοση από τον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. Πιστοποιητικού Εναλλακτικής Διαχείρισης (Π.Ε.Δ.), με το οποίο βεβαιώνεται η υπαγωγή του σχετικού υλικού ή συσκευασίας σε εναλλακτική διαχείριση. Το Πιστοποιητικό αυτό εκδίδεται μετά από έλεγχο που διενεργείται από τον Οργανισμό κάθε τρία (3) χρόνια από τη χορήγηση της έγκρισης του συστήματος εναλλακτικής διαχείρισης.

β. Καθορίζονται οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται προκειμένου να χορηγηθεί το ανωτέρω Π.Ε.Δ., μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται και η καταβολή ανταποδοτικού τέλους, το ύψος του οποίου καθορίζεται

και τροποποιείται με κ.υ.α..

γ. Προβλέπεται η θέση ειδικών όρων για την έκδοση του Π.Ε.Δ. ή η επιβολή χρηματικού προστίμου από τον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π., εφόσον διαπιστώνεται η μη εκπλήρωση των υποχρεώσεων εναλλακτικής διαχείρισης ή η μη τήρηση των όρων της χορηγηθείσας έγκρισης.

6.α. Τίθενται ποσοτικοί στόχοι για την αξιοποίηση των απορριμμάτων συσκευασίας, που μπορεί να τροποποιούνται με κ.υ.α. και αποτελούν αντικείμενο ενημερωτικής εκστρατείας προς το κοινό και τους οικονομικούς παράγοντες.

β. Προβλέπεται ότι με αποφάσεις του Υπουργού Π.Ε.ΧΩ.Δ.Ε. μπορεί να εγκρίνονται ποσοτικοί στόχοι και για την προώθηση της επαναχρησιμοποίησης των συσκευασιών διαφόρων προϊόντων καθώς και τα μέτρα για την επίτευξή τους.

7.α. Επιβάλλεται η υποχρέωση σήμανσης των συσκευασιών, ο προσδιορισμός της οποίας γίνεται με κ.υ.α. και η νόμιμη χρήση της ελέγχεται από τον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π..

β. Επίσης επιβάλλεται η υποχρέωση αναγραφής στη συσκευασία της φύσης του ή των χρησιμοποιημένων υλικών συσκευασίας, προκειμένου να διευκολύνεται η συλλογή ή επαναχρησιμοποίηση και η αξιοποίηση των χρησιμοποιημένων συσκευασιών ή των απορριμμάτων των συσκευασιών.

8.α. Προβλέπεται ότι, πλην των διαχειριστών συσκευασιών, που έχουν ευθύνη για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τις προτεινόμενες διατάξεις, υπέχουν ευθύνη και οι προμηθευτές - κατασκευαστές, οι συσκευαστές - εισαγωγείς και οι διακινητές συσκευασιών, οι οποίοι έχουν τις οριζόμενες υποχρεώσεις.

β. Προβλέπεται η απαλλαγή των διαχειριστών συσκευασιών από τις ανωτέρω υποχρεώσεις, στην περίπτωση που αυτοί συμμετέχουν σε συστήματα συλλογικής εναλλακτικής διαχείρισης και εφόσον τηρούνται αμοιβαία οι συμβατικές δεσμεύσεις, μεταξύ διαχειριστών ή διαχειριστών και Ο.Τ.Α..

9. Προβλέπεται η δημιουργία βάσεων δεδομένων από τον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. για τις συσκευασίες, τα απορρίμματα των συσκευασιών, τα άλλα προϊόντα και τα απόβλητα αυτών.

Ο Οργανισμός αποστέλλει τα δεδομένα αυτά στο Υ.Π.Ε.ΧΩ.Δ.Ε., μαζί με τις εθνικές εκθέσεις που έχει υποχρέωση να υποβάλλει, σχετικά με την εφαρμογή των προτεινόμενων ρυθμίσεων, προκειμένου να διαβιβαστούν στη συνέχεια στην Επιτροπή Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

(άρθρα 5-14 και 18)

III. ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

1.α. Προβλέπεται η εκπόνηση και εφαρμογή από τον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π., σε συνεργασία με τους οικονομικούς παράγοντες, προγραμμάτων εναλλακτικής διαχείρισης άλλων χρησιμοποιημένων προϊόντων. Τα προγράμματα αυτά, που εγκρίνονται με κ.υ.α., αναφέρονται γενικά σε κατευθυντήριες γραμμές και μέτρα πρόληψης των ζημιωγώνων για το περιβάλλον δράσεων, αποβλέπουν στη συγκέντρωση και αξιοποίηση όλων των σχετικών πρωτοβουλιών και εισηγήσεων προς τον ανωτέρω Οργανισμό και στη λήψη των ενδεδειγμένων μέτρων. Το περιεχόμενο των προγραμμάτων αυτών, πλην των οριζόμενων εξαιρέσεων, είναι ανάλογο με εκείνο των προγραμμάτων για την εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών.

β. Επιβάλλεται η υποχρέωση στους Ο.Τ.Α. να υποβάλουν στον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. εντός ορισμένης προθεσμίας

τις προτάσεις τους για την κατάρτιση προγραμμάτων εναλλακτικής διαχείρισης των δημοτικών αποβλήτων των άλλων προϊόντων.

2. Ορίζεται ότι, για τη διακίνηση των άλλων προϊόντων στην αγορά, πρέπει να πληρούνται αναλογικά οι όροι και οι προϋποθέσεις, που προβλέπονται από τον υπό ψήφιση νόμο, για τη διαχείριση των συσκευασιών. Επιπροσθέτως δε, προβλέπεται ότι κάθε διαχειριστής άλλων προϊόντων πρέπει να διαθέτει πιστοποιητικό εναλλακτικής διαχείρισης.

3.α. Επιβάλλεται η υποχρέωση στους διαχειριζόμενους άλλα προϊόντα (διαχειριστές), να οργανώνουν συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης των προϊόντων αυτών, που αφορούν τη δραστηριότητά τους, επιλέγοντας την πλέον ενδεδειγμένη μέθοδο εναλλακτικής διαχείρισης.

β. Προβλέπεται ότι, οι δημόσιες υπηρεσίες, επιχειρήσεις και οργανισμοί συνεισφέρουν στην οργάνωση της εναλλακτικής διαχείρισης προϊόντων, που προέρχονται από τη δραστηριότητά τους, ιδίως με την οργάνωση συστημάτων συλλογής.

γ. Παρέχεται η εξουσιοδότηση για τον καθορισμό με κανονιστικές διοικητικές πράξεις:

- i) των ειδικότερων όρων και προϋποθέσεων για την εναλλακτική διαχείριση των άλλων προϊόντων,
- ii) του πιστοποιητικού εναλλακτικής διαχείρισης των προϊόντων αυτών και
- iii) των ποσοτικών στόχων για την εναλλακτική διαχείριση των προϊόντων, καθώς και των μέτρων για την επίτευξή τους, όπως η προώθηση εγγυοδοτικού συστήματος κ.λπ..

(άρθρα 15 - 17)

IV. ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

1. Προβλέπεται η οργάνωση από τον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. εθνικού συστήματος πληροφόρησης για τους χρήστες των συσκευασιών και άλλων προϊόντων και ιδιαίτερα τους καταναλωτές, καθώς και για κάθε ενδιαφερόμενο ιδιωτικό ή δημόσιο φορέα, που αναφέρεται ενδεικτικά στα συγκεκριμένα θέματα.

2. Προβλέπονται οι κυρώσεις (ποινικές και διοικητικές) και η αστική ευθύνη εκείνων που παραβαίνουν τις διατάξεις του υπό ψήφιση νόμου.

Ειδικότερα ορίζονται τα εξής:

α. Οι διαχειριστές συσκευασιών και άλλων προϊόντων και οι Ο.Τ.Α., που παραβαίνουν τις σχετικές διατάξεις, τιμωρούνται με φυλάκιση μέχρι τριών (3) ετών ή / και χρηματική ποινή από 100.000 μέχρι 1.000.000 δρχ. και στην περίπτωση που οι παραβάσεις αυτές οφείλονται σε αμέλεια, με φυλάκιση μέχρι ένα(1) χρόνο ή με χρηματική ποινή, που κυμαίνεται από 150.000 μέχρι 300.000 δραχμές.

β. Επιβάλλεται η υποχρέωση στα πρόσωπα που ασκούν διοίκηση εν γένει στα νομικά πρόσωπα του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα, συμπεριλαμβανομένων και των Ο.Τ.Α., να μεριμνούν για την τήρηση των διατάξεων του υπό ψήφιση νόμου. Στην περίπτωση δε που από πρόθεση ή αμέλεια οι ανωτέρω δεν τηρούν την υποχρέωση αυτή, τιμωρούνται για κάθε σχετική πράξη ή παράλειψη του νομικού προσώπου, ως αυτουργοί, ανεξάρτητα από τυχόν ποινική ευθύνη άλλου φυσικού προσώπου και την αστική ευθύνη του νομικού προσώπου.

γ. Στους παρεμποδίζοντες τη διενέργεια ελέγχων από τον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π., και στους αρνούμενους την παροχή στοιχείων ή πληροφοριών, τα οποία είναι υποχρεωμένοι να παρέχουν, καθώς και σε εκείνους που παρέχουν ψευδή στοιχεία ή πληροφορίες επιβάλλονται οι κυρώσεις

του άρθρου 458 του Ποινικού Κώδικα.

δ. Προβλέπεται ότι το Δημόσιο και οι οικείοι Ο.Τ.Α. παρίστανται χωρίς έγγραφη προδικασία στο ακροατήριο, ως πολιτικούς ενάγοντες, στις περιπτώσεις των ανωτέρω παραβάσεων.

ε. Τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, που παραβαίνουν τις ρυθμίσεις για τη διαχείριση των συσκευασιών και άλλων προϊόντων φέρουν αντικειμενική ευθύνη και υποχρεούνται σε αποζημίωση, εκτός των περιπτώσεων που αποδεικνύεται ότι η ζημιά οφείλεται σε ανώτερη βία ή προήλθε από δόλια υπαίτια ενέργεια τρίτου.

στ. Στους διαχειριστές συσκευασιών ή και στα πρόσωπα τα οποία ασκούν διοίκηση νομικών προσώπων του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, που παραβαίνουν τις σχετικές διατάξεις επιβάλλονται ανεξάρτητα από την αστική ή ποινική ευθύνη και διοικητικές κυρώσεις ως κατωτέρω:

α) από τον οικείο νομάρχη μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. και ύστερα από προηγούμενη ακρόαση του ενδιαφερομένου:

i) πρόστιμο για κάθε παράβαση από εκατό χιλιάδες (100.000) μέχρι ένα εκατομμύριο (1.000.000) δραχμές,

ii) προσωρινή διακοπή της λειτουργίας της συγκεκριμένης δραστηριότητας για χρονικό διάστημα μέχρι πέντε ημέρες,

β) από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, ο οποίος από κοινού με τον τυχόν συναρμόδιο Υπουργό μπορούν να επιβάλλουν με κοινή απόφαση ύστερα από αιτιολογημένη εισήγηση του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. και προηγούμενη ακρόαση του ενδιαφερομένου:

i) πρόστιμο για κάθε παράβαση από ένα εκατομμύριο μέχρι 50 εκατομμύρια δραχμές,

ii) προσωρινή διακοπή λειτουργίας της συγκεκριμένης δραστηριότητας για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των πέντε ημερών,

iii) οριστική διακοπή λειτουργίας της συγκεκριμένης δραστηριότητας.

Με την απόφαση επιβολής της διακοπής λειτουργίας μπορεί να προβλέπεται και πρόστιμο από 200.000 μέχρι 1.000.000 δραχμές, για κάθε ημέρα παράβασης της απαγόρευσης.

Κατά την επιλογή και επιβολή των παραπάνω κυρώσεων λαμβάνονται υπόψη κυρίως η σοβαρότητα της παράβασης, η τυχόν επαναλαμβανόμενη συμμόρφωση στις υποδείξεις των αρμόδιων οργάνων, οι παρόμοιες παραβάσεις στο παρελθόν και ο βαθμός υπαιτιότητας.

ζ. Παρέχεται η δυνατότητα για την αύξηση των ανώτατων ορίων των προαναφερόμενων προστίμων με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μετά από σχετική εισήγηση του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π..

η. Καθορίζεται η διαδικασία για την επιβολή και εκτέλεση των εν λόγω διοικητικών κυρώσεων. Τα ανωτέρω πρόστιμα εισπράττονται από τις Δ.Ο.Υ. κατά τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων και αποδίδονται στον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. από την αρμόδια Διεύθυνση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους. Οι σχετικές λεπτομέρειες ρυθμίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

3. Προβλέπεται ότι στους διαχειριστές, που προβαίνουν σε εναλλακτική διαχείριση συσκευασιών και άλλων προϊόντων σύμφωνα με τους στόχους, τις απαιτήσεις και τις γενικές αρχές του υπό ψήφιση νόμου, παρέχονται κίνητρα σύμφωνα με το εκάστοτε ισχύον νομοθετικό καθεστώς ενισχύσεων των ιδιωτικών επενδύσεων.

4. Ορίζονται οι προθεσμίες, εντός των οποίων οι δια-

χειριστές συσκευασιών και άλλων προϊόντων, στους οποίους περιλαμβάνονται και οι Ο.Τ.Α., που προβαίνουν σε εναλλακτική διαχείριση συσκευασιών και άλλων προϊόντων, υποχρεούνται να υποβάλλουν αιτήσεις για την έγκριση του συστήματος διαχείρισης και τη λήψη πιστοποιητικού εναλλακτικής διαχείρισης. (άρθρα 19-23)

Υ. ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

1.α. Ιδρύεται Ν.Π.Ι.Δ. μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με την επωνυμία «Εθνικός Οργανισμός Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών και Άλλων Προϊόντων (Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π.) και έδρα την Αθήνα.

β. Ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. έχει πλήρη διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια και τελεί υπό τον έλεγχο και την εποπτεία του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε..

γ. Ορίζεται ως κύριος σκοπός του ανωτέρω νομικού προσώπου ο σχεδιασμός και η άσκηση της πολιτικής της εναλλακτικής διαχείρισης των συσκευασιών και των άλλων προϊόντων.

δ. Καθορίζονται οι αρμοδιότητες του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. και οι δραστηριότητες, που αυτός αναπτύσσει για την επίτευξη του προαναφερόμενου σκοπού, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται και εισηγήσεις για :

i) την τροποποίηση του ποσού των ανταποδοτικών τελών και των κυρώσεων που προβλέπονται στα άρθρα 7, 9 και 20,

ii) προγράμματα επενδύσεων για την προστασία του περιβάλλοντος, προκειμένου να γίνει σχετική χρηματοδότηση από το Δημόσιο και τους διεθνείς οργανισμούς.

Επίσης ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. χορηγεί εγκρίσεις των συστημάτων ατομικής ή συλλογικής εναλλακτικής διαχείρισης και πιστοποιητικά εναλλακτικής διαχείρισης των συσκευασιών και άλλων προϊόντων.

Περαιτέρω ο ανωτέρω Οργανισμός:

i) δημιουργεί βάσεις δεδομένων (σύστημα πληροφορικής) για συσκευασίες και άλλα προϊόντα και απόβλητά τους και δημοσιεύει κατάλογο με τα εγκεκριμένα συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης και τους νόμιμους κατόχους σχετικών πιστοποιητικών,

ii) εκπονεί ή αναθέτει μελέτες και χρηματοδοτεί έρευνες που εξυπηρετούν το σκοπό του,

iii) οργανώνει σύστημα τακτικών και έκτακτων ελέγχων για την εν γένει τήρηση των όρων και υποχρεώσεων, που απορρέουν από τις διατάξεις του υπό ψήφιση νόμου. Στα πλαίσια των ελέγχων αυτών είναι δυνατή η ανάθεση διενέργειας μέρους ή του συνόλου των ελέγχων σε ειδικούς επιστήμονες. Στην περίπτωση αυτή η δαπάνη βαρύνει τους διαχειριστές των συσκευασιών και άλλων προϊόντων.

Τέλος ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. οργανώνει συνέδρια και εκπαιδευτικά προγράμματα.

ε. Ορίζονται ως όργανα διοίκησης του Οργανισμού το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) και ο Γενικός Διευθυντής. Το Δ.Σ. αποτελείται από μη αμειβόμενα μέλη και συγκροτείται από εκπροσώπους του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, αιρετούς εκπροσώπους των Ο.Τ.Α., εκπροσώπους οικολογικών οργανώσεων και οργανώσεων καταναλωτών.

στ. Παρέχεται εξουσιοδότηση για τον καθορισμό με προεδρικό διάταγμα της συγκρότησης του Δ.Σ. του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. και των αρμοδιοτήτων αυτού και του Γενικού Διευθυντή του Οργανισμού. Με το εν λόγω προεδρικό διάταγμα ρυθμίζονται επίσης και θέματα που αναφέρονται στην οργανωτική διάρθρωση, στην κατάσταση

προσωπικού, στην οικονομική διαχείριση, στις προμήθειες και σε θέματα διοικητικής μέριμνας του ανωτέρω Οργανισμού.

ζ. Οι αποδοχές του Γενικού Διευθυντή του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. καθορίζονται με κ.υ.α. κατά τις κείμενες διατάξεις.

η. Ορίζονται ενδεικτικά τα θέματα, που ρυθμίζονται με τον Οργανισμό του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π., ο οποίος εγκρίνεται με προεδρικό διάταγμα. Μεταξύ των θεμάτων αυτών περιλαμβάνονται: η οργάνωση των υπηρεσιών και οι αρμοδιότητές τους, καθώς και ο αριθμός των οργανικών θέσεων του προσωπικού.

θ. Τα προαναφερόμενα στις υπό στοιχεία (στ) και (η) περιπτώσεις προεδρικά διατάγματα εκδίδονται μετά από ειδική μελέτη ως προς τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π., που υποβάλλεται από την Επιτροπή Παρακολούθησης της Εναλλακτικής Διαχείρισης (Ε.Π.Ε.Δ.), εντός της οριζόμενης προθεσμίας.

ι. Παρέχεται η δυνατότητα κάλυψης των θέσεων προσωπικού του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. με απόσπαση ή μεταφορά προσωπικού από το Υ.Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε. και από άλλα Υπουργεία ή Ν.Π.Δ.Δ..

ια. Προσδιορίζονται οι πόροι του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π., στους οποίους περιλαμβάνονται και:

i) Επιχορηγήσεις από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (Π.Δ.Ε.) του Υ.Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε..

ii) Κοινοτικοί πόροι.

iii) Ανταποδοτικά τέλη για την έγκριση των συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης και σχετικών πιστοποιητικών. (άρθρα 7 και 9)

iv) Επιχορηγήσεις από το Ειδικό Ταμείο Εφαρμογής Ρυθμιστικών και Πολεοδομικών Σχεδίων (Ε.Τ.Ε.Ρ.Π.Σ.).

v) Τα πρόστιμα από διοικητικές κυρώσεις του άρθρου 20.

vi) Μέρος των εσόδων του ειδικού φορέα κατανάλωσης στη βενζίνη και στο πετρέλαιο εσωτερικής καύσης (άρθρο 18 ν. 2052/1992), που αποδίδονται στο Υ.Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε., το οποίο καλύπτει το 1/3 του λειτουργικού προϋπολογισμού του Οργανισμού. Το ποσό αυτό, που αποδίδεται στον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π., καθορίζεται ετησίως με κοινή απόφαση. Με κ.υ.α. επίσης, καθορίζεται ο τρόπος και η διαδικασία απόδοσης καθώς και οι αναγκαίες λεπτομέρειες.

vii) Εισπράξεις από εκδόσεις και τις λοιπές δραστηριότητες του Οργανισμού.

ιβ. Ορίζεται ότι :

i) Οι πόροι του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. διατίθενται για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών του και τη χρηματοδότηση μελετών, προγραμμάτων, έργων ή διαφόρων δραστηριοτήτων για την επίτευξη των στόχων του υπό ψήφιση νόμου.

ii) Οι υπό στοιχεία (i) και (vi) πόροι της προηγούμενης παραγράφου παύουν να υφίστανται μετά την πάροδο διετίας από την έναρξη λειτουργίας του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π..

iii) Οι δαπάνες για την εκπλήρωση του σκοπού του Οργανισμού πραγματοποιούνται σύμφωνα με τον οικονομικό του κανονισμό, που εγκρίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε..

iv. Παρέχονται στον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. τα δικονομικά προνόμια του Δημοσίου στα δικαστήρια και στις διοικητικές αρχές. Επίσης ο Οργανισμός έχει τα προνόμια του Δημοσίου και στην αναγκαστική εκτέλεση.

ιδ. Στη Διεύθυνση Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού της Γενικής Διεύθυνσης Περιβάλλοντος του Υ.Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε.

συνιστάται Γραφείο Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών / Άλλων Προϊόντων για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. μέχρι την έναρξη λειτουργίας του Οργανισμού. Μετά την έναρξη λειτουργίας του Οργανισμού το συνιστώμενο Γραφείο διατηρείται και έχει ως αρμοδιότητα τον έλεγχο και την εποπτεία του έργου του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π..

ιε. Για τη στελέχωση του ανωτέρω Γραφείου συνιστώνται στο Υ.Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε. δύο (2) θέσεις ΔΕ κατηγορίας στον κλάδο ΔΕ Διοικητικού και τρεις (3) θέσεις επιστημονικού - τεχνικού προσωπικού (άρθρο 25 παρ. 2 ν. 1943/1991) στα θέματα που πραγματεύεται ο υπό ψήφιση νόμος. Επίσης για την υποστήριξη του έργου του Γραφείου αυτού, συνιστάται Επιτροπή Παρακολούθησης της Εναλλακτικής Διαχείρισης (Ε.Π.Ε.Δ.) με την καθοριζόμενη συγκρότηση, που λειτουργεί μέχρις ότου ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. αρχίσει τις δραστηριότητες αυτού. Τα μέλη της Επιτροπής, εκπρόσωποι διαφόρων φορέων, δεν αμείβονται για τη συμμετοχή τους στην Επιτροπή.

ιστ. Καθορίζονται οι αρμοδιότητες της Ε.Π.Ε.Δ. και προβλέπεται ότι τα λειτουργικά θέματα αυτής καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε..

(άρθρο 24 και 25)

Από τις προτεινόμενες διατάξεις προκαλούνται τα κατωτέρω οικονομικά αποτελέσματα:

Α. Επί του Κρατικού Προϋπολογισμού.

1. Ετήσια δαπάνη ύψους 31,5 εκατ. δρχ. ή 92.443,13 ΕΥΡΩ, που αναλύεται ως εξής :

α. 1,5 εκατ. δρχ. ή 4.402,05 ΕΥΡΩ από την καταβολή επιδόματος θέσης στον Προϊστάμενο του συνιστώμενου στο Υ.Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε. Γραφείου Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών / Άλλων Προϊόντων και την κάλυψη των λειτουργικών εξόδων. (άρθρο 24 παρ. 11)

β. 30 εκατ. δρχ. ή 88.041,08 ΕΥΡΩ περίπου από τη σύσταση στο Υ.Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε. δύο (2) θέσεων προσωπικού ΔΕ κατηγορίας και τριών (3) θέσεων Ειδικού Επιστημονικού Προσωπικού. (άρθρο 24 παρ. 11)

2. Δαπάνη για κάθε έτος της πρώτης διετίας λειτουργίας του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. από την επιχορήγηση του Οργανισμού από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (Π.Δ.Ε.).

(άρθρο 24 παρ. 8)

3. Εφάπαξ δαπάνη ύψους 5 εκατ. δρχ. ή 14.673,51 ΕΥΡΩ περίπου από την προμήθεια του αναγκαίου εξοπλισμού του Γραφείου Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών και Άλλων Προϊόντων. (άρθρο 24 παρ. 11)

4. Ενδεχόμενη αύξηση εσόδων από τη μετατροπή σε χρηματικές τυχόν επιβαλλόμενων ποινών φυλάκισης για παραβάσεις διατάξεων του υπό ψήφιση νόμου.

(άρθρο 20 παρ. Α')

Β. Επί του προϋπολογισμού του Εθνικού Οργανισμού Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών και Άλλων Προϊόντων (Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π.) (Ν.Π.Ι.Δ. επιχορηγούμενο από τον Κρατικό Προϋπολογισμό).

1. Ετήσια δαπάνη ύψους 99 εκατ. δρχ. ή 290.535,58 ΕΥΡΩ περίπου, που αναλύεται ως εξής:

α. 35 εκατ. δρχ. ή 102.714,60 ΕΥΡΩ από τη δημιουργία

βάσης δεδομένων (σύστημα πληροφορικής) για συσκευασίες και άλλα προϊόντα και τα απόβλητά τους.

(άρθρα 13 παρ. 1 και 24 παρ. 3 περ. ε')

β. 14 εκατ. δρχ. ή 41.085,84 ΕΥΡΩ περίπου από την καταβολή αποδοχών του Γενικού Διευθυντή του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π.. Η δαπάνη εκ της αιτίας αυτής εξαρτάται από την έκδοση κ.υ.α.. (άρθρο 24 παρ. 6)

γ. 50 εκατ. δρχ. ή 146.735,14 ΕΥΡΩ περίπου από τη σύσταση θέσεων προσωπικού. Η δαπάνη εκ της αιτίας αυτής εξαρτάται από την έκδοση προεδρικού διατάγματος. (άρθρο 24 παρ. 7)

2. Δαπάνη ύψους 10 εκατ. δρχ. ή 29.347,02 ΕΥΡΩ περίπου για καθένα των δύο πρώτων ετών λειτουργίας του Οργανισμού από την κάλυψη των 2/3 των λειτουργικών δαπανών αυτού. Η εν λόγω δαπάνη διαμορφώνεται σε 15 εκατ. δρχ. ή 44.020,54 ΕΥΡΩ για καθένα των επόμενων της ανωτέρω διετίας ετών. (άρθρο 24 παρ. 8)

3. Ετήσια δαπάνη από:

α. Τη χρηματοδότηση της εκπόνησης ή ανάθεσης μελετών προγραμμάτων, έργων ή δραστηριοτήτων διαφόρων φορέων για την επίτευξη των στόχων του υπό ψήφιση νόμου και από τη χρηματοδότηση ερευνών που εξυπηρετούν το σκοπό του Οργανισμού.

(άρθρα 5, 15 παρ. 1, 24 παρ. 3 περ. η' και παρ. 8)

β. Την οργάνωση συνεδρίων και εκπαιδευτικών προγραμμάτων. (άρθρο 24 παρ. 3 περ. ξ')

γ. Την οργάνωση εθνικού συστήματος πληροφόρησης καταναλωτών κ.λπ. για τα προγράμματα διαχείρισης των συσκευασιών άλλων προϊόντων, τα συστήματα επιστροφής, συλλογής και αξιοποίησης, το ρόλο τους ως παραγόντων συμβολής στην αποτελεσματικότητα της εναλλακτικής διαχείρισης, τη σημασία των σημάνσεων στις συσκευασίες προϊόντων κ.λπ.. (άρθρο 19)

4. Αύξηση εσόδων από την είσπραξη των:

α. ανταποδοτικών τελών για την έγκριση των συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης και των σχετικών πιστοποιητικών,

(άρθρα 7 παρ. Β1 και Β2, 9 παρ. 3 και 17 παρ. 6)

β. προστίμων που επιβάλλονται για παραβάσεις των διατάξεων του υπό ψήφιση νόμου, (άρθρο 20)

γ. διαφόρων ποσών από εκδόσεις και εν γένει δραστηριότητες του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π.. (άρθρο 24 παρ. 8)

5. Ενδεχόμενη αύξηση εσόδων από τυχόν αναπροσαρμογή των ανωτέρω ορίων των ανωτέρω προστίμων, που εξαρτάται από την έκδοση σχετικού προεδρικού διατάγματος. (άρθρο 20 παρ. 4)

Γ. Επί του προϋπολογισμού του Ειδικού Ταμείου Εφαρμογής Ρυθμιστικών και Πολεοδομικών Σχεδίων (Ε.ΤΕ.Ρ.Π.Σ.).

1. Ετήσια δαπάνη από την επιχορήγηση του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π.. (άρθρο 24 παρ. 8 περ. ε')

2. Μείωση εσόδων, κατά την πρώτη διετία λειτουργίας του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π., από τον περιορισμό των αποδιδόμενων στο Ταμείο, κατ' εφαρμογή της παρ. 1 του άρθρου 18 του ν. 2052/1992 εσόδων, εξαιτίας της χρηματοδότησης μέρους (1/3) των λειτουργικών δαπανών του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π.. (άρθρο 24 παρ. 8)

Δ. Επί του προϋπολογισμού των οικείων Ο.Τ.Α. α' βαθμού.

1. Ενδεχόμενη δαπάνη από:

i) Την καταβολή χρηματικής εισφοράς για τη συμμετοχή τους σε Συστήματα Ατομικής και Συλλογικής Εναλλακτικής Διαχείρισης, στην περίπτωση που οι φορείς αυτοί ενεργούν ως Διαχειριστές. Το ύψος της δαπάνης εκ της αιτίας αυτής εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα και την έκδοση κ.υ.α.. (άρθρο 7 παρ. Β')

ii) Την επιβολή κυρώσεων (χρηματικών ποινών), στην περίπτωση που οι φορείς αυτοί παραβαίνουν τις διατάξεις του υπό ψήφιση νόμου και των εκδιδόμενων σε εκτέλεση αυτού κανονιστικών διοικητικών πράξεων και την καταβολή σχετικών αποζημιώσεων εξαιτίας αστικής ευθύνης. (άρθρο 20)

iii) Την αποζημίωση επιστημόνων με εξειδικευμένες γνώσεις, που διενεργούν τακτικούς και έκτακτους ελέγχους προς διαπίστωση της τήρησης των όρων και υποχρεώσεων που απορρέουν από τις διατάξεις του υπό ψήφιση νόμου. (άρθρο 24 παρ. 3 περ. θ')

2. Αύξηση εσόδων σημαντικού ύψους από την εν γένει εφαρμογή των προτεινόμενων με τον υπό ψήφιση νόμο ρυθμίσεων.

Αθήνα, 4 Ιουλίου 2001

Ο Γενικός Διευθυντής

Αθανάσιος Σάγος